

BULUŞMA

www.sev.org.tr

Nisan '11 / sayı 8

TARSUS
AMERICAN COLLEGE
1888

Nilgün Cerrahoğlu (ÜAA '70)

"Medyadaki tekelleşme gazeteciliğin tanımını değiştirdi"

Prof. Dr. Aykut Toros (TAC '63)

2050 Türkiye'sine hazır mısınız?

İçim Gömüç Delemen (ACI '89)

"Bu yaz ortalık rengarenk olacak"

Her uçakta, her koltukta sınırsız eğlence.

Ödüllü, uçak içi eğlence sistemi Emirates ice. Emirates ile uçun. Keşfe devam edin.

1000'den fazla kanala sahip ice keyfi ile zamanın nasıl geçtiğini anlamadan, dünyanın 100'ü aşkın noktasına, ödüllü Emirates konforu ile ulaşın.

emirates.com.tr

Air Transport World 2011 Yılın Havayolu Şirketi.

Emirates'in mill programı Skywards'ın sunduğu tüm özel avantajlar ve ayrıcalıklardan yararlanmak için www.skywards.com adresinden üye olabilirsiniz.

Uçak içi eğlence sistemi, her uçakta her koltukta mevcuttur. 1000 kanallı Emirates ice sadece belirli uçuşlarda bulunmaktadır.

Daha fazla bilgi için www.emirates.com.tr web sitesini ziyaret edebilir veya (0212) 315 45 45 numaralı telefondan Emirates'i arayabilirsiniz.

Mehmet Gür (TAO '66 - TAC '69)
Yönetim Kurulu Üyesi

BORCUMUZU ÖDEMEK İÇİN BİR FIRSAT...!

15 yıl kadar önce Los Angeles'a gitmiştim. Oradaki yerel gazetelerden birinde yer alan bir başlık dikkatimi çekti. Yazının devamını okuyunca, bir hayirseverin, yıllar önce mezun olduğu University of Southern California'ya yeni tesislerin yapımı için 100.000.000 dolar bağışlamış olduğunu öğrendim. Müthiş bir olay, değil mi? Minnet borcunu ödemek için bir mezunun okuluna bir defada yaptığı bir bağış...!

Benim de mezunlarımdan biri olduğum Talas Amerikan Ortaokulu (TAO) tamamen maddi sıkıntılar nedeniyle 1967 senesinde kapanmak zorunda kaldı. 1889 yılında kurulan Talas tarihi karıştı, Amerikan Bord Heyeti (ABH) TAO'nun o muhteşem arazilerini, binalarını kaybetti; hepsi devlete devredildi. Lâkin bu olay yeni bir dönemin başlamasına, yani SEV'in doğmasına (1968) neden oldu. Üsküdar Amerikan Lisesi (ÜAA), İzmir Amerikan Koleji (ACİ), Tarsus Amerikan Koleji (TAC) ve Gaziantep Amerikan Hastanesi bünyesindeki tüm gayrimenkuller SEV'e devredildi. Bu gayrimenkuller vakıf çatısı altında millileştirilerek, koruma altına alındı. İnşanarak söylüyorum ki, SEV olmasaydı, bir veya büyük olasılıkla iki lisemiz daha kapanmak zorunluluğuyla karşı karşıya kalabilirdi ve Talas örneğinde olduğu gibi gayrimenkulleri kaybedilirdi. SEV'in kuruluşunu düşünenlere, gerçekleştirenlere, vakfımızın kurucu mütevellilerine ve vakfedenlere bugün ne kadar minnettar olsak, teşekkür etsek azdır.

İlk dönemlerde sadece mezun olduğumuz okullardaki taşınmaz malların sahipliğini ve bakımını üstlenen SEV, 1997'de sekiz yıllık mecburi eğitim yasaının yürürlüğe girmesini takiben "yatırımcı-işletmecisi" kimliğine büründü. Eski ortaokullarımızı da içine alan ilköğretim okulları her üç şehirde de devreye girdi. İlköğretim döneminin, anaokulu dahil, ilk beş-altı senesiyle ilgili köklü bir tecrübemiz olmamasına rağmen, bu husustaki açığımızı

hızla kapatıp, hem İstanbul ve İzmir'de, hem de Adana-Tarsus-Mersin yöresinde en çok itibar edilen okullar arasına girdik. Önceleri kısmen lise yerleşkelerinde inşa edilen prefabrik binalarda eğitim veren ilköğretim okulları, bugün, Tarsus haricinde kendi modern binalarında ve hepsi en güncel teknolojik cihazların kullanımıyla hizmet vermektedir. Bu başarıların güle oynaya, yağdan kıl çeker gibi ve bol maddi imkânlarla elde edildiğini hiç mi hiç sanmayın. Tam aksine..., çok sancılar çekildi, büyük badireler atlatıldı. SEV'in bugünlere gelmesinde sayılamayacak katkıları olan, başta ABH ve ilköğretim okulları-liselerimizin yönetici ve öğretmenleri olmak üzere, tüm eski ve mevcut velilerimize, bağışlarıyla SEV'i desteklemiş olan gerçek ve tüzel kişilere, SEV'in profesyonel çalışanlarına, mütevellilerimize, teşkilatımızın muhtelif organlarında bugüne kadar gönüllü olarak cansiperane çalışmış mezunlarımıza ve diğer tüm paydaşlarımıza müteşekkirim. Hepimiz müteşekkirimiz.

Çabalarımızın ve uğraşlarımızın büyük ölçüde tamamlandığını zannetmeyin. Tam aksine..., uzun bir yolun daha başında sayılırız. SEV'in eğitimdeki amacı, 130 yılı aşan deneyimine ve geleneğe dayalı üstün nitelikli eğitim hizmetlerini kaliteden ödün vermeden giderek yaygınlaştırmaktır. 1997'de ilköğretim okulları için başlatılan yatırım bir mecburiyetin sonucuydu. Bu kez, herhangi bir mecburiyet altında olmaksızın, eğitim hizmetlerimizi "yaygınlaştırma" amacımız doğrultusunda Çekmeköy-İstanbul'da satın alınan 47 dönüm arazi üzerinde yaklaşık 1.700 öğrenci kapasiteli bir ilköğretim okulu ve lise yerleşkesinin temelini atmanın arifesindeyiz. Lisenin 2012, ilköğretim okulunun ise 2015 yılında hizmete açılması planlanan bu yatırımın toplam maliyetinin, arsa dahil, yaklaşık 60.000.000 TL olacağı hesaplanmaktadır.

Buluşma dergisinin bundan önceki sayılarında kendileriyle röportaj yapılan mezunlarımızın okullarıyla ilgili verdikleri demeçlere bir göz attım. İşte bazıları:

Zeynep Oral (ACİ '64)- "Toplumsal sorumluluk duygumun bu denli bilinmesinin en önemli nedenlerinden biri ACİ'de okumuş olmamdır."

Yelda Temizocak Aysan (ACİ '86)
"Okulumu hep çok seyerek okudum. Sonra her okuduğum okulda ACİ'yi aradım. Yine olsa aynı yerde okumak isterdim."

Prof. Dr. Binnaz Toprak (ÜAA '60) "ÜAA benim hayatımın temel taşıdır; oraya gitmemi başka bir insan olurdum halinde."

Karabekir Akkoyunlu (ÜAA '01) "ÜAA bir sıçrayış tahtasıdır. Size Türkiye'de veya yurtdışında önemli kapılar açar. ÜAA gibi bir okula girip okuyabilmek Türkiye'de hayata 1-0 galip başlamak demektir."

Cengiz Çandar (TAO '63-TAC '66) "Geriyeye dönüp kendimi analiz etmeye çalıştığımda, gerek Talas'ın, gerek Tarsus'un, ben sonradan ne olduysam öyle olmamda çok büyük katkısı olduğu kanısındayım. Bu katkı da özgür ruh bilincidir."

Okan Tütüncü (TAC '85) "Gerçekten TAC'li olmaktan gurur duyuyorum. Okul bana çok şey verdi. Biz orada ayakta kalmayı, kendi kendine başarmayı ve hayatla savaşmayı öğrendik. ...minnet borçluyum."

Bu örnekleri hepimiz için çoğaltmak mümkün. Evet Zeynep, Yelda, Binnaz, Karabekir, Cengiz ve Okan..., sizlere bu duyguları yaşatan okullarınıza ve SEV'e borçlusunuz. Teker teker hepimizin borçlu olduğu gibi. SEV'in Çekmeköy-İstanbul'daki yeni okul projesinin hayata geçirilmesi borçlarımızı ödemek için büyük bir fırsat. Okullarınız ve SEV, katkılarınızın nasıl olabileceği hakkında sizi yakında bilgilendirecektir. Gelin, omuz omuza verelim, olanaklarımız dahilinde borcumuzu ödeyelim; University of Southern California'lı mezun gibi... ✓

BULUŞMA

www.sev.org.tr

nisan '11 / sayı 8

BULUŞMA DERGİSİ, İÇERİK VE TASARIM YÖNÜNDEN TETRA TARAFINDAN
YAYIMLANAN AYLIK İLETİŞİM VE YATIRIM DİJİTAL YAYINIDIR.

Tarsus Amerikan Koleji

Kapak Fotoğrafı: Candan Altınay

SEV

SEV Yönetim Kurulu Adına Sahibi:
Erhan Dumanlı

Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Ziya Köseoğlu

Yayın Koordinatörü: Leyla Keskiner

Yayın Kurulu: Defne Tokay Batur • Defne Erdur Bekdik • Ahmet Ceylan • Tülay Güngen • Leyla Keskiner • Ziya Köseoğlu • Bengü Shepard • Ebru Şenol • Zeynep Arabacıoğlu Özbilen • Özlem Tanrıverdi • Aydan Yakın • Dilem Deniz Yıldırım

Bu sayıya katkıda bulunanlar: Cem Baysal • Paula Dinçer • İlgin Kınıç • Dr. Hüseyin Öcal • Nihat Taner • Üzm. Dr. Temurhan Taner • Eylül Yayıcioğlu

Reklam Sorumlusu: Leyla Keskiner

Yönetim Yeri: Selami Ali Mah. Gazi Cad. No: 28
Bağlarbaşı/Üsküdar 34662 İSTANBUL
T: +90 (0216) 531 57 38 F: +90 (0216) 530 01 55
E: sevgkkl@sev.org.tr www.sev.org.tr

Baskı: UNIPRINT Basım San. ve Tic. A.Ş.
İstanbul Asfaltı Ömerli Köyü Hadımköy 34555 İSTANBUL
Tel: +90 (0212) 798 28 40 Faks: +90 (0212) 798 20 63

tetra

Yapım: TETRA İLETİŞİM Hizmetleri Ltd. Şti.
Yönetim: Önder Kızılkaya - Soner Kızılkaya
Editör: Türkşan Karatekin
Grafik Tasarım: Didem İncesağır - Uğur Özaz
Özgüç Çiçek
Yazı İşleri: Elif Gamze Arslan • Kübra Şahin
Fotoğraf: Cihan Aldık, Tufan Çivici

Halaskargazi Cad. Sait Kuran İş Merkezi
No: 145 Kat: 5 Şişli-İSTANBUL
Tel: +90 (0212) 219 96 76-77 Faks: +90 (0212) 231 33 37
E-posta: tetra@tetrailetisim.com
www.tetrailetisim.com

Basım yeri ve tarihi: İstanbul - Nisan 2011
3 ayda bir yayımlanır, Yaygın süreli yayındır.

BULUŞMA dergisinin içerik ve tasarımı SEV ve TETRA tarafından yaratılmış olup Fikir ve Sanat Eserleri Yasası kapsamında eser olarak koruma altındadır. Buluşma dergisinde yayımlanan yazı ve fotoğrafları yayma hakkı SEV'e ait olup kaynak gösterilse dahi, hak sahiplerinin yazılı izni olmaksızın ticari amaçla kullanılamazlar. Dergide yayımlanan yazılar, yazarların ve söyleşi yapılarındaki kişisel görüş, tavsiye ve yorumlarını içermektedir, TETRA ya da SEV, yazılarda yer alan bilgi, görüş ya da tavsiyelerden doğabilecek maddi ve manevi zararlardan hiç bir şekilde sorumlu değildir.

İçindekiler

Kısa kısa	3
Buluşalım! - Let's Meet	4
Serpil Alpman (ÜAA '68): "Kadınlar doğuştan diplomat"	6
Prof. Dr. Aykut Toros (TAC '63): "2050 Türkiye'sine hazır mısınız?"	12
"Talas'ta Zaman" hüznüdür	18
Nilgün Cerrahoğlu (ÜAA '70): "Medyadaki tekelleşme gazeteciliğin tanımını değiştirdi"	20
'Politika Sanatı' uzmanlarından seçim öngörüsü	24
Kerem Turunç (ACI '96): "Hukuk yerel bir disiplindir"	28
Nehirde bir masal	34
İrem Köker (TAC '99): "Türk dış politikası bize çok malzeme çıkarıyor"	40
ÜAA'da her derse eşit önem veriliyor	46
Hayatı kolaylaştıran tasarımlar	48
Dr. Ömer Karahan (TAC '79): "Vazgeçmek TAC ruhunda yok"	52
Nihat Taner'le Nostalji	58
Mystery Pix	62
Aile şirketlerinde güven ve taahhüdün önemi	63
Aylin Yüksel Sezgin (ÜAA '82): "Otistik değil, otizmli denmeli"	64
Dikkat, Hipertansiyon!	72
Nejat Güngör: "TAC'de mutlu bir meslek hayatı geçirdim"	76
Dil öğrenimi: Ne kadar erken o kadar kolay	80
İçim Gömüç Delemen (ACI '89): "Bu yaz ortalık rengarenk olacak"	82
Üsküdar Amerikan yine ESU	88
Maratonda Etiyopyalıların çifte mutluluğu	90

Spor Başarıları

• İzmir Amerikan Koleji Erkek Tenis Takımı, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından düzenlenen 'Okullararası Tenis Turnuvası'nda il birincisi oldu.

• Tarsus SEV İlköğretim Okulu öğrencileri Mersin'de yapılan Okullararası Tenis Turnuvası Yıldız kategorisinde, kızlarda il birincisi, erkeklerde ise il ikincisi oldu. Kız öğrenciler, Mayıs ayında İzmir'de yapılacak Türkiye Şampiyonası'na katılacaklar.

• 25-27 Şubat tarihlerinde Mersin'de yapılan Okullararası Satranç Turnuvası'nda Tarsus Amerikan Koleji il birincisi oldu. Bursa'da Mayıs ayında yapılacak Türkiye Şampiyonası'nda Mersin ilini 10. sınıf öğrencimiz Levent Toksöz TAC'yi temsil edecek.

• Tarsus Amerikan Koleji Briç Takımı 2011 Kış Dörtlülük Takımlar Şampiyonası'nın il elemelerinde birinci olarak, Mayıs ayında İzmir'de yapılacak Türkiye finalinde Mersin'i temsil etmeye hak kazandı. TAC'nin Briç Takımı'nın kaptanlığını Dr. Serhan Antalyalı (TAC '83) yapıyor.

• Tarsus Amerikan Koleji Spor Kulübü Basketbol Takımı Yıldız Erkeklerde Mersin finalinde, şampiyon oldu ve 9-13 Mart tarihleri arasında Gaziantep'te Bölge Şampiyonası'na katıldılar. Burada da şampiyonluğu göğüsleyen yıldızlar, 6-10 Nisan tarihleri arasında Anadolu Şampiyonasına katılmaya hak kazandılar.

• Mersin'de 17 Mart 2011'de gerçekleşen Okullararası Gençler Eskrim İl Birinciliği müsabakalarında, 9. sınıf öğrencimiz Ecenur Boro birinci oldu. Ecenur, 26 - 28 Mayıs 2011 tarihlerinde Mersin'de düzenlenecek Okullararası Gençler Eskrim Türkiye Şampiyonasında okulumuzu ve ilimizi temsil etmeye hak kazandı.

• ACI Basketbolda İzmir Şampiyonu oldu.

• ACI Hazırlık öğrencilerinden Esin Akgül, İzmir Okullararası Salon Atletizm Müsabakası'nda engelli koşu branşında İzmir Birincisi oldu.

Yeni görevinde başarılar

SEV Kurumsal İletişim Bölümünde 1 Aralık 2009'dan bu yana görev yapan Eylül Yayıoğlu (TAC '03), Nisan 2011'den itibaren Timur Gayrimenkul Geliştirme Yapı ve Yatırım A.Ş.'de Pazarlama ve İletişim Sorumlusu olarak görev yapacak. Eylül'e yeni görevinde başarılar dileriz.

An American Cook in Turkey'den...

Anne Ezal'ın Tarifi

Chocolate Dream Pie

1 baked pie crust
1/2 c (115 g) margarine
3/4 c (105 g) powdered sugar
1 oz (30 g) unsweetened chocolate
or 3 T cocoa and 1 T margarine
2 eggs
1/8 t salt
1/2 t vanilla
Sweetened whipped cream

Chopped walnuts
Cream margarine and sugar. Blend in chocolate that has been melted and cooled. Add eggs one at a time, beating 5 minutes after each. Turn into pie shell. Decorate with whipped cream and chopped walnuts.

Afiyet Olsun...

haberler

Acı kayıp

Şule Taray Ayrıl (ÜAA '80)'i kaybetmenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Kederli ailesine ve arkadaşlarına başsağlığı diliyoruz.

Rektör Tayyar Şen

Tayyar Şen (TAC '71) 14 Şubat 2011 itibariyle Toros Üniversitesi Rektörü oldu. Kendisini tebrik ediyor ve yeni görevinde başarılar diliyoruz.

Buluşalım! - Let's Meet

Aydın Koç (TAC '68, TAO '65), host of FABSIT's San Francisco Buluşalım!, with Peggy and John Blake.

From left to right: Chris Hanna, Eric Trujillo ve Todd Cuddington.

FABSIT Foundation

Friends of the American Board Schools in Turkey, Inc. (FABSIT), is SEV's sister organization and strategic partner in the U.S. and has been serving our schools and hospital since 1986.

Every Buluşalım!, whether in Boston, New York, San Francisco or Washington, introduces the newest grads in the United States to their FABSIT Connectors.

Its "Buluşalım! -- Let's Meet" series of gatherings has brought alumni and teachers together from across the generations and from all the schools including Talas Amerikan Ortaokulu. These meetings have been opportunities to highlight the wonderful work of alumni-founded organizations like HasNa, Inc. and The Turkish Women's Initiative, as at the October Buluşalım! in Washington, DC and the February Buluşalım! in San Francisco, and to honor the school directors during the international recruitment fairs and welcome their new teacher hires, as in both Boston and San Francisco on February 5 and 6. And every Buluşalım!, whether in Boston, New York, San Francisco or Washington, introduces the newest

grads in the United States to their FABSIT Connectors – the U.S.-based alumni who have volunteered to be their resource in the States. TAC '68 alumni Aydın Koç hosted the San Francisco gathering, and to spread the fun FABSIT is actively looking for Buluşalım! hosts in other U.S. cities.

FABSIT's 25th year

In addition to its efforts to connect and promote its U.S. alumni FABSIT also makes U.S.-based grant resources available to the schools and hospital – to date over \$4 million in infrastructure and equipment grants. November 2011 will mark FABSIT's 25th year of service on behalf of the schools and hospital, and their graduates in the U.S. – it continues to be an honor! ✍

Dünya'nın en lüks 6 gemileri
ile rüya gibi yolculuklar...*

golden
bay
tour

www.goldenbaycruises.com

CUNARD

OCEANIA CRUISES

COMPAGNIE DU PONANT
YACHTING DE L'ÉTOILE

THE YACHTS OF SEABOURN

- *Şerafet ve lüksün birleşimi gemileri...*
- *Ünlü Michelin yıldızlı şeflerin restoranları...*
- *Dünya'nın en iyi butik ödüllü gemileri...*
- *A la française stili gemi seyahatleri...*
- *Sadece küçük gemilerin girebildiği mistik ve gizemli limanların büyüü...*

Merkez:

0212 232 8800

Suadiye:

0216 463 4000

Ankara:

0312 466 1822

İzmir:

0232 463 5929

Serpil Alpman (ÜAA 68)

Kadınlar doğuştan diplomat

38 yıldır diplomasinin içinde olan, şu an TBMM Başkanı Mehmet Ali Şahin'in Dışişleri Başkanışmanlığını yürüten Büyükelçi Serpil Alpman'a göre diplomasi kadınlar için ideal bir meslek. Müzakere ve ikna becerisinin diplomaside önemli olduğunu söyleyen Alpman "Kadınlar altıncı hisleriyle diplomaside hiç de yabana atılmayacak doğal bir güce sahipler" diyor.

TBMM'nde Başkanlık Dışişleri Başkanışmanlığını yapmakta olan Büyükelçi Serpil Alpman, Üsküdar Amerikan Lisesi'nde gerçekleştirilen Türkiye Uluslararası Birleşmiş Milletler Konferansı (TIMUN) toplantısının konuk konuşmacısıydı. Alpman, toplantıdan önce sorularımızı yanıtladı. Türk diplomasisinin en önemli farkının geçmişten gelen devlet geleneği ve adabı olduğunu vurguladı.

Bir iki asır önce diplomaside diplomatların yüklendikleri misyon, görev ve sorumluluklar bugün nasıl değişti? Diplomatlar ülkeler arası ilişkilerin çerçevesinin çizilmesinde eskisi kadar etkinler mi?

"18. ve 19. yüzyıllar diplomasinin altın çağıdır" derler her zaman. O dönemde uluslararası ilişkilerin şekillenmesinde diplomatların ciddi bir ağırlığı varmış. Ancak günümüzde teknolojik gelişmeler sonucunda diplomat bir anlamda 'pratik' bürokrata dönüşmüş bulunuyor. Bilindiği gibi, artık devlet başkanları, hükümet başkanları birbirlerini telefonla arayıp, konularını görüşüyorlar. Buna rağmen elbette diplomasinin rolü kaybolmadı. Türkçe bunu çok güzel ifade ediyor; "elçi" diyor. Elçi; bir ülkenin görüşünü, düşüncesini, isteklerini diğerine ileten insandır.

Elçi olarak hükümetinizin ve devletinizin almış olduğu kararları ya da uyguladığı politikayı bulduğunuz ülke makamlarına iletmekle sorumlusunuz. Onlardan aldığınız mesajları da gereğinde yorumunuzu katarak, kendi ülkenize ulaştırmak durumundasınız. Bazı kararlara ve uygulamalara şahsen katılmıyor olsanız dahi göreviniz o mesajı iletmektir. Yüzünüze bir maske takar, elçilik görevinizi yaparsınız.

Türkiye'nin dış politikası hangi temel üzerinde biçimleniyor?

Dış politika ülkelerin uzun vadeli çıkarları göz önünde tutularak saptandığından, iç siyaset kadar değişken ve karmaşık değildir. Prensipleri daha zor değişir. Atatürk'ün zamanında söylediği "Yurtta sülh, cihanda sülh" sözü Türk dış politikasının temelidir. Türkiye, bugün hâlâ bu ilkeyi uyguluyor ve uygulamak istiyor. Elbette bu veciz söz üzerinde farklı yorumlar ortaya çıkabilir; bir hükümetten diğerine farklı uygulamalar yapılabilir. Ancak yalın olarak baktığınızda bu söz ne anlam ifade ediyorsa dış politikamız da bu çerçevede şekillenmektedir. Yani, biz ülkemizde barış istiyoruz, çevremizde ve dünyada da barışın takipçisi olacağız. Şu andaki hükümet de aynı politikayı uyguluyor ama farklı bir terminoloji kullanıyor: "Komşularla sıfır sorun."

2010'un diplomatik açıdan en önemli olaylarından biri Wikileaks'ti. Sızan belgeleri ve bu olayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Büyükelçilik yapmış bir diplomat olarak Wikileaks'teki belgeleri ilgiyle izledim. Bunların nerede ve kim tarafından yayımlandığı önemli değil. Bu eylem suç da teşkil edebilir. Sonuçta bir ülkenin gizli belgeleri açıklanıyor. Ancak işin hukuki boyutunu bir kenara bırakırsak benim için ilginç olan birkaç husus var. Yakından tanıdığım bir ülke olan Amerika Birleşik Devletleri'nin diplomatlarının konulara nasıl

yaklaştığını, nasıl yorumladığını, neleri "gizli" yazışma konusu yaptığını ve aynı konulara bizim nasıl yaklaştığımızı mukayese etme fırsatını buldum. Konuya daha nesnel baktım. Şunu söyleyebilirim ki, biz Türk diplomatları yazışmalarımızı daha farklı yapıyoruz. Kanıtlanmamış haberleri yazıya pek dökmüyoruz. Yazışmalarımızı Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız ve Bakanımız okuyorlar. Dolayısıyla üslubumuza ve verdiğimiz bilgilere dikkat etmemiz gerekiyor. Amerikalı meslekdaşlarımızın ise, hemen hemen duydukları her şeyi not edip başkentlerine bildirdikleri anlaşılıyor. Demek ki bu Anglo-Saksonlara ait bir çalışma sistemi: Her duyduğunu yazacaksın ve ileteceksin, bilgiler merkezde ayıklanıp değerlendirilecek. Meslek hayatım boyunca tanık olduğum üzere, Amerikan büyükelçiliklerinin neden bu denli kalabalık oldukları böylece kendiliğinden ortaya çıkıyor. Örneğin, Biskek gibi bir yerde bizim Büyükelçiliğimiz, ticaret, ekonomi, askeri ataşelik gibi bütün yardımcı birimlerle birlikte 20-25 kişi iken, Amerikan Büyükelçiliği tahminen 150-200 kişi olarak çalışıyordu.

Diplomatın görevi nerede başlar nerede biter?

Diplomatın en önemli görevi temsildir. Ülkesini, devletini, milletini temsil eder. Kişiliğini ve duygularını geri

planda tutmak zorundadır. Bunun hiç unutmamalı, bu sorumluluğun bilincinde hareket etmeli ve yaşamalıdır. Bazen onaylamasa dahi görevinin gerektirdiği tepkileri vermelidir. Aksi de söz konusu olabilir. Diyelim ki ülkesinde ortaya çıkan bir gelişme, kişisel planda onaylamadığı veya kabul edemeyeceği bir durum olabilir. Bu halde dahi, söz konusu gelişmenin, ülkesinin yararına olduğu hususunda karşı tarafı ikna etmek durumundadır. Çünkü diplomaside her gelişmenin kendine göre bir yansıması vardır.

Diplomat bulunduğu ülkenin koşullarına ve karşısındakilerin yaklaşımlarına göre gelişen yeni durumu çok zekice yönetmekle yükümlüdür.

Bir diplomatın eğitim dışında sahip olması gereken özellikler neler?

Bence bir diplomatın sahip olması gereken en önemli özellik müzakere gücünün yüksek olmasıdır. Müzakereye başladığı zaman hangi konuda nereye kadar taviz vereceğini, nasıl reaksiyon göstereceğini, neler söyleyeceğini önceden planlamış olması gerekiyor. Müzakere gücü yüksek diplomatlar hemen sivriler ve en zorlu konuları takip için görevlendirilirler. Zaten müzakere becerisine sahip olanlar gündelik yaşamda ve iş dünyasında da başarılı olmaktadırlar. Diplomaside her ülkenin kendine özgü alışkanlıkları ve duyarlılıkları olabiliyor.

Diplomat kimdir?

Diplomat, ülkedeki temsilci görevi olan kişidir. yetkililerin temsilcilik yapmasını, hem ya da kimlik değiştirerek başkalarına -adl gizli- bilgileri iletmemeye çalışmayı. Bir çok toplantı, toplantı ve ulusal ikatlarınıza ardından değerlendiriliriz. Katılımların davetlerinde ve toplantılarda ülkenizi yaya bulundurmamız ülke ile ilgili bilginizi ilgilendiren konularda eninde sonuna değeri bilgileri aktırma ya da daffetimizi not ederiz. Sonuçta birleştirmeye ilişkin yeni ve ederi bilgiler getirilince ederi bilgilerin birleştirilmesini, Diplomat için devletleri, oluşupun, bulundugu ülkede yaşayan vatandaşların, iş insanlarının, öğrencilerin taleplerine veya olaylarına ilişkin olarak her kanuya ait not alınmasını sağlar.

Cengiz Aytmatov ve 40. Yıl buluşması

2008 yılında, ÜAA'den mezuniyetimizin 40. yılı dolayısıyla arkadaşlarla güzel bir program yapmıştık. Büyüka'da bir otelde yerler ayırıldı. Ben Biskek Büyükelçisiyim o zamanlar. Yıllık iznimi bu buluşmaya göre ayarlayıp geldim. Tam o sırada meşhur Kırgız yazar Cengiz Aytmatov'un vefat ettiği haberi geldi. Yakından tanıdığım bir kişiydi. Kırgızistan'da görevli olduğum için cenazede bulunmam gerekiyordu. 40. yıl buluşmasına bu nedenle üzülerek katılamadım. Dileğim, 50. yıl mezuniyet kutlamasında bulunmaktır.

Türk diplomasisini farklılaştıran nedir?

Diplomaside bizi farklılaştıran devlet geleneği ve adabımızdır. Bunu hiç küçümsememek gerekir. Türkiye Cumhuriyeti, 600 yıldan fazla hüküm süren bir imparatorluğun devamında kuruldu. Osmanlı'nın kültürünü reddetmedi, aksine o kültürü ve terbiyeyi devam ettirerek nesilden nesile aktardı. Diplomaside de bir ast-üst ilişkisi var. Büyüklerimizden ne öğrendiysek biz de sonraki nesillere geçiriyoruz. Türkiye'nin bürokrasi terbiyesini özümsemişiz. Bunlar bizi ayrıcalıklı kılıyor. Avrupa'dan Amerika'ya, Orta Doğu'dan Orta

Asya Cumhuriyetleri'ne konuştuğum diplomatlar bana bu değerlendirmeyi yapıyor. Onlar bu farkı çok iyi görüyorlar.

Kadınların diplomasideki rolünden söz edelim biraz da. Türk diplomasisinde kadınlar ne kadar aktif? Kadın duyusunun diplomasideki yansımaları neler?

Meslek hayatım boyunca edindiğim izlenimlere dayanarak şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Kadınlar çok başarılı diplomatlar. Kadınlara atfedilen altıncı his sayesinde kadın diplomatların hiç de yabana atılmayacak doğal bir yeteneğe sahip olduklarına

inanıyorum. İç politikamızda kadınların görünürlükleri ve etkinlikleri belki daha az ama dış politikada hiç de öyle değil. Bakanlığımızda özellikle 1980'lerin sonu, 90'ların başından itibaren kadın-erkek sayısı hemen hemen eşitlendi.

Siz diplomat olmaya nasıl karar verdiniz?

Biraz tesadüf oldu diyebilirim. Okuldayken mimarlık gibi daha teknik alanlar düşünüyordum. Genel sınav puanlarımla Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni kazanmıştım. O yıllarda bazı üniversitelerin sınavlarına ayrı giriyordunuz. Mimarlık için sınavları bekliyordum, bu arada Siyasal Bilgiler'e

Soldan sağa: Buse Tuncel, Melih Levî, Arda Şener, Alperen Gülman, Ruth Briddock

Serpil Alpman, Üsküdar Amerikan Lisesi'nde gerçekleştirilen Türkiye Uluslararası Birleşmiş Milletler Konferansı (TIMUN) toplantısının konuk konuşmacısıydı. Alpman Türk diplomasisinin en önemli farkının geçmişten gelen devlet geleneği ve adabı olduğunu vurguladı.

Wikileaks'te adım geçiyor

Bir TIMUN delegesinin Wikileaks'te yayınlanan belgelerle ilgili sorusuna Alpman şu yanıtı verdi: "Biz diplomatlar bazı sorulara açık cevaplar vermeyiz ve mümkün olduğunca bundan kaçınmaya çalışırız. Ayrıca tüm belgeleri incelemeyi cevaplar vermemiz de mümkün değil. Bununla birlikte Wikileaks'in Amerikan diplomasisinde gerilim yarattığını düşündüğümü söyleyebilirim. Bütün dünya biliyor ki, diplomatlar sadece bilgi taşıyanlardır; kararlar tepede alınır. Elinizdeki bilgiler her zaman doğru değildir. Ancak bu başkent düşünmesi gereken şeydir. Eğer elinizdeki bilgi yararlı ise kullanılacaktır. Wikileaks ile ilgili ana sorun, gizli olayların birdenbire bu kadar açığa çıkmasının yarattığı problemidir. Bişkek'deki Amerikan Büyükelçisi yazdığı bir raporda, 'Türk meslekdaşım da bu konuya böyle yaklaşıyor' demiş. Telgraflardan birinde adım geçmişti. Bir anda ben de kendimi Wikileaks'in içinde buldum. Zamanı geri alamayız. Olan olmuştur. Bu olaydan sonra bir sürü konu daha halkın gözünün önüne gelecektir ve bundan sonra diplomatlar ellerindeki bilgiyi yazıya dökerken daha dikkatli davranacaklardır."

Bugün dünyada en fakirler ve en zenginler arasında tehlikeli bir uçurum var. Batılı ülkeler sanayi-sonrası süreci yaşarken, az gelişmiş ülkeler yaşamak için gün be gün mücadele ediyorlar. Küreselleşme dünyada binden fazla milyarder üretti. Ancak, bu dünyadaki milyarlarca fakir insanın günlük 1 dolara yaşamasına bir çare bulamadı. Bugünün esas problemleri terörizm, fakirlik, radikalizm ve benzerleridir."

de kaydımı yaptırdım. Hariciye bölümü başka üniversitede yoktu zaten. Derslere girdikçe konular çok hoşuma gitmeye başladı. Sonra da başka alan düşünmedim.

Öğrencilik zamanlarınıza dönersek 68 dönemi çok hareketli bir dönem. Sizin hatıralarınızda neler var?

'68 gerçekten hareketli bir dönemdi. Dünya gençliği Vietnam Savaşı'na karşı tepkilerini gösteriyordu. Bizde de 6. Filo olayları patlak verdi. Okuldaki Martin Hall'da yatakhaneimizden Boğaz görünüyordu. 6. Filo'nun geldiğini gördük. Zamanın gençleri de Kabataş'ta gösteri yapıyor, "Yankie go home!" diye bağınıyorlardı. Sınıfta bu olayla ilgili "bulletin board" hazırladık. Ne oluyor, neden oluyor, niçin üniversite gençliği böyle bir tepki veriyor, aktarmaya çalıştık. O zamanlar dünyadaki olaylar sanırım üniversite öğrencilerini iç ve dış politikayla daha çok ilgilenmeye

yönlendiriyordu. Öğrencilerin önderliğindeki hareketin özünde de özgürlük vardı. Eğitimde, yaşamda özgürlük, eşitlik isteği ağır basıyordu.

ÜAA'daki TIMUN Konferansı'nın açılışında da özgürlük, eşitlik mesajları içeren bir konuşma yaptınız. Türkiye'nin uluslararası ilişkilerden beklentilerini vurguladınız. Nelerdi bunlar?

Özetle şöyleydi: Ülkeler tek tek uluslararası toplumun üyesidir ve eşit söz hakkına sahiptir. Dünya politikası ve ekonomisi buna göre şekillenmelidir. Bu yüzden konuşmama "Yeni dünya düzeni ve bugünün dünyası" başlığını koymuştum.

Mesleki hayatınızda sizin için en unutulmaz dönem hangisiydi?

Mesleğim açısından çok taraflı bir deneyim kazandırdığı için NATO'da geçirdiğim yıllar diyebilirim. Çünkü

NATO'daki Türk Delegasyonunun müsteşarı ve genç bir memuru olarak görev yaptım. Delegasyonumuzdaki ilk kadın diplomattım. Yıllar sonra Türkiye'nin Orta Asya'daki ilk kadın büyükelçisi de ben oldum...

Dışişleri'ne girdiğiniz andan itibaren kariyer basamaklarını nasıl çıktınız?

Dışişleri Bakanlığına 1973'te girdim ve 1977'de San Francisco'ya tayin oldum. Bizde diplomatik ve konsolosluk işleri olmak üzere iki tür misyon vardır. Konsolosluklar o ülkede yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarıyla ilgilenir. Özellikle nüfus idaresi işlerini düzenler. San Francisco'da konsüler misyonda görev aldım. Türkiye'de o yıllarda lobi faaliyetleri yapan uzmanlar yoktu. Biz, genç diplomatlar olarak bu işi de üstlenirdik. Belki çok profesyonel değildik ama görevimizi layıkıyla yapmaya çalıştık.

Serpil Alpman'ın Üsküdar Amerikan Lisesi'nde gerçekleştirilen TIMUN Konferansı'nda yaptığı konuşmanın özeti:

Moderen tarih süresince kargaşa ile dünya sorunlarına bulunan çözümler arasında doğrudan bağlantı vardır. Tarih bize 17. yüzyıldan beri gösterir ki, her büyük savaşın sonra yeni dünya düzenini ortaya çıkaracak bir anlaşma yapılmıştır. Örneğin 1648'de Westphalia Anlaşması 30 Yıl Savaşları'nın arkasından geldi. 1814 - 1815 Viyana Kongresi Napolyon Savaşları'nı sona erdirdi. Versailles Anlaşması 1. Dünya Savaşı'nı sonlandırdı. Son olarak Yalta Anlaşması, Birleşmiş Milletler'in 1945'te ortaya çıkmasına sebebiyet verdi. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa ve Amerika arasında işbirliğinin yenilenmesi gerekti. Bu NATO adı verilen organizasyonun kurulmasını sağladı. NATO, Avrupa - Asya, Sovyetler Birliği arasındaki güç dengesinin sağlanması için çalıştı. 10 - 15 yıl önce NATO hakkında konuştuğumuzda, demokratik değerlerden ve insan haklarından bahsettiğimiz anlamına geliyordu. Bu değerler, birliğin soğuk savaşın yenmesini sağladı. Ancak soğuk savaşın sonu, dünyanın sorunlarıyla başa çıkacak yeni bir düzenin kurulmasını sağlayamadı, farklı etnik ve dini gruplar arasında giderek artan gerilime sebebiyet verdi. Bugün dünyada en fakirler ve en zenginler arasında tehlikeli bir uçurum var. Batılı ülkeler sanayi-sonrası süreci yaşarken, az gelişmiş ülkeler yaşamak için gün be gün mücadele ediyorlar. Küreselleşme dünyada binden fazla milyar dolar üretti. Ancak, bu dünyadaki milyarlarca fakir insanın günlük 1 dolara yaşamasına bir çare bulamadı. Bugünün esas problemleri terörizm, fakirlik, radikalizm ve benzerileridir.

Benim meslek hayatımda en zevk aldığım zamanlardır diyebilirim. Çünkü düzenlenen çeşitli toplantılarda konuşmalar yapıyordum. Radyo ve televizyon programlarına katılıyordum. Oradan Kuveyt'e tayin edildim. İran-İrak savaşı çıktı. Kuveyt küçük, adeta bir şehir devletidir. Savaşın kendilerine sıçramasından korkuyorlardı. Tesadüf, Türkiye'de de 12 Eylül askeri darbesi olmuştu. Karışık bir dönemdi. Daha sonra merkeze geldim ve kendim gibi diplomat olan eşimle evlendim. Gerçi şimdiki zamanda eşlerin birarada tayini yapılıyor ama o dönemde eş tayinleri olmadığı için biz uzun yıllar ayrı ülkelerde görev yapmak zorunda kaldık. 1990-94 yılları arasında Brüksel'de NATO'da görev aldım. Çok enteresan bir dönemdi; Varşova Paketi'nin çöküşü, Berlin duvarının yıkılması, Sovyetler Birliği'nin dağılması gibi dünyayı derinden etkileyen olaylar ardı ardına gelişti. NATO'nun kendine yeniden bir anlam yüklemeye çalıştığı yıllardı. Beni de geliştiren, bana vizyon kazandıran bir süreç oldu.

İsrail Telaviv'de Elçi müsteşarlık, Hollanda Rotterdam'da Başkonsolosluk yaptım. İtalya'da bulundum. Bunların bazıları diplomatik bazıları konsüller görevlerdi. Son dış görevim Bişkek Büyükelçiliği idi. Halen TBMM Başkanı Mehmet Ali Şahin'in dışişleri başdanışmanlığını yapıyorum.

Üsküdar Amerikan desek cümleyle nasıl tamamlarsınız?

Sınıf arkadaşlarımla veya okulumuzun mezunlarıyla bir araya geldiğimizde şunu görüyoruz: Bizler yapıcıyız, üretmeyi seviyoruz. Duyarlı, tutumlu ve işbirliciyiz.

Okulda da uzlaşmacı bir öğrenci miydiniz?

Ben çok yaramazdım, hareketliydim, konuşkandım; sınıfta konuştuğum için öğretmenlerimden uyarı alırdım. Bu okulda yedi sene boyunca hem sınıf hem yatakhane mümessilliği yaptım. ✓

formül yayınları

**YGS ve LYS'de
başarıyı
formül'ün
çözümlü
deneme sınavlarıyla
yakalayın...**

10 adet matematik kitapçığı
10 adet geometri kitapçığı
10 adet çözüm kitapçığı

10 adet fizik kitapçığı
10 adet kimya kitapçığı
10 adet biyoloji kitapçığı
10 adet çözüm kitapçığı

10 adet Türk dili ve edebiyatı kitapçığı
10 adet coğrafya I kitapçığı
10 adet çözüm kitapçığı

10 adet tarih kitapçığı
10 adet coğrafya 2 kitapçığı
10 adet felsefe grubu kitapçığı
10 adet çözüm kitapçığı

başarının formülü!
Şimdi tüm kırtasiyelerde ve sanal marketimizde

formül
yayınları

sanal market: www.final.com.tr

GENEL DAĞITIM:
FİNAL PAZARLAMA Güneşli Evren Mah. Halkalı Cad. Kuzu Sok.
No : 3 / 1 Bağcılar - İstanbul
Tel : 0212 604 10 00 Faks : 0212 601 43 43

Çıktı

Prof. Dr. Aykut Toros (TAC '63)

2050 Türkiye'sine hazır mısınız?

**Yeditepe Üniversitesi
Sosyoloji Bölüm Başkanı
ve SEV Mütevellişi
Prof. Dr. Aykut Toros,
Türkiye'nin 2050 nüfus
projeksiyonunu yaptı.
Buna göre; nüfusumuz
97-98 milyon civarında
olacak, hane sayısı 25
milyonu aşacak, ortalama
çocuk sayısı 2'nin altına
düşecek, doğurganlık hızı
azalmaya devam edecek,
yaşlılar nüfusun yüzde
20'sini kapsayacak, kentli
nüfus yüzde 80'lere
ulaşacak.**

Demografik veriler toplumun karakteristik özelliklerini yansıtır. Prof. Dr. Aykut Toros'un ifadesiyle *"Nüfus, toplumun anatomisini ifade eder"*. Nüfus değişimlerine, büyüklüğü ve dağılımına bakarak geleceğe dair sağlıklı öngörülerde bulunulabilir. Bu projeksiyonlar ekonomiye, siyasete ışık tutar. Türkiye'nin son otuz yılda geçirdiği demografik dönüşümü değerlendiren Prof. Dr. Toros, Türkiye'nin artık gelişmiş ülkeler statüsünde bir ülke olduğunu en azından demografik verilerin bunu

ortaya koyduğunu söylüyor. Yeditepe Üniversitesi Sosyoloji Bölüm Başkanı ve aynı zamanda SEV Mütevelli'si Prof. Dr. Aykut Toros'la Türkiye'nin demografik yapısını, 2050'de nasıl bir Türkiye olacağını ve renkli anılarda yerini alan Tarsus Amerikan günlerini konuştuk.

Sektörlere ışık tutuyor

Prof. Dr. Toros'a göre nüfus bir toplumun morfolojisini, anatomisini ifade eden bir disiplin. Diğer disiplinlerle çapraz ilişki içinde, Nüfusun büyüklüğü, dağılımı ve değişimi o ülke hakkında birçok temel bilgiyi barındırıyor. Bu yüzden demografların araştırmaları, ortaya koydukları sonuçlar ve öngörüler ekonomiye, siyasete, topluma ışık tutuyor. Artan veya azalan nüfus, nüfus içindeki yaş dağılımı, çalışan nüfus oranı, kentli nüfus gibi bilgiler sektörlere yön veriyor. Prof. Dr. Toros bankacılıktan, gıdaya, tekstilden, perakendeye, hızlı tüketimden beyaz eşyaya kadar pek çok sektörün nüfustaki değişimlerden etkileneceğini söylüyor.

Türkiye kulvar değiştirdi

Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve kültürel yönlerden son otuz yılda büyük bir atılım içinde olduğunu ifade eden Prof. Toros, "Eskiye göre daha iyi giyiniyoruz, masamızda daha çok çeşit yiyecek var, daha iyi şartlarda yaşıyoruz, eğitime daha çok kaynak ayırıyoruz, mahrumiyet giderek azaldı. Bu gözlemleri demografik çalışmalarla sayısallaştırıyoruz da. Anne - bebek ölümlerine, göçlere ve nüfusun dağılımına baktığımızda ortaya çıkan sonuçlar bu gelişimi doğruluyor" diyor. 1980'den sonra yavaş yavaş kendini göstermeye başlayan nüfus yapısındaki değişimin, 2000'lerde ivme kazanarak bugünkü seviyesine geldiğini söyleyen Prof. Toros, Türkiye'nin demografik değerlendirmelerde artık bir üst kulvarda olduğunu ifade

ediyor: "Eskiden Türkiye'nin nüfus dinamiklerini az gelişmiş ülkelerle kıyaslardık ama bu durum değişti. Şimdi kıyaslamalarımızı gelişmiş ülkelerle yapar olduk".

Üç kritik dönem

Türkiye'nin son 80 yıllık nüfus yapısına bakıldığında üç önemli döneme işaret eden Prof. Dr. Aykut Toros, her üç dönemi toplumsal dönüşümlerle birlikte analiz etmek gerektiğini söylüyor. Örneğin yeni Türkiye'nin kurulduğu 1925-1935 arasındaki ilk dönemde nüfusun artması bir devlet politikası olarak benimseniyor. Modern aile kavramının toplumsal algıya yerleştirilmesi bu politika içinde yer buluyor. 1960-1970 arası planlı ekonomiye geçişin izlerini taşıyor. Demografik yapıda olumlu değişimlerin izleri görülüyor; anne ve bebek ölümlerini azaltacak çalışmalara ağırlık veriliyor. 1985 sonrasında ise nüfus dinamikleri hem ülke içindeki liberalleşme politikaları hem de dünyada duvarların yıkılmasıyla başlayan süreç sonrasında önemli değişimlere uğruyor.

2050'de Türkiye

Yeditepe Üniversitesi Sosyoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Aykut Toros'tan 2050 yılında Türkiye'nin nüfus fotoğrafını çekmesini istedik. Buna göre;

- Nüfusumuz 97-98 milyon civarında olacak.
- Ortalama çocuk sayımız 2'nin altında,
- Yaşlı nüfusumuz yüzde 20'ye yakın bir oranda.
- Kentli nüfus yüzde 80'e ulaşacak.
- Hane sayısı 25 milyonu aşacak (Şu anda 17 milyon)

Prof. Dr. Toros, 100 milyon seviyesine ulaşamayacağımızı, 2045 yılına kadar nüfusumuz artsa da bu artış hızının çok yavaş olacağını 2050'de ise sıfır noktasına kadar gerileyeceğini söylüyor. "Türkiye'de kadın başına doğum bızı

"Eskiden Türkiye'nin nüfus dinamiklerini az gelişmiş ülkelerle kıyaslardık ama bu durum değişti. Şimdi kıyaslamalarımızı gelişmiş ülkelerle yapar olduk"

dünya ortalamasının altında olmakla birlikte Avrupa'ninkinden yüksek. Avrupa'da bu bızı 1,5; Türkiye'de ise 2,3; dünyada 2,5 civarında. Doğum hızının 2 civarına düşmesi zaten nüfus artış hızını sıfıra çekiyor. Bu da her ailenin ancak bakabileceği kadar çocuk yapması anlamına geliyor. Bunu zaten şimdi de görmeye başladık. Bir ailenin üç çocuk yapması durumuyla artık çok sık karşılaşmıyoruz."

Babamın oğlu olmaktan gurur duyuyorum

Babama ayrı bir hayranlığım var, TAC'de sadece hazırlıkta Türkçe dersi vermesine rağmen onun eğitiminden geçen bütün çocukların hepsi Remzi Toros'u hatırlar ve çok büyük bir saygıyla anarlar. Amerikan költürü içinde Türklük bilincini, karşı koyarak ya da reddederek değil, korunması

gereken bir bilinç olarak öğretmiş; şiirlerle bu bilinci pekiştirmiştir. Mesela hepimiz İstiklal Marşı'nın on kıtasını ezbere biliriz. Atilla İlhan'ın "Türkiye", Kemalettin Kamu'nun "Bingöl Çobanları" şiirlerini babamın yetiştirdiği tüm TAC'liler hatırlar.

Nüfusun etkileri

Prof. Dr. Toros, herhangi bir toplumun yapısını incelemek istediğimizde o toplumu oluşturan insanların yaş dağılımına ve bu tablodaki değişimlere bakarak ihtiyaç, talep ve beklentileri hakkında fikir sahibi olabileceğimizi dile getiriyor: "Nüfus yapısındaki değişikliklerin ekonomik yaşamla ilişkisini üç başlıkta somutlaştırmak mümkün: Tasarruf yapma potansiyeli, üretim yeteneğinin artırılması ve tüketim sektörlerindeki talep odaklı değişimler. Örneğin aile içinde bağımlı nüfusun azalması tasarruf yapma potansiyelinin artması gibi bir sonucu ortaya çıkarabilir. Eğitimli ve kalifiye işçilerin gerekliliği kalkınma için önemli bir faktördür, bu yüzden kişi başına düşen eğitim potansiyelinin yükseltilmesi hedeflenir. Nüfusu hızla artan bir toplumda çocuk

ihtiyaçları tüketimin en belirleyici unsurudur, nüfus hızla azaldığında bireyler çocuklarıyla ilgili daha nitelikli ihtiyaçların arayışına girerler. Daha kaliteli oyuncaklar, daha farklı uğraşlar gibi..."

Prof. Dr. Toros, bugün 17 milyon civarında olan hane sayısının 2050'de 25 milyonu aşacak olmasının başta emlak sektörü olmak üzere pek çok sektörü yakından ilgilendiren bir durum olduğunu söylüyor. Hane sayısı artarken hane büyüklüğü de azalıyor, anne-baba ve çocuklardan oluşan çekirdek aile kavramı daha da gelişiyor.

Avrupa korkma bizden!

Avrupa Birliği sürecinde kimi birlik üyesi ülkeler tarafından önümüze konan genç nüfusumuzun Avrupa'daki dengeleri bozacağı argümanına Prof. Dr. Toros hiç katılmıyor. Aksine

orada giderek yaşanan nüfusun ihtiyaç duyacağı hizmetleri yapmak için genç nüfusa ihtiyaç olduğunu ifade ediyor: "Avrupa'daki Türk göçmenlerin oradaki yerel halkın kendi aralarındaki çatışma potansiyellerine önleyici katkısı var. Eğer orada kaynaklar, ihtiyaç olan yerlere gerektiği şekilde akmazsa, bunu almayanların sorun yaratması çok muhtemeldir. Bir başka deyişle Avrupa kendi yaşlılarına bakamazsa bir 'çatışma' olması kaçınılmazdır. Kaldı ki ilk kuşak göçmenler de artık yaşlı ve bakıma muhtaç bir konuma geldiler. Bu yüzden genç nüfusumuz aslında Avrupa için çok değerlidir."

Kehanet değil, gerçek

Türkiye yeni bir seçim sürecine giriyor. Gündemimizin en önemli konularından biri de seçim araştırmaları ve kamuoyu yoklamaları olacak. Bu araştırmaların

ANILAR... ANILAR...

Yatakhane de seken taşlar

Tarsus Amerikan'da yatılı okumadım ama bana da nakledilen çok ilginç olaylar yaşandı. Mesela bir keresinde yatakhane de, bizimkilerin yatakhane sorumlusu Mr. Bloomer'a yaptıkları bir oyunu hatırlıyorum. Herkes yatağa yatmadan önce ceplerine küçük taşlar alıyor. Gece ışıklar söndükten sonra biri taşı yere atıyor, tabi Stickler'in tahta zemininde o taş 'tık, tık' sekerek ses çıkartınca Mr. Bloomer merakla yatakhane ye bitişik odasından fırlıyor. Sesin geldiği yöne bakarken bu kez yatakhane nin diğer ucundan bir

başkası taş atıyor. Mr. Bloomer o tarafa yöneliyor. Bir iki derken durum anlaşılıyor ve müdürümüz Mr. Maynard'a intikal ettiriliyor. Ceza olarak sınıfa toptan bir hafta tart veriliyor. Bu tart sırasında, "leyliler" evlerinde annelerinin köfte-börek ikramlarına kavuşmuş memnun yaşarken, "nihariler" her gün okula gelip coğrafya odasında sınıf hapsi yaşıyorlar. Bu olaylar sonucu o yılki mezuniyet töreni yapılamıyor. 1963 mezunları, yeni milenyumun başında, 2000 yılında mezuniyet töreni düzenleyerek gecikmiş kutlamalarını yaptılar.

büyük bir çoğunluğunun bilimsellikten uzak olduğunu söyleyen Prof. Dr. Toros "Seçim gibi ülke genelini kapsayan bir konuda sağlıklı öngörülerde bulunmak için örneklem hatalarının da hesaplanabileceği örneklem metodu tercih edilmelidir. Ancak ben şimdiye kadar yapılan pek çok kamuoyu araştırmalarında Türkiye İstatistik Kurumu'na örneklem seçimi konusunda başvuruda bulunulmadığını biliyorum. Bu demektir ki araştırmalarda seçilme olasılıklarının hesaplanabildiği örnek çekimleri yapılmıyor. Bu nedenle de sonuçları genelleştirmek sağlıklı olmaz. Üstelik, araştırmaları yapan kurumlar 'ham veri' dediğimiz veri tabanını da kimseyle paylaşmıyor, sadece ben bunu buldum diye 'sonuçlar' yayınlıyor. Bu da elde edilen bulguların bilimselliğinden kuşku duymamıza neden oluyor" diyor.

Nebuladan somut gerçeğe

Prof. Dr. Aykut Toros'un hem demograf hem de akademisyen olmaya karar vermesi ODTÜ'de Kamu Yönetimi (Anne İdaresi) okuduğu yıllara dayanıyor. Nüfus dersinde ülkenin gelişmesiyle demografik yapısı arasındaki doğrusal ilişkinin farkına varınca o güne kadar öğrendikleri de

yeni bir anlam kazanıyor. Hariciyeci olma hayallerini bir kenara koyup rotasını bu yöne çeviriyor: "Üniversitede ekonomi, sosyoloji gibi farklı disiplinleri içeren derslerimiz vardı ama bütün öğrendiklerim zihnimde bir nebula gibi uçuşuyor, sağlam bir temele oturmuyordu. 3. sınıfta 'nüfus' dersini aldığım da gelişmişlik kıstasıyla nüfus arasındaki ilişkiyi gördüm. En basit ifadeyle gelişmiş yerde anne-bebek ölümleri de azalıyor. Böylece olay birden bire nebuladan çok somut bir hale dönüşmeye başladı."

"Princeton'da rekor"

Gözleme dayalı bilgilerin sayısal olarak ifade edilebileceğini keşfeden Prof. Dr. Toros, bu keşfin ardından akademik hayattaki kayıp yılların acısını çıkarıncasına hızla ilerlediğini şu sözlerle anlatıyor: "İlkokulda başarılı, Tarsus Amerikan'da ortalama bir öğrenci sayıldım. Hatta bir yıl sınıfta kalmıştım bile var. O zaman not ortalaman 65 olduğunda zayıf tek bir dersin varsa üst sınıfa 'borçlu' geçebiliyordun. Birinci sınıfta borçlu geçtim ama ikinci yıl da aynı şekilde olunca bu kez sınıfta kaldım. O ortalama halimle Robert Kolej'in, ODTÜ'nün, Siyasal Bilgiler'in

sınavlarını kazandım. ODTÜ'de de 1 ve 2. sınıfları dört yılda tamamladım, 3. sınıftan sonra durum değişti; ortalamam dördün altına düşmedi. Sonra Hacettepe Üniversitesi'nde 'Nüfus Dinamiği' konusunda yüksek lisans yaptım. Sosyoloji doktorası yapmak üzere gittiğim Princeton'da rekor kırarak doktora 2,5 yılda tamamladım."

"Like a bunch of old ladies"

Mr. Maynard çok müstesna bir insandı. Kendisinden çekinirdik ama saygımız da sonsuzdu. Bir keresinde Stickler'da sınıfların olduğu 2. katta tüm öğrencileri koridorun iki yanına dizmiş, konuşuyordu. Bu arada koridorun sonunda bir kapı var ve bu dışarıdaki merdivenlere açılıyor ama gündüz öğrenciler kullanmasın diye kilitleniyor. Bilmeden birisi o kapıyı bir açtı, sessizlik içinde öyle komik geldi ki hepimize, gülmeye başladık. O zaman Mr. Maynard "like a bunch of old ladies" diye kızdı. Zaten genelde bu onun benzer durumlarda kullandığı bir tabirdi."

TÜRKİYE

Türkiye, Türkiye dağlarını duman almış,
üzümler memleketi, tütünler memleketi,
Türkiye, Türkiye çok gülmüş, çok ağlamış,
sabırlı, bağı yanık insanlar memleketi.
Bulut gibi köpürmüş topraktan bereketi,
pehlivan dağlarında şafaklar büyümüş
ve o nehirler delirip gür gür gelirler
bir şarkı gibi dağdan denize yürümüş.

Sen Türkiye'sin, sağdıcım, kırvem Türkiye.
İnsanların, insanların, ah senin insanların,
morca gözlerinden öpsem, namuslu gözlerinden,
Asiye'm işveli, Hatice fistanı dal işlemeli,
sen kırk köyün içinde şanlı Zeyneb'im.
Şabanı vurdular yirmi yaşında, köprü başında
gel yılmaz Mahmud'um, gel Bilaloğlu.
Arabamın atları, deh deh deh aman da,
ha burası Karadeniz, gemiler yatar limanda,
deryalar aslanı şems-i bahri Kamil Reis,
bu insanlar senden gelir, sana gider,
tarlaya savrulmuş buğday gibi Türkiye.

Sen Türkiye'sin, ekmegim, tuzum Türkiye.
Omzumda mavzer, koynumda çevresin
ve kıl heybemde taze lor peyniri.
Gök rengi süt, karanfil rengi şarap,
batan güneş gibi bakır taşkömürü
ve rüzgara vermiş saçlarını nefti ormanlar
ve köylere karşı sarışın harmanlar.
Ferik elması, kavun, karpuz, dut ve kayısı,
findık da sende, ceviz de sende, badem de sende,
alınımın teri, gözlerimin nuru Türkiye.

Sen Türkiye'sin, evim barkım, köyüm obam Türkiye.
O senin çifte çarşılı harp görmüş şehirlerin,
sahilde Mersin, yayla türküsü Konya.
Adana'nın yolları taştan, yola çıkıp Maraş'tan
ezanla birlikte vardık bir akşam Urfa'ya.
Bursa'nın, ya Bursa'nın ufak telek taşları,
uçan yıldız dondurur Ardahan'ın kışları.
Erzincan'da bir kuş var kanadı gümüş pul pul
ve göğe kılıç gibi çekmiş minarelerini
şehirler padişahu canım İstanbul.

Türkiye, Türkiye, ay'lı yıldız'lı Türkiye,
sen Mehmed'sin omuzların Anadolu yaylası,
Aladağlar, Toros'lar dev gibi gövden,
Sen şehid oğlu, şehid babası,
sana selam olsun dünya'dan, hürriyet'ten...
- Atilla İLHAN -

Hayalin gerçeğe dönüşmesi

Prof. Dr. Aykut Toros, Tarsus Amerikan günleriyle ilgili hatıralarından söz ederken bir anda 60 yıl geriye gitti ve o günleri yeniden yaşadı: *"Yıl 1950'ler, TAC'nin futbol sahasının arka duvarlarının gerisinde Duatepe İlkokulu vardı. Ben orada öğrenciydim. Duvarların gerisinde palmye ağaçlarının arasından gelen öğrenci seslerini dinlerdim. Biraz da biliyordum içerde olan biteni. Bizim okulun baş öğretmeni babam Remzi Toros, aynı zamanda TAC'nin hazırlık sınıflarına Türkçe dersi veriyordu. Bazen kolejdeki Amerikalı öğretmenleri evimize davet ederdi. Hatta bir keresinde misafir gelen Amerikalı öğretmenin ayakkaşının büyüklüğü karşısında kardeşimle bayrete düşmüştük. O kadar büyüktü ki içine küçük bir yumurta kolisi sığıyordu. Benim ilkokulumla TAC arasında Gözlükule adında bir tepe vardı. Baharda papatyalarla dolardı burası. Ben de papatyaların arasına yatar, 'Acaba ben bu okula gidebilecek miyim?' diye düşünürdüm."*

Bahçecik'teki kız okulunun binası (okla işaretli), 1900 civarı. Bu tarihlerde okul artık burada faaliyet göstermemekteydi. Soldaki büyük yapı "Bithyna High School"un 1899'da inşa edilen merkez binasıdır.

Bahçecik'te Amerikan Kız Okulu

Bahçecik, Gölcük'ün bir köyü, Amerikan Bord Okulları tarihi açısından da önemli bir yer. Zira Bord Okulları tarafından ilk kız okulu Bahçecik'te açılmış. Buranın ayrı bir hikayesi de var: 1922'de İnönü Savaşları sırasında Mustafa Kemal Atatürk cepheye para göndermek istiyor. Katırlara erzak ve paralar yükleniyor, cepheye doğru yola çıkılıyor. Bunu haber

alan Yunanlılar da Türklerin peşine düşüyor. Bahçecik'ten geçen Türkler kız okulunun müdürü tarafından misafir ediliyor. Müdür Yunanlılar fark etmesin diye konuklarını kız öğrenci kılığına sokuyor. Katırları da ahıra saklıyor. Yunanlılar okula gelip arama yapıyorlar ama hiçbir şey bulamıyorlar. Böylece Türkler emanetleri sağ salım cepheye ulaştırabiliyor.

Pat Boone kazaklı TAC öğrencileri

Aykut Toros yanı başındaki TAC'yi Tarsuslu arkadaşlarıyla duvarların üzerinden gözetlediklerini, o zaman gördükleri manzara karşısında çok etkilendiklerini söylüyor: "TAC'nin bir bekçisi vardı Hüseyin Ağın; biz ne zaman duvarın üstüne çıkıp koleji gözetleseک gelir bizi kovalardı. İçerdeki öğrencilerin kırmızı 'Petboone' kazaklarını, boyunlarındaki atkıları, ayakkabılarını görünce imrenirdik. Benden önce ağabeyim Seçim (kadınlara seçme ve seçilme hakkının verildiği gün doğduğu için babam vermiş bu ismi) koleje girdi ama çok yaramazdı, altı ay sonra ayrıldı. O dönemden arkadaşları beni gördüklerinde hâlâ ağabeyimi sorarlar. Bu ahde vefa durumu tüm Amerikan Koleji mezunlarında var. Ağabeylik-kardeşlik de bunun bir yansımasıdır. Tarsus Amerikan benim için çok özeldir, ayrı bir dünyadır."

Gençlere tavsiye

Prof. Dr. Aykut Toros, henüz kariyer tercihi yapacak lise gençlerine ve üniversitelerden mezun olup hayata atılacaklara da bir tavsiyede bulundu: "Daima kendinizi bir jemsiyenin üstünde, yani olayların üzerinde, altınızdaki dünyaya kuşbakışı bakar gibi düşünün. İzlediğiniz alanda, görebildiklerinizin yanında, göremediklerinizin de mutlaka olacaktır ama onların da bir şekilde üstesinden gelebileceğinize inanın. Bunu yapabildiğiniz ölçüde hayatla barışık, toplumla iç içe olursunuz. Böylece kendinize olduğu kadar topluma da ciddi katkılarınız olur."

BİNGÖL ÇOBANLARI

Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum
Bu dağların eskiden aşinasıdır soyum
Bekçileri gibiyiz ebenced buraların
Bu tenha derelerin, bu vahşi kayaların
Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi
Her gün aynı pınardan doldurur destinimizi
Kirlara açılırız çingiraklarımızla.

Okuma yok, yazma yok, bilmeyiz eski yeni
Kuzular bize söyler yılların geçtiğini
Arzu, başlarımızdan yıldızlar gibi yüksek
Önümüzde bir sürü, yanımızda bir köpek
Dolaştırıp dururuz aynı daüssılayı
Her adım uyandırır acı bir hatırayı!
Anam bir yaz gecesi doğurmuş beni burda
Bu çamlıkta söylemiş son sözlerini babam
Şu karşıki bayırda verdim kuzuyu kurda
"Suna"nın başka köye gelin gittiği akşam.

Gün biter, sürü yatar ve sararsan bir ayla
Çoban hicranlarını basar bağrına yayla
Kuru bir yaprak gibi kalbini eline al
Diye huçkırır kaval.

Bir çoban parçasısın, olmasan bile koyun
Daima egeceksin başkalarına boyun
Hülyana karışmasın ne şehir, ne de çarşı
Yamaçlarda her akşam batan güneşe karşı
Uçan kuşları düşün, geçen kervanları an
Madem ki kara bahtın adımı koydu çoban!

Nasıl yaşadığından, ne içip yediğinden
Çingirak seslerinin dağlara dediklerinden
Anlattı uzun uzun.

Şehrin uğultusundan usanmış ruhumuzun
Nadir duyabildiği taze bir heyecanla
Karıştım o gün bugün bu zavallı çobanla
Bingöl yaylalarının mavî dumanlarına
Gönlümü yayla yaptım Bingöl çobanlarına.
- Kemalettin KAMU -

“Talas’ta Zaman” hüzünlüdür

Talas Amerikan Ortaokulu artık yok... Ama artık Talas’ı ve Talaslılık ruhunu yaşatacak bir eser var: “Talas’ta Zaman”... Metin Atamer (TAO ‘58) imzalı kitabın 90’a yakın yazarı var. Aslında kitabın yazarı Talas Amerikan’ın ta kendisi.

Hem Nalına Hem Mıhına ve Memleketim Üzerine adlı kitapların yazarı **Metin Atamer** (TAO ‘58)’in yayına hazırladığı üçüncü kitap **Talas’ta Zaman** için 19 Mart 2011’de Çiftehavuzlar, Büyük Kulüp’te geniş katılımlı bir lansman yapıldı. Kitap geçmişte yaşanan güzel günleri, unutulmaz anıları, mekanları, öğretmenleri 88 Talas Amerikan Ortaokulu mezununun gözünden ve kaleminden okurla buluşturuyor. Kitapta anılar ekseninden okulun tarihine de vurgu yapılıyor.

Yeni İnsan Yayınevi’nde çıkan kitabın tanıtım kokteylinde anılarını paylaşan Talas mezunlarının çoğu katıldı. T.C. Cumhurbaşkanlığı’nın yanı sıra Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Kültür Bakanlığı’ndan da tebrik telgrafları geldi.

Üç yıl ve 88 yazar

Talas’ta Zaman üç yıl önce ortaya atılan bir fikrin sonucu. **Engin Ünsal** (TAO ‘51-TAC ‘55) bir toplantı sırasında Talas yıllarının kaleme alınması fikrini ortaya atıyor. Talas mezunu **Orhan Veli’nin** “*Dünyalar vardır, düşünemezsiniz; Çiçekler gürültüyle açar; Gürültüyle çıkar duman topraktan...*” dizelerindeki çiçeklere benzeterek, “*Talas mezunu her işinde ses getirmiş ve girdiği yerde büyük başarılar kazanmıştır. Siyasetten diplomasiye, ticaretten eğitime, akademiye tıba her yerde Talaslılar var*” dedi. Talas Amerikan Ortaokulu’nun eğitimi, yarattığı ortamı ve öğretmenleriyle o günlerin Türkiye’sinde eş benzeri olmayan bir okul olduğunu söyleyen Ünsal “*Talas Anadolu’nun bir köşesinde*

kimsenin düşünemeyeceği bir dünyaydı. Bu nedenle Talas’ı yaşayanlar oranın özelliklerini unutamazlar. Bu okul kitaplara sığmayacak kadar büyük anıları ve gelenekleri beraberinde getiren bir yuvaydı. Peki bu dünyayı kim nasıl kurdu? Bu okulu nasıl ebedileştirmek, gelecek nesillere nasıl aktarmak gerekir? Bu anıları ebedileştirmek nasıl olacaktı? Ben ortaya bir fikir attım; anılarımızı toplayalım dedim. Ama fikri atmak o kadar da önemli değil, önemli olan fikri gerçekleştirmek” dedi.

“Grammy ödülü almış gibiyim”

Tarihi sadece büyük adamların, büyük savaşları ve antlaşmaları olarak görmenin yanlış olduğu, tarihin öznel bakışlarla yazılabileceğinin en iyi kanıtı niteliğinde **Talas’ta Zaman**. Editörü

Metin Atamer, kitabın başka okullara da örnek olmasını istiyor ve buna yürekten inanıyor. Atamer kokteylde mikrofonu eline aldığında kendisini Grammy ödülü almış gibi hissettiğini söylüyor. *"Bugünkü mutluluğumu tarif etmem mümkün değil. Grammy ödülü almış gibiyim. Talas artık yok ama onu ilelebet yaşatacak bir eserimiz var. Kitabın fikir babası Engin Ünsal'a beni yazmaya teşvik ettiği için Mete Akyol'a ve anılarını paylaşan tüm Talaslılara çok teşekkür ediyorum. Bu kitabı ortaya çıkardık ama bu tip projeler devam etmeli. Bu sadece bireysel olarak değil örgütlü bir şekilde yapılmalı"* diye konuşan Metin Atamer konuşmasının sonunda bir Talas geleneği olan **Bombalaki**'yi tüm katılımcılarla birlikte çekti. ✓

Engin Ünsal (TAO '51 - TAC '55)

Söz uçar yazı kalır

Talas'taki yaşam hüzün dolu bir yaşamdı. Zamanın şartları içerisinde 120 kişilik bir öğrenci grubundan başka kimsemiz yoktu. Akşamları yorganını başının üstüne çekip ağlayanlar olurdu. Bu okuldan mezun olanlar hepsi aynı evrelerden geçtiği için hepsinde bir hüzün vardır. Hüzünlü insanlar da doğal olarak yazmaya eğilimlidir. Talas'ta Zaman duygu dolu bu dünyanın eseridir. Neslimiz de giderek azalıyor. Bir daha Talas Amerikan Ortaokulu olmayacak. Bu nesil öldükten sonra bizden geriye sadece bu kitap kalacak. Söz uçuyor, yazı kalıyor.

Metin Atamer (TAO '58)

Talaslı duygusaldır

Anne şefkatine en çok ihtiyacı olduğu dönemde Talas'ta okumaya giden bir neslin çocuklarıyız. Çocuklar okula anne sevgisine muhtaç geldiler. Bu sevgiyi birbirleri arasındaki dostlukla gidermeye çalıştılar. Talaslılar çok duygusaldırlar. Evlatlarını ve ailelerini ölürcesine severler. Talaslıların hissettiği çocuk sevgisini Talas'tı yaşamamış insanlara anlatmak mümkün değildir. Kitabımız bu sevgiyi ve hüznü barındırıyor. Kitabı birçok üniversitenin edebiyat bölümlerine koyacağız ve eseri yaşatacağız.

Cumhurbaşkanı Gül TAC'yi ziyaret etti

22 Şubat 2011 tarihinde Tarsus'a gelen Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Mersin Milletvekili Kürşat Tüzmen, Tarsus Amerikan Koleji'ni de ziyaret ettiler. Tarsus SEV İlköğretim Okulu ve Tarsus Amerikan Koleji öğrencileri, öğretmenleri ve idarecileriyle sohbet eden Cumhurbaşkanı Gül ve Kürşat Tüzmen, buradan St. Paul Kuyusu'na geçerek, Tarsus gezilerine devam ettiler. ✓

Nilgün Cerrahoğlu (ÜAA '70):

Medyadaki tekelleşme gazeteciliğin tanımını değiştirdi

Gazeteciliğin tarihe tanıklık etmek olduğunu ifade eden Nilgün Cerrahoğlu, günümüzde artan tekelleşmenin bu tanımları değiştirdiğini ve 'iliştirilmiş' gazetecilik kavramının gündeme geldiğini söylüyor. Uzun yıllardır Cumhuriyet'te yazan Nilgün Cerrahoğlu, "Maalesef medyadaki kalemli bağımsızlık arayışlarını sürdüreceklerine ve bunu güçlendireceklerine iktidarlara bağımlı hale geldiler" diyor.

Nilgün Cerrahoğlu'nun yazılarını okuyanlar onun entelektüel birikimine, zaman zaman sivrilmiş kalemine, yıllardan beri değişmeyen çizgisine ve ona apayrı bir hava katan renkli gözlüklerine aşinadır herhalde. Pinochet'den Bertolucci'ye, Castro'dan Pavarotti'ye geniş bir yelpazede keyifli söyleşileri; İspanya'yı, Arjantin'i, İsrail'i, Hindistan'ı anlattığı yazı dizileri; sırasıyla Cumhuriyet, Sabah, Aktüel, Milliyet ve yine Cumhuriyet sütunlarında ele aldığı siyasi, iktisadi, tarihi, kültürel yüzlerce köşe yazısının yanı sıra Cerrahoğlu'nun iki adet de yayınlanmış kitabı var.

İktisattan gazeteciliğe geçiş

"Hiç aklımda yoktu böyle bir meslek" diye başladığı gazetecilik serüveni 1979'dan beri sürüyor Nilgün Cerrahoğlu'nun. İspanya'ya ilk gittiğinde verdiği iki yıllık arayış saymazsak gazetecilikten hiç kopmuyor. Aslında ilk hayali bankacı olmak ve uluslararası kariyer yapmak. Bunun için gerekli tüm akademik süreçleri başarıyla tamamlıyor.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Ekonomi bölümü mezunu, sonra **John Hopkins Üniversitesi**'nde uluslararası ilişkiler ve ekonomi dallarında yüksek lisans yapıyor. Türkiye'ye döndükten sonra dönemin en gözde kamu kurumu

Sinai Kalkınma Bankası'nda çalışmayı, ardından da Dünya Bankası'na geçiş yaparak uluslararası kariyerini adım adım ilerletmeyi planlıyor. Ancak ülkede yaşanan kriz bu hayallerini gerçekleştirmesine izin vermiyor. Evde oturmayı sevmeyen biri olarak "bir yerden başlamalıyım" diyor ve önüne çıkan gazetecilik seçeneğini geçici bir süreliğine değerlendirmeye karar veriyor. Sonrasını da iki cümlede şöyle özetliyor: "Gazeteciliği anında sevdim, tıpkı virüs gibi, bir kere girdi mi içinize çıkmıyor. Bu açıdan politikaya benziyor."

Başlangıç Tercüman, üstel Gönensay

Nilgün Cerrahoğlu, 70'lerin sonunda

Tercüman gazetesinde stajyer olarak mesleğe adım attığında önünde rol model olarak Prof. Dr. Emre Gönensay var; onun asistanlığını yapıyor. Sekiz ay Tercüman'da çalıştıktan sonra genç gazetecilere Avrupa'yı tanıtmaya amacıyla açılan **Journalistes En Europe** programına katılarak Paris'e gidiyor. Burada evlendikten sonra gazetecilik kariyeri açısından önemli bir süreç tanıklık edeceği İspanya deneyimi başlıyor. *"Hayatımda ilk defa bir-iki yıl hiçbir şey yapmadım, sadece İspanyolca öğrendim"* dediği bu dönem *"gazetecilik virüsünün"* yavaş ve sinsi ilerlediği bir dönem oluyor onun içinde ve 1982'de dış muhabir olarak Cumhuriyet'e yazmaya başlıyor.

Madrid kriterleri

1982-1987 yılları arasında tarihin çok ilginç bir dönemecinden geçen İspanya'da olup bitenleri Cumhuriyet adına kaleme alan Nilgün Cerrahoğlu *"gazeteciliğe asıl başlangıcım budur"* dediği o günleri hararetle şöyle özetliyor: *"İspanya kanlı iç savaşla başlayan ve 40 yıl süren Franko diktatörlüğünden çıkıyordu. Demokrasiye geçiş süreci başlamıştı. Bu süreç sancılı, bir o kadar da ilginçti. O dönemi yönlendiren İspanyol siyasetçilerin vizyonu vardı, ne yapmak ve nereye varmak istediklerini çok iyi biliyorlardı. Aralarında kaykçı kavgasıyla vakit kaybetmiyorlardı. Demokratikleşme yolunda sanki centilmenlik anlaşması yapmışlardı. Demokrasiye tehdit olarak algıladıkları güçlere, yani ordunun yeniden dizginleri ele almasına karşı ortak mücadele yürütüyorlardı. İspanya için çok önemli olan Avrupa Birliği hedefi için çabalarını birleştirmişlerdi. Zaten demokratikleşme de bunun ön şartıydı. Onlara dışardan dayatılmayan gerçek bir demokratikleşme istiyorlardı. Önerilerine Kopenhag kriterlerini değil, Madrid kriterlerini koydular. Ben de bütün bu süreci izledim, yazdım ve*

AB'nin çifte standardı

AB tarafından İspanya'ya gösterilen iyi niyet ve yol gösterici tavır her zaman Türkiye'den esirgenmiş, 'İslamın bahçesinde demokrasinin çiçeği açmaz'

tavriyla ülkemize bakılmıştır. Çünkü Avrupa ve İspanya arasında çok büyük tarihi ve coğrafi ortaklıklar söz konusudur. Türkiye Avrupa'nın periferisinde yer alırken, İspanya her zaman onlara daha yakın bir ülke olmuş, sadece rejim sorunu yüzünden uzaklaşmış ama bağlarını hiç koparmamıştır. Diktatörlük döneminde de pek çok İspanyol demokrat Avrupa'ya sığınarak gerçek demokrasi uygulamaları içinde yaşamış, sonra da İspanya'nın demokratikleşme sürecinde önemli roller üstlenmişler. Mesela Alman sosyal demokrasisinin en büyük isimlerinden Willy Brandt, 1982-1996 arasında İspanya Başbakanı olacak Felipe Gonzales'i bire bir yetiştirmiştir.

daha sonra yazılarımı 'Bir Kanlı Gül: İspanya' adlı kitapta topladım."

"Cumhuriyet evim oldu"

İspanya'dan İtalya'ya geçen ve 1992'ye kadar Cumhuriyet'e bu kez İtalya'dan haberler aktaran Nilgün Cerrahoğlu, Cumhuriyet'te yaşanan bölünmenin ardından Sabah'a geçiyor ve hem gazetede hem de Aktüel'de köşe yazarlığına başlıyor. 1995'te Milliyet'e transfer oluyor ki bu süreç 2001'de Zeynep Oral'ın da aralarında olduğu bir grup gazetecinin işten çıkartılmasıyla sona eriyor. Yeniden yuvaya dönen Nilgün Cerrahoğlu son on yıldır *"Artık evim gibi oldu"* dediği Cumhuriyet'te yazıyor.

Şablonlar hep var!

Olayları yerinde görmenin ve takip etmenin insana bambaşka ufuklar açtığını söyleyen Nilgün Cerrahoğlu, *"İçinde yaşıyor olmak çok boyutlu bakış da beraberinde getiriyor. Ancak burada şablonlar için içine giriyor. Mesela batının kafasında yerleşmiş bir*

"Gazeteciliği anında sevdim, tıpkı virüs gibi, bir kere girdi mi içinize çıkmıyor. Bu açıdan politikaya benziyor."

Türkiye şablonu var. Bu soğuk savaş döneminde içerde olup bitenle fazla ilgilenmeyen daha çok batının beklenciliğini yapan bir ülke şablonu. Duvarlar yıkıldı ama Türkiye şablonu ortadan kalkmadı, sadece başka bir şablona geçildi. Büyük Ortadoğu projesi üst başlığı altında bu yeni şablona 'ılımlı İslam', 'İslamcı demokrasi', 'AKP Türkiye'si' gibi isimler taktılar. Buraya gelen batılı gazetecilerin hemen hiçbiri bu tür şablonların dışına çıkıp gerçek Türkiye'yi anlama, izleme ve anlatma çabasına girmiyorlar. Haş, girseler de anlayabilecekler mi kuşkuvarım var. Zira Türkiye hiç de kolay bir ülke değil; pek çok katmandan oluşuyor. Bizler bile zaman zaman anlamakta zorlanırken yabancılardan bunu fazla bekleme gerek belki de."

Yunanistan giriyor, biz de girelim

1989'da Berlin duvarı yıkıldığında Avrupa Birliği, Doğu Avrupa ülkeleriyle müzakere açma kararını hızla almış, 2000'li yılları ortasında da hepsini topluluk üyesi yapmıştı. Türkiye'nin AB serüveni ise 1963'te ortaklık anlaşmasıyla başladı. Nilgün Cerrahoğlu başvurusunun üzerinden 50 yıl geçmesine rağmen sadece bir arpa boyu yol alınmasının faturasını iki tarafa birden çıkartıyor: "Taraflar süreci başlattılar ama hiçbir zaman sonuçlanmasını istemediler. Türkiye'nin üyeliği hem bizde hem de dışarda iç politika malzemesi olarak kullanıldı. Aslında Avrupa Birliği'nin başlangıçta ne anlama geldiğini bizim tarafın da çok iyi kavradığını sanmıyorum. 'Yunanistan giriyor, biz de girelim' besabıyla hareket edildi. Demokratikleşmeyle bağ kurulamadı. O zamanki adıyla Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ortak pazar anlamına geliyordu. Avrupa'da olmak ekonomik açıdan bizim için daha

Pinchoet'den Bertolucci'ye, Castro'dan Pavarotti'ye söyleşileri, İspanya'yı, Arjantin'i, İsrail'i, Hindistan'ı anlattığı yazı dizileri, sırasıyla Cumhuriyet, Sabah, Aktüel, Milliyet ve yine Cumhuriyet sütunlarında ele aldığı politik, ekonomik, tarihi, kültürel yüzlerce köşe yazısının yanı sıra Nilgün Cerrahoğlu'nun iki adet de yayınlamış kitabı var.

iyi fırsatlar ifade edebilir diye basite indirgenen bir söylem içinde kaldı. Öyle olduğu için de gelen her iktidar AB ile iyi ilişkiler içinde olmayı tercih etti. Türkiye'nin ilk adaylığı Helsinki zirvesinde Ecevit'in başkanlığı döneminde ilan edildi. Çiller, Türkiye'yi günlük birliğine soktuğunun şovunu yaptı. Recep Tayyip Erdoğan 'benim zamanımda müzakereler açıldı' dedi. Hepsini bunun yalnızca propagandasını yaptı ama aslında gönüllerinde yatan aslan gerçekten AB'ye üye olmak değildi bence. Çünkü Türkiye'nin AB'ye üye olması demek çok derinden bir dönüşümden geçmesi demekti ve hiçbirinin bunun sonuçlarına katlanmak istemedi. O dönüşümün gerektireceği yolda karşılaşılabilecekleri belirsizliklerin çerçevesini ölçüp biçemediler." AB sürecinde Türkiye ve Birlik arasında son dönemde yaşanan restleşmenin aslında bu sürecin sonuna geldiği izlenimini yarattığını söyleyen Nilgün Cerrahoğlu; "50 yıldır bir nadasa bırakılan bir alevlendirilen bu konuda artık tüm manevraların tükendiğinin bir göstergesidir son restleşmeler" diyor.

21. yüzyıl gazeteciliği

Gazeteciliğin en klasik tanımını tarihe tanıklık etmek olduğunu söyleyen Nilgün Cerrahoğlu, "Benim anladığım gazeteciliğin özünde bu vardı ama bu tanım 20. yüzyılın son çeyreğinde kaldı. 21. yüzyılın ilk 10 yılında ortaya çıkan tanım; ilüstrilmiş gazetecilik. Maalesef medyadaki kalemler bağımsızlık arayışlarını sürdürceklerine ve güçlendireceklerine iktidarlara bağımlı hale geldiler. Sadece Türkiye'de değil bütün dünyada böyle oldu, çünkü medyada büyük bir tekelleşme söz konusu. CNN, BBC gibi global köyün televizyonları karşımızda. Her ülke uluslararası topluma hitap eden kanallar kuruyor. Türkiye'nin de var. Şimdilerde tarihe ne kadar tanıklık edildiği meçhul ama internette umutluym ben" diyor.

Bloglarda filtre yok

Her gün saatlerce internette zaman geçirdiğini ifade eden Nilgün Cerrahoğlu özellikle blogların ve okur yorumlarının sıkı takipçisi olduğunu söylüyor; hatta kimi zaman

"CNN, BBC gibi global köyün televizyonları karşımızda. Her ülke uluslararası topluma hitap eden kanallar kuruyor. Türkiye'nin de var. Şimdilerde tarihe ne kadar tanıklık edildiği meçhul ama internetten umutluyum ben."

köşe yazılarındansa bunları satır satır okumayı tercih ettiğini itiraf ediyor: *"Çünkü onlar 'iliktirilmiş' değiller, çok samimiler ve arada hiçbir filtre yok. Halkın nabzını tutmak, sokağı hissetmek, yazılanların okurda nasıl yankılandığını görebilmek için bunların yol gösterici olduklarını; bana adeta oksijen kattıklarını; düşüncelerimi yenilediğini ve tamamladığını düşünüyorum. Onun için okur yorumları ve blogları çok önemsiyorum."*

Bitmeyen okuma tutkusu

Bugüne kadar sadece iki kitap yayımlayan Nilgün Cerrahoğlu, zamansızlıktan yazamadığını, aslında elinde birkaç seri çıkarmasına yetecek

malzeme olduğunu söylüyor. Pinochet röportajıyla 1990'da Türkiye Gazeteciler Derneği'nin röportaj dalında 'En İyi Gazeteci Ödülü'nü alan Cerrahoğlu'nun ikinci kitabı da **"Annem Batıya Gidin Dedi"**. İtalyanca, İspanyolca, İngilizce ve Fransızca bilen Cerrahoğlu sadece Türk basınına takip etmiyor. Günde en az dört gazete okuyor. İnternette ise muazzam zaman geçiriyor, zaten yazmaya da bu yüzden fırsat bulamadığını belirtiyor. Hazır konu yabancı dile gelmişken röportajı Üsküdar Amerikan'la kapatalım istiyoruz. Nilgün Cerrahoğlu'na ÜAA'nın hem dünyayı algılamasına hem de bireysel gelişimine katkılarını soruyoruz: *"ÜAA'da gerçekten çok iyi İngilizce öğrendik ama daha da önemlisi araştırmacı düşünce tarzını aşıladılar bize. Lisede hazırladığımız araştırma ödevleri sayesinde üniversitede hiç zorlanmadım, batta üniversitede benim gibi 'makale/ödev' sunan yoktu. Bir de İngilizce edebiyat dersimiz muhteşemdi. Bize üç yıl boyunca gelen Mr. Manna adında barikulade bir öğretmenimiz vardı. Dünya edebiyatından seçme okumalar verirdi, günde 50 sayfa okuma yapardık. Gerçekten bu okul hepimize çok sağlam bir kültür verdi."*

Bertolucci unutulmazdı; Gonzalez etkileyiciydi

İtalyan yönetmen Bernardo Bertolucci ile dokuz dalda Oscar aldığı 'Son İmparator' filminden sonra yaptığım röportajı unutamam. O röportajda bana "Bu film benim için doz aşımı oldu. Bundan sonra kendimle nasıl boy ölçülebileceğim, bilemiyorum" demişti. Gerçekten de öyle oldu, bir daha o çapta bir film yapmadı. Çok akıllı, çok duyarlı ve kendisini çok iyi ifade eden bir yönetmendi. Bir de eski İspanya Başbakanı Felipe Gonzalez'le yaptığım röportajı unutamam. Birkaç saat süren uzun bir röportajdı ve Cumhuriyet'te dört gün, tam sayfa yayımlandı. Gonzalez iktidarın yalnızlığını, baş edilmesi zor bir şey olduğunu anlattı. Ülkesinde tarih yazan bir insanın ağzından o gelişmeyi bire bir dinlemek çok büyük ayrıcalık ve deneyim.

'Politika Sanatı' uzmanlarından, SEÇİM ÖNGÖRÜSÜ

Talas Amerikan Ortaokulu mezunlarının düzenledikleri KÜS (Kültür-Sanat) toplantılarının Politika Sanatı başlığıyla yapılan altıncı buluşmasında, 12 Haziran'da yapılacak genel seçimlerin projeksiyonu yapıldı. Mete Akyol'un moderatörlüğünde gerçekleştirilen toplantının konuşmacıları Engin Ünsal (TAO '52-TAC '55), Korel Göymen (TAO '57), Uluç Gürkan (TAO '61-AC '64) ve hazırlıktan sonra okuldan ayrılan Ertuğrul Kürkçü idi.

Talas Amerikan Ortaokulu mezunlarının Cem Baysal önderliğinde düzenledikleri KÜS (Kültür-Sanat) toplantılarının 6.'sı Politika Sanatı, 12 Mart 2011 günü, Maçka'daki İTÜ Sosyal Tesisleri'nde yapıldı. Politika sanatının uzmanları 12 Haziran'da yapılacak genel seçimlerin projeksiyonunun yapıldığı toplantının moderatörü Mete Akyol'du. Akyol, "Aramızdaki konuşmacılar, önlerini görebildikleri için aynı zamanda sanatçılar" diyerek başladığı açılış konuşmasının ardından ilk sözü Engin Ünsal (TAO '52-TAC '55)'a verdi. Politika Sanatının diğer uzmanları Korel Göymen (TAO '57), Uluç Gürkan (TAO '61-TAC '64) ve hazırlıktan sonra okuldan ayrılan Ertuğrul Kürkçü idi.

Yenileşme ve din ağırlıklı muhalefet

Toplumsal sorunlarla ilgilenmenin tohumlarının Talas Amerikan

Ortaokulu'nda atılan bir kültür, alışkanlık olduğunu belirten Engin Ünsal sözlerine "Okul müdürü Mr. Nilson, ki aramızda 'Emmi' diye bilinirdi, hafta sonları Tarzan'a atlar, yanına bizleri katar, Kayseri'nin köylerine sağlıklı tuvalet nasıl kurulur, gıdalar hijyenik koşullarda nasıl saklanır gibi filmleri göstermeye giderdi. 1947'de Emmi, bizim köylümüzün aydınlanması için çalışırdı. Bizler de bu öğrendiklerimizle, hep halkı aydınlatmaya çalıştık" diye başladı.

Osmanlı İmparatorluğu'nda 3. Selim zamanında başlayan yenileşme hareketi ve buna karşı gelen din ağırlıklı muhalefetin bugünkü tablonun dinamiklerini oluşturduğuna dikkat çeken Ünsal, "Cumhuriyet'in kuruluşundan sonra reformlara karşı, çok partili döneme geçişte, DP'nin iktidara gelmesinde de benzer dinamikler yaşanmış; 1980'lerden sonra da 'imam hatip kültürü'

iyiden iyiye ülkeye yerleşmiş, 1980 askeri darbesi, zaten azınlıkta olan solu iyice yok etmiştir" dedi.

Solda birleşme tek çıkış

Ünsal, 2002'de tek başına iktidara gelen AKP'nin bu seçimlerde de muhalefetin pasif tavrından ötürü tek başına iktidara geleceğini söyleyerek, "CHP, eksenini kaymış bir sosyal demokrat parti olması nedeniyle; genç kadrosuna rağmen yeni projeler üretmek yerine sadece iktidara laf yetiştiren bir parti konumundadır. AKP, 12 Haziran seçimlerinde milletvekili sayısı 367'yi aşar ve mecliste anayasayı tek başına değiştirebilecek sayıyı yakalarsa, George Orwell'in '1984'ünde tarif edilenden daha korkunç günler bizi beklemektedir. Bu konuda çok karamsar olduğumu ve sol partilerin bir an önce birleşmesi dışında bir çözüm yolu bulamadığımı bilmenizi isterim" dedi.

"10 seçmenden 6'sı sağda"

Politika Sanatı oturumunun ikinci konuşmacısı siyaset bilimci Korel Göymen, seçmenin neden bir partiye yönlendiği konusunda somut verilere bakmak gerektiğini söyleyerek "Bunun için de önce içinde yaşanılan toplumun kolay kolay değişmeyen siyasi ve kültürel değerlerini incelemek gerekir. Türkiye'de yapılan eğilim araştırmalarına göre 10 seçmenden 6'sı kendisini sağda konumlandırıyor. Yine araştırmalardan çıkan sonuçlar Türk toplumunun hoşgörüsüz; güven duygusu ve örgütlenme becerisinin düşük; duygusallık seviyesinin de yüksek olduğunu ortaya koyuyor" dedi.

İdeoloji perspektifinden partiler

Seçmenlerin ideolojileri doğrultusunda oy verdiklerini belirten Göymen, MHP, CHP ve AKP'yi bu açıdan değerlendirdi: "CHP, '6 Ok' evresinden sosyal demokrasinin evrensel ilkeleri evresine geçememiş bir partidir. Herhangi bir ideolojinin ilelebet sürmesi beklenemez; CHP'nin '6 Oku'nun 1930'larda ve 40'larda gördüğü işlevin değerini takdir ettikten sonra artık bir kenara koymak ve sosyal demokrasinin evrensel değerlerini adapte etmek gerekir. AKP, 'Milli Görüş' ideolojisini kendisine uyarlamış bir partidir; kendilerine 'demokrat muhafazakar' demektedirler. MHP'ye gelince, onların da kalıplaşmış bir ideolojisini var."

Seçim projeksiyonu

Korel Göymen, 12 Haziran seçimleriyle

Engin Ünsal
(TAO '52 - TAC '55)

ilgili öngörülerini de şöyle ifade etti: "Nüfusu artan ya da nüfusu azalan iller; buralardan çıkacak milletvekili sayıları ile BDP'nin bağımsız aday çıkarma konusunda daha etkin çalışacağı gerçeği göz önüne alındığında, AKP'nin Haziran 2011 seçimlerinden birinci parti olarak çıkacağı ancak meclisteki sandalye sayısının Anayasa'ya tek başına değiştirmeye yetmeyeceği öngörülebilir. Bu durumda, çeşitli partilerin katılımıyla daha demokratik bir anayasa çalışmasına gidilecektir."

İşleyen demokrasi rol model

19-20-21. dönem DSP'den Ankara milletvekili olarak görev yapan gazeteci Uluç Gürkan da Korel Göymen gibi üzerimizdeki yığınlaşma ve teslimiyetçiliği bir yana bırakmak gerektiğini söyledi. Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafya da doğu ve güneyine bakıldığında işleyen demokrasiye sahip tek ülke olduğu-

Of the people, for the people, by the people

Abraham Lincoln'un Amerikan İç Savaşı sırasında "of the people, for the people, by the people" diye tarif ettiği demokrasinin koşulları vardır: Kuvvetler ayrılığı ve kuvvetlerin birbirini kontrol etmesi; yargı bağımsızlığı, özerk üniversite ve bağımsız ve özgür basın bu koşullardan bazılarıdır.

nu ifade eden Gürkan, "Doğuda İran, Pakistan, Bangladeş, güneyde Suriye, Irak, zaman zaman kültürlerimizin benzeştiği, inançlarımızın aynı olduğu ülkeler. Kadın bir tek Türkiye'de erkeklerle eşit konumda. Bir tek bu topraklarda çağdaş sanat bir sevinç kaynağı... Bütün bunları Atatürk'e borçluyuz. 1923 Türk devrimi, baki Müslüman ülkeler için Fransız devriminin Hristiyan ülkelerde yarattığı etkiyi yaratabilmeliydi. Bizler, esaslı bir değişimin parçası olmak için çalışmak durumundayız."

İstikrarın takipçisi küçük şehir

68 kuşağının önde gelen öğrenci liderlerinden, aktivist, yazar Ertuğrul Kürkçü, Talas'ta hazırlıkta bir yıl okumasına rağmen bu toplantıya davet edildiğinden duyduğu mutluluğu ifade etti. Türkiye'de hiç adil olmayan partiler ve seçim yasası olduğuna, BDP dışındaki partilerin de bu sistemden

Korel Göymen
(TAO '57)

Gelir de, yoksulluk da artıyor

Artan gelir, seçmenin iktidardan memnuniyetini artırıcı bir durum ancak gelirin artmasıyla birlikte, mutlak ve göreceli yoksullukla işsizlik de arttı. AKP sandıkta yenilmeyecek bir parti değildir. Nitekim 2009 yerel seçimlerinde, AKP yoksulluk ve işsizliğin artış gösterdiği Karadeniz ve İç Anadolu

kentlerinde oy kaybına uğramıştır. Unutulmaması gereken bir konu da seçmen kitlesinin; merkezdeki dar bir kesim dışında yer değiştirdiğidir. İlk kez oy kullanacak çok sayıda yeni ve genç seçmen olduğu ve bunların yönelimlerinin belirsizliği de gözden kaçırılmaması gereken bir durumdur.

Uluç Gürkan
(TAO '61-
TAC '64)

Tek sorumlu AKP değil

Freedom House'ın 2010 raporuna göre tüm dünyada demokrasi geriliyor; Türkiye de bu rapora göre kısmi demokrasi statüsünden hibrid demokrasi statüsüne geriledi. Kuvvetler ayrılığı yok oldu; basının yansızlığı son buldu; yargı bağımsızlığı bitti. Üstelik bu gelişmelerden sadece AKP sorumlu değil.

Kapitalist üretim dünyayı yok edecek

Haziran 2011 seçimlerinde çıkacak sonuçtan çok daha önemli bir sorunla mücadele etmemiz gerekiyor. Eğer insanlık kendini kapitalizmden kurtaramazsa, 100 yıl sonra bu dünyada olmayabiliriz. 2009'da Kopenhag'da düzenlenen iklim zirvesinde böyle giderse önümüzdeki 10 yıl içinde ısıнын 2° yükseleceği, kutupların eriyeceği, pek çok küçük adanın ya da denizlere kıyısı olan şehirlerin sular altında kalacağı söylendi. Büyük kapitalistler zirveden "bekleyip görelim" diye ayrıldılar, zirve böyle sona erdi... Yaşamak istiyorsak, kapitalist üretim tarzını değiştirmek zorundayız.

Ertuğrul
Kürkçü

oldukça memnun olduğuna dikkat çeken Kürkçü; "Bu sistem; 'Büyük şehirler solcudur dolayısıyla onların siyasetteki rolünü küçültmek gerekir; küçük şehirler istikrarın takipçisi ve tutucudurlar; dolayısıyla siyasetteki rollerini büyütmek gerekir' önermesine dayanır" dedi.

İslami diktatörlüğe gitmiyoruz

Ertuğrul Kürkçü, AKP'nin Türkiye'yi İslami diktatörlüğe götüreceğine inanmadığını, Türkiye'deki laik geleneğin Cumhuriyet öncesine dayandığını söyleyerek, "Türkiye'de siyasetin genel kültürü seküler dünyaya dayanır. AKP'nin de tercihi, seküler sistemde kancasını yükseltmektir. Bununla birlikte

gündelik hayatın İslamizasyonu süreci yaşanmaktadır. Öte yandan Türkiye'de ilginç bir durum da olduğunu söylemek gerek. Muhalefet çok milliyetçi; AKP ise kullandığı milliyetçi retoriğe rağmen çok daha enternasyonaldir" dedi.

Seçim galibi çok avantajlı

Seçim sisteminin birinci partiye inanılmaz avantajlar sağladığını, yüzde 10 barajının da birinci parti lehine bir düzenleme olduğunu söyleyen Kürkçü, "Birinci partiyi yenmek zordur, ama imkansız değildir. CHP'nin yapması gereken sosyal ve kültürel mücadelenin içinde olmaktır. 1970'lerde CHP'nin yükselişi, aydınların işçilerle çiftçilerle

Yücel Akyürek (TAO '58 -TAC '61)

Herkese teşekkürler...

Politika Sanatı Paneli biz bize olduğumuz son derece yalın, samimi, yararlı ve ilginçti. Panelistlerin kimiyle, "ahval ve gidişattan ötürü" ümitsiz olduk; kimiyle umutlandık ama analizlerin hepsinden yararlandık ve bilgilendik. Seçime çok kısa bir süre kaldığı ve muhalefetin yeteri kadar hazırlıklı ve tutarlı olmadığı bu ortamda bile iktidarın en azından güç kaybedeceğine ve bunun bir kartopu etkisiyle yeni fırsatlar yaratacağına inancım arttı. Bu toplantıyı akıl eden ve düzenleyen Cem Bay-sal; mükemmel kokteyl ve yemek organizasyonunu gerçekleştiren Argun Gürkan; Talaslı panelistler; Engin Ünsal, Korel Göymen, Uluç Gürkan, Ertuğrul Kürkçü ve toplantı yöneticisi Mete Akyol; kolları sıvayarak bir değişiklik yapabilmek amacıyla TAO ve TAC ortamında bir sinerji oluşturmaya çalışan ve çalışmalarını bizlerle paylaşan Yılmaz Ayata ve orada hazır bulunan Talaslı ve Tarsuslu kardeşlerimiz bir 'bombalaki'yi hak etmiş durumda.

bir arada olmasının sonucudur" değerlendirmesini yaptı.

Gökkuşáğı koalisyonları ilham verir

Kürkçü solun kadınların, Alevilerin, Kürtlerin ve emekçilerin dinamiklerini birbirine eklemelemedikçe bir yere varamayacağını da söyledi ve "Biz Türkler kendimizi hep üçüncü dünya ülkelerinden üstün görürüz ve oradaki uygulamalara bakmayız. Oysa son 20 yıldır, Latin Amerika'da ezilenlerin tamamını kapsayan gökkuşáğı koalisyonları vardır ve bu koalisyonlar ilham kaynağımız olmalıdır" değerlendirmesini yaptı. Politika Sanatı, panelin ardından soru-cevap bölümüyle sona erdi. ✓

500'DEN FAZLA ÇOCUK KİTABI İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI'NDA

Beynini Eğit

Londra Bilim Müzesi
Çeviren: Ayşe Hacımirzaoglu
Kuşe, renkli, büyük boy,
319 sayfa, 28 TL.

Zaman İçinde Kent

Peter Kent
Çeviren: Ayşe Hacımirzaoglu
Kuşe, ciltli, renkli, büyük boy,
48 sayfa, 18 TL.

**İlk Bilim Kütüphanem Serisi
Tarihe Yolculuk**

Çeviren: Sevgi Atılhan
Kuşe, renkli, büyük boy,
32 sayfa, 6 TL.

Hayvanlar Alemi

Doğada Eğlenceli Bir Bilim Gezisi

C. Breerton, C. Brown,
R. Mclean, J. Morris, J. Stroud
Çeviren: Yiğit Değer Bengi
Kuşe, renkli, büyük boy, 160 sayfa, 15 TL.

Oxford İlk Ansiklopedim

Andrew Langley
Çeviren: Begüm Kovulmaz
Kuşe, renkli, büyük boy,
143 sayfa, 20 TL.

**Harika Bilim Serisi
Keşfedin Bilim**

Alex Frith - Coling King
Çeviren: Ayser Ali
15 sayfa, renkli, pencereci
savama ciltli, karton kitap, 18 TL.

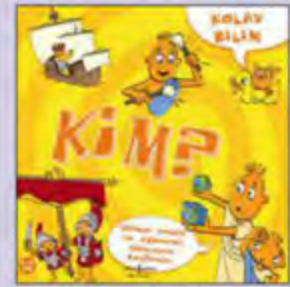
Büyük Yeşil Kitap

Ian Winton - Fred Pearce
Çeviren: Sevgi Atılhan
3-boyutlu kitap, büyük boy, 39 TL.

Bilim Kütüphanem 150 Fantastik Deney

John Graham, Peter Mellett
Jack Challoner ve Sarah Angliss
Çeviren: Ali Berktaş
Kuşe, renkli, büyük boy, 160 sayfa, 15 TL.

**Kolay Bilim Serisi
Kim ?**

Jo Conner
Çeviren: Sevgi Atılhan
Kuşe, renkli, 64 sayfa, 12 TL.

Hukuk yerel bir disiplindir

Kerem Turunç, üniversite eğitimini yurt dışında yaptıktan sonra New York Barosu'na kayıtlı bir avukat olarak, New York ve Londra'da finansman, uluslararası satın almalar, şirket evlilikleri gibi konularda çalıştı. Bu konularda uzmanlaşan Kerem Turunç, mesleğini artık Türkiye'de sürdürüyor.

ACI'dan mezun olduktan sonra Yale Üniversitesi'nde iktisat ve siyasal bilimler okuyan, ardından da University of Virginia'da hukuk öğrenimi gören Kerem Turunç, New York Barosu'na kayıtlı bir avukat. Aynı zamanda FABSIT (Friends of the American Board Schools in Turkey) yönetim kurulu üyesi. Türkiye'ye döndükten sonra, çağrı üzerine, New York Üniversitesi'nde ve Harvard Üniversitesi hukuk fakültesinde uluslararası ticaret ve uluslararası ekonomi hukuku dersleri ve Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde Introduction to the Common Law (Anglo-Sakson Hukuk Sistemine Giriş) dersi verdi. Kerem Turunç'un annesi Onur Turunç 1985'den bu yana

ACI'da kimya öğretmeni. Babası ise kendisi gibi hukukçu; şirketler hukuku alanına yoğunlaşmış. Kerem Turunç, "Babamın mesleğinden etkilendiğim kesin; ama kararımı kendim verdim" diyor.

ACI'ya girmişten başlayalım. Annenizin orada öğretmen olması mı etken oldu seçiminizde?

Annem okulda öğretmen olmasaydı da ACI'yı tercih ederdim. O dönemde İzmir'de tercih edebileceğim okullar arasında ACI haricinde Bornova Anadolu Lisesi, Atatürk Lisesi, Tevfik Fikret Lisesi ve Saint Joseph vardı ve aralarında ACI en iyi okul olarak bilinirdi. Annem olmasaydı da tercihim ACI'dan yana olurdu. O zamanlar aynı

kampüsü paylaşıyor olmamıza rağmen, hazırlık ayrı, ortaokul ayrı, lise ayrı bir dünyaydı. Şimdi, ortaokul diye bir ayrım kalmadı.

Lisede fen bölümünde okumanıza rağmen üniversitede sosyal bir alanı tercih etmişsiniz. Neden fen okudunuz o zaman?

Liseye başladığımda üniversitede ne okumak istediğime henüz karar vermemiştim. Ancak, hem matematik hem de fen derslerini seviyordum. Fen bölümünü tercih edersem sosyal bir alana geçebilme ihtimalim, edebiyat bölümünde okuyup mühendislik ya da tıp tercihi yapmaktan daha mantıklı gibi geldi. Fen bölümünden mezun olmanın sonraki hayatımda

ACI MUN Kulübü'nün kurucularından

Lise iki ve lise üç seneleri arasında Amerika'da yaz okuluna gittim. Yaz okulu sırasında da MUN'le (Model United Nations - Model Birleşmiş Milletler) tanıştım. Okula döndüğümde, idareye MUN Kulübü kurmak istediğimi söyledim, Didem Hanım da (Erpulat, ACI '89) da böyle bir projeyi hayata geçirmek istiyormuş. Ancak MUN kulübü kurmak kolay bir iş değil, uzun bir hazırlık süreci gerektiriyor. Bir de konuyu destekleyen, hevesli öğretmenlere ihtiyaç var. Didem Hanım'la beraber İngilizce öğretmenimiz Andrew Cross da ilgi gösterince, 1995 sonbaharında ilk MUN kulübünü kurduk. Aralık 1995'te ÜAA'daki TIMUN'a, Ocak 1996'da da Lahey'deki THIMUN (The Hague International Model United Nations) konferansına katıldık.

çok faydasını gördüm. Birincisi, fen okumuş olmanın günlük hayatta karşılaştığımız kavramları anlamada faydası var. İkinci faydası da işimde; hukuk sisteminin temeli matematiksel mantıktır. Matematik derken müspet bilimi tanımlıyorum aslında. Matematik bilgisine sahip olmanın ve matematiği sevmenin yararını hakikaten görüyorum. Mesela, kimya sektöründe, ilaç sanayiinde veya ileri teknoloji gerektiren sektörlerde faaliyet gösteren kurumlara hizmet verildiğinde müspet bilim okumanın faydası çok açık görülüyor. Ayrıca, analitik düşüncüyü öğretmek amacıyla bence, hukuk fakültelerinde ilk yıllarda mutlaka mantık, matematik ve felsefe dersleri okutulmalıdır. Böylece hem hukuk tahsili, daha sonra uygulaması, daha sağlam bir zemine oturtulmuş olur; hem de müvekkillerin yaptıkları işler daha iyi anlaşılabilir. Ne üretiyor, nasıl üretiyor, pazarının durumu gibi analizleri yapabilmek için bu altyapıya

Ocak 1996'da Lahey'deki MUN Konferansına giden ilk ACI MUN Takımı. Soldan dördüncü Kerem Turunç, kulübün kurulması için heyecan ve istekle çalışan Didem Erpulat (soldan birinci) ve Andrew Cross (sağdan birinci).

ihtiyaç vardır, yoksa doğru çözümler üretilemeyebilir.

Lahey'de hangi ülkeyi temsil etmiştiniz?

Bir okulda MUN Kulübü yeni kurulduğunda, öğrencilerin ortama ve kurallara alışması için uluslararası arenada çok fazla dış politika üretmeyen ülkeleri verirler. Yeni başlayanlara bir kolaylık sağlar bu, çünkü bir yandan MUN prosedürlerini öğrenirken bir de Rusya, Türkiye, ABD, Çin gibi ciddi dış politikası olan bir ülkeyi temsil etmek; o ülkelerin dış politikalarını, siyasetlerini incelemek öğrencilerin üstüne bir anda çok büyük bir yük bindirir. Üstelik, çok önemli bir aktör olmadığımızdan hem çok göz önünde olmazsınız hem de size daha az "saldırırlar". Bu nedenle MUN'e alışmak, ısınmak açısından küçük bir ülkeyi temsil etmek doğrudur. Biz de ilk Solomon Adaları'nı temsil etmiştik.

ACT'in MUN Kulübü zamanla daha da gelişti ve konferanslarda artık dünya sahnesinde sözü geçen ülkeleri temsil etmeye başladı.

MUN dışında okulda neler yaptınız?

Lise birdeyken okul radyosu kurmaya karar vermiştim. O zaman Dr. Douglas Stenberg müdürümüzüzdü. Konuya sıcak yaklaşıncı, Co-op'taki hoparlörlerden tenefüslerde ve öğle tatilinde kapalı devre radyo yayını yapmak üzere Broadcasting Club'ı kurduk. Başımızda İngilizce öğretmenimiz Greg Hellman vardı. Bunun dışında Project Committee (Proje Komitesi), Class Monitors Committee (Sınıf Başkanları Komitesi) ve Yearbook Committee (Yıllık Komitesi)'nin başındaydım. Yıllığımızın da editörlüğünü yaptım. Ayrıca ECIS Senior Math Team (ECIS Matematik Takımı)'nın içinde yer aldım. Ken Frank sponsorluğunda, Avrupa'da matematik yarışmasına katıldık.

Uluslararası avukat olunmaz

Uluslararası avukat olunmaz, Türk avukatsınızdır ama uluslararası projeler yürütürsünüz. Bir ihtilaf olduğunda buradaki ticaret mahkemesine gidersiniz veya uluslararası tahkim denilen mercî, mutabık kalınan ülkenin hukukuna göre tahkim yapar. Bu yüzden önce kendi sisteminize hakim olmalısınız. Ondan sonra uluslararası projelerde destek arayışına başlayabilirsiniz.

Kerem Turunç, 'The Winning Delegate' adlı kitabında MUN'le ilgili merak edilen pek çok konuya açıklama getiriyor. Bir nevi MUN için el kitabı formatındaki kitabın ikinci baskısı 2009 sonunda Amerika'da yapılmış ve Amerika'da çeşitli üniversitelerde ve liselerde ders kitabı olarak okutuluyor. Kerem Turunç kitabının önsözünde "I still use the skills I developed or improved thanks to Model UN, skills such as public speaking, negotiation, and research" diyerek bu deneyimin kendisi için ne kadar önemli olduğunu vurguluyor.

Lise 2 yazında Harvard'a yaz okuluna gittiniz...

Her zaman bir kısım öğrenci, üniversite öğrenimi için yurtdışına giderdi. Bu ACP'daki öğrenciler için de geçerlidir. Benim de kafamda yurtdışı seçeneği mevcuttu. **Harvard**'daki yaz okuluna da bu seçeneği denemek amacıyla gittim. Orada ekonomi ve matematik dersleri aldım. Çok memnun kaldım. Eğitim yaklaşımını beğendim ve eğitimimi Amerika'da yapabileceğime karar verdim. Kabul aldığım üniversiteler arasında da **Yale**'i tercih ettim.

Ne okudunuz Yale'de?

İktisat ve siyasal bilimler okudum Yale'de. Uluslararası ilişkiler alanında da uzmanlaştım. Doğru seçim yapmışım. Daha önemlisi, Yale'de metodu kaptım. Oradan **distinction** (takdir) ile mezun oldum. Akademik olarak inanılmaz bir yerd. Olanaklar açısından sadece Türkiye ile değil, dünyanın pek çok gelişmiş ülkesindeki üniversite ile kıyaslanamaz. Kurdukları sistem çok başarılı. Yükseköğretime yüzyıllardır çok ciddi yatırım yapıyor. Kütüphaneler, araştırma imkanları ve bunların yanı sıra öğrenciye sunulan sosyal-kültürel olanaklar mükemmel. Bir süredir Avrupa ve Asya'da da akademik ve kampüs yaşamı

bakımından Amerikan üniversitelerini örnek alarak yeni okullar kuruyor ya da eski okullar buna göre yeniden yapılandırılıyor.

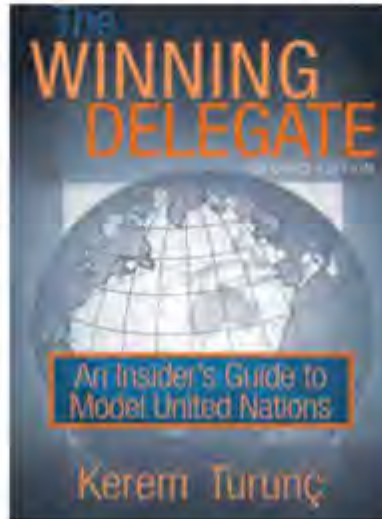
Yani ACI gibi iyi bir okulun ardından iyi bir üniversiteye devam ettiniz.

Evet ama, iyi okulda olmak yetmez; bunu da öğrendim. Aslında nerede olduğunuz değil, orayı nasıl kullandığınız; oradan nasıl yararlandığınız önemli. ACI gibi, Yale gibi okullar öğrencilere pek çok imkân sunuyor, ama bütün öğrencilerin bundan aynı oranda yararlandığını söylemek zor. Herkes, "kabi kadar nasip alıyor". Bunun için, kabi devamlı büyümek gerekli.

Sonra hukuk nasıl gündeme geldi?

ABD'deki sistemde hukuk ve tıp, lisans düzeyinde eğitim alamadığınız iki alan. Bunları okuyabilmek için önce gönlünüzün istediği herhangi bir alanda lisansınızı tamamlamanız gerekiyor. Ben de, Yale'dan ekonomi ve siyasal bilimler derecelerimi (double major) alınca, hukuk okumak için bir araştırmaya girdim. Küçük bir şehirde, kampüs hayatı olan ama akademik olarak güçlü bir okul arıyordum.

Thomas Jefferson'ın kurduğu okul ve Amerika'daki en iyi birkaç hukuk fakültesinden birine sahip olan **University of Virginia**'dan hem kabul, hem de **Dean's Scholar** başarı bursu alınca tercihim bu doğrultuda kullandım. Sadece, 'dekanın bursu'nu almakla kalmadım, daha sonra, hem o tarihteki, hem de şu andaki dekanla ahabap olduk. Bu hep hoşuma gitmiştir. Orada üç sene okudum ve **Juris Doctor** derecesiyle mezun oldum. Daha sonra New York şehrine geldim. Orada **Cleary Gottlieb Steen & Hamilton LLP** isimli büyük bir hukuk firmasında çalıştım. Birkaç sene sonra da aynı firmanın Londra bürosuna geçtim. Her iki büroda da finansman, uluslararası satın almalar, şirket evlilikleri, finans sektörü, halka

Kerem Turunç, annesi Onur ve babası Noyan Turunç'la birlikte 2005'te Virginia Üniversitesi'nden mezuniyetinde...

ACI 2002 mezunu Ayşe Ünal, Turunç Avukatlık'ta çalışan 15 avukattan biri.

arz ve sermaye piyasasının diğer işleri üzerine yoğunlaştım. 2010 yılında, artık bir ucundan tutmak, borcumu ödemek zamanı gelmiştir düşüncesiyle Türkiye'ye döndüm. Birkaç aydır da İstanbul'da hukukçuluk yapıyorum. Şirketlerin hukuki işlerini yapıyor, ticari faaliyetlerinin yürütülmesinde, yatırımlarında hukuki destek veriyorum.

FABSIT ilişkisi New York'a gelince mi başladı?

New York'ta bulunduğum sırada, 2008'de FABSIT'te çalışmam için teklif geldi. O tarihten itibaren FABSIT Yönetim Kurulu'ndayım. FABSIT'e yönetim kurulu üyeliğimin dışında hukuki destek de sağlayabiliyorum. Türkiye'ye dönmüş olmam bir şey değiştirmiyor. İnternet üzerinden ve, gerektiğinde, Amerika'ya giderek sorumluluklarımı yürütebiliyorum.

Uluslararası ticari ilişkilerde hukuki anlamda müdahaleyi gerektiren kritik noktalar nelerdir?

Aslında bir süredir başlamıştı, ama önümüzdeki on sene içinde Türkiye'deki yabancı yatırımlar daha da artacak; uluslararası finansman,

şirket satın almaları, şirket evlilikleri ön planda olmaya devam edecek. Bu konuda hizmet verebilecek hukukçulara ihtiyaç var. İyi dil bilen, yatırımın, ticari ilişkilerin ruhunu anlayan hukukçular gerekiyor. Başta konuştuğumuz konuya geliyoruz; müvekkilinizin yaptığı işi anlayamazsanız, iyi hukuki hizmet veremezsiniz. Hukuk soyut bir şey değil. Pratikte uygulaması olan somut bir iş. Hukuk, yaşamın her alanında ilişkileri pratik olarak düzenler.

Siz Amerikan ve İngiliz hukuk sistemini öğrenerek geldiniz. Türkiye'deki hukuki dinamiklerse bunlardan çok farklı. Evrensel hukuk ve yerel hukuk ayrımı desek neler söylersiniz...

Temelde tâbi olduğunuz hukuk yerel hukuktur ki aslında zaten hukuk yereldir. Yaptığımız sözleşmelerin tarzı "uluslararası" olsa, uluslararası projeler nedeniyle hukuk sistemleri birbiriyle fikir alışverişinde olsa bile esası yereldir. Ülkemizde uluslararası hukuk kavramının bazen yanlış kullanıldığını görüyorum. Uluslararası ya da devletlerarası hukuk, devletler arasındaki ilişkileri düzenler. Bunlar

ya iki ülke arasında ikili anlaşmalar şeklinde olur (mesela Rusya ile vize uygulamasının kalkması gibi) ya da birçok ülkenin taraf olduğu anlaşmaları kapsar. Bazen "uluslararası avukat olacağım" diyen genç avukat adaylarına rastlıyorum. Böyle bir tanımlama — bahsedilen mesela **Birleşmiş Milletler** gibi uluslararası bir kuruluşta veya hariciyede çalışmak isteği değilse— doğru değildir.

Oysa, yapılan **cross border** ya da **international transaction** ya da **international project**'dir. Örneğin, bir Alman şirketinin Türkiye'de şirket alması bir projedir. Ya Türk hukuku, ya Alman hukuku ya da duruma göre üçüncü bir ülkenin hukuk sistemi devreye girer. Bizim büromuzun da yaptığı budur.

Bu bağlamda, kendimle ilgili olarak, Anglo-Amerikan hukuk sisteminde (common law) okumuş ve çalışmış birisi olarak, özellikle banka ve finans hukukunun Türkiye'deki uluslararası proje uygulamalarında, common law kavramları ve yorumları kullanıldığını, mazhariyete sahip olduğumu saptadım; çünkü, Türkiye'de öğretilmediğinden bilinmiyor.

"Ana mesele, zamanı kullanmayı bilmekte. Teşbihte hata olmaz denir; nasıl kabı büyütme gerekiyse, zamanı da kullanmayı öyle bilmek gerekir; böylece, zaman dolu dolu olur. Zamanı iyi planladığımı ve doldurduğumu sanıyorum."

Peki siz ne kadar Türk avukatısınız?

Tahmin ettiğinizden daha çok Türk avukatıyım. Henüz Türkiye'de bir baroya kaydolmadım; çünkü yerine getirmem gereken bazı gerekler var. Ama, Türk hukukuna yabancı değilim. New York'ta çalışırken, bürodaki tek Türk'tüm. Çalıştığım dönem boyunca Türk hukukuna tabi pek çok sözleşmeye destek verdim. Bu nedenle, borçlar hukuku, ticaret hukuku gibi alanlarla ilgili çok okuma yaptım. Üstelik İstanbul'da, babam gibi bu işe yıllarını vermiş bir mentor ve çok iyi bir ekiple çalışıyorum. On beş avukattan oluşan ekibimizin yanı sıra uzmanlık gerektiren projelerde dışardan da destek alabiliyoruz.

Bu tempo içinde kendinize kalan zamanlarda neler yapıyorsunuz?

New York ve Londra gibi dünyanın başkenti sayılabilecek büyük şehirlerde çalışıp, yaşadıkten sonra, mukayeseli olarak baktığımda, inanılmaz keyif veren bir şehir olan İstanbul'da da çok seçeneğe olduğunu biliyorum, yaşıyorum.

Diğer yandan, zaman meselesi var; herkes için aynı uzunlukta olan. Buradaki ana mesele, zamanı kullanmayı bilmekte. Teşbihte hata olmaz denir; nasıl kabı büyütme gerekiyse, zamanı da kullanmayı öyle bilmek gerekir; böylece, zaman dolu dolu olur. Zamanı iyi planladığımı ve doldurduğumu sanıyorum. Zira, dilediğim herşeye zaman bulabiliyorum: Arkadaşlarımla beraber oluyorum, galerilere (özellikle, Avrupa yakasındakilere), müzelere (İstanbul Modern, Pera Müzesi, Sakıp Sabancı, Türk ve İslam Eserleri Müzesi) gidiyorum, konserler var elbette,

Kerem Turunç'tan film festivali için öneriler

İyi bir sinema seyircisi olduğunu söyleyen Kerem Turunç, 30. Uluslararası Film Festivali için okurlarımıza kendi seçtiği filmleri öneriyor:

- ▶ Küçük Beyaz Yalanlar
- ▶ Binanız Kaç Kilo, Bay Foster?
- ▶ Kendi Ülkeni Kendin Kur
- ▶ Turkuaz
- ▶ Yaşamın Ritmi

olmazsa olmaz (Borusan Filarmoni'ye mevsimlik biletim var), maçları (ağırlıklı Fenerbahçe) takip ediyorum, okuyorum (edebiyat ve edebiyat dışı), sinemaya (seçerek) gidiyorum, şehri (Mimar Sinan, Sait Faik v.b. İstanbul'u) hissetmeye çalışıyorum, (başlıcaları, Asitane, Beyti, Boğaziçi-Borsa, Eftalya, Hünkar ve Mikla olmak üzere) yemeğe gidiyorum. ✓

Kurulumundan
sonraki kullanımlarda
CD gerekmez.

REDHOUSE

3. JENERASYON

İNGİLİZCE - TÜRKÇE - İNGİLİZCE

CD SÖZLÜK

SEV Matbaacılık ve Yayıncılık Eğitim Tic. A.Ş.
Tophanelioğlu Cad., No.6, Arduman İş. Merk., B Bl., D.1
34662 Altunizade, Üsküdar, İstanbul
Tel: +90 (216) 474 23 43
www.redhouse.com.tr

Nehirde bir masal

Gemi seyahati, bir ülkeye, şehre uçakla ya da karayoluyla gitmenin alternatifi: Otel ayarlamamız gerekmiyor, valizleri açıp, toplama zahmetine girmeden, öğünleri düşünmeden; seyahate birden fazla ülke dahil edilmişse birden çok pasaport ve gümrük kontrolü sıkıntısı yaşamadan yapılan bu seyahatlerden birini İlgin Kılınç kaleme aldı.

İsviçre Alpleri'nde doğup, Lihtenştayn ve Fransa sınırlarından; Almanya ve Hollanda topraklarından geçtikten sonra Rotterdam'da Kuzey Denizi'ne dökülen 1230 km uzunluğundaki Ren Nehri'nin çok önemli bir bölümü gemi ulaşımına elverişli. Üstelik kıyılarında barındırdığı kültür ve tarih bakımından Avrupa'nın en önemli nehirlerinden biri. 2009 yılında **Fam Trip** olarak çıktığım nehir gemisi gezisiyle Avrupa'da pek çok ülkeyi kateden bu nehirde dolaştık. Almanya'nın finans ve kültür merkezi Frankfurt'ta başlayan gezi Mainz, Heidelberg, Koblenz, Frankfurt, Köln, Düsseldorf, Amsterdam limanlarıyla devam etti.

Gemiyle yolculuk etmenin en büyük avantajlarından biri limanlar arasındaki mesafelerin yakın olması. Siz uyanmak üzereyken, sabah 6 sularında yeni bir limana yanaşıyor, uyku mahmurluğuna, yeni doğan güneşin enerjisi ve yeni bir şehri görmenin heyecanı karışıyor. Kahvaltının ardından kendinizi Avrupa'nın yüzlerce yıldır değişmemiş kentlerinin sokaklarına ve müzelerine atıyorsunuz.

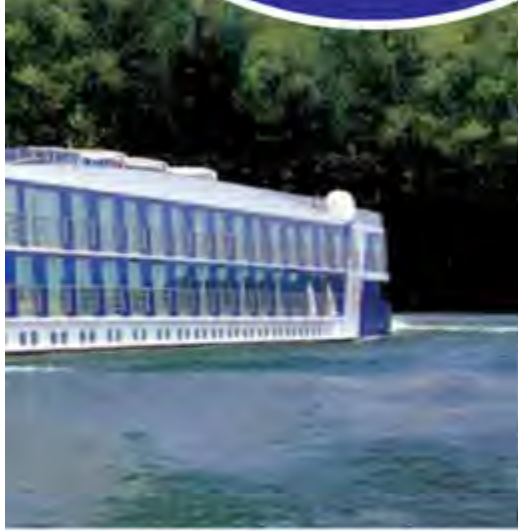
Gutenberg Müzesi ve Mainz

İlk durak Mainz. Burası baskı makinesini bulan Gutenberg'in şehri olmakla ünlü. Gezilecek en önemli yerlerden biri de zaten Gutenberg Müzesi. Buradaki en önemli eser de matbaada basılmış en eski İncil. Geniş

Osküdar, İzmir ve Tarsus
Amerikan mezunlarına özel olarak;
Avrupa'nın en lüks nehir gemi şirketi Ama
Waterways ve dünyanın en lüks butik
6 yıldızlı gemi şirketleri Seabourn ile Ponant
paket programlarında kişi başı kabin ücreti
üzerinden %10 indirim...

Programla ilgili detaylar için;
www.goldenbaycruises.com
Merkez Ofis: 0 212 232 88 00

yeşil alanlar ve parklar zengini, yaklaşık
200 bin nüfuslu bu üniversite kasabası
II. Dünya Savaşı'nda yaşadığı büyük
yıkıma rağmen hâlâ ihtişamını koruyor.
Şehirdeki eşsiz tarihi yapılar arasında
yapımına 1627 yılında başlatılan
Kurfürstliches Schloss adlı tarihi yapı ile
inanamlara 1000 küsur yıldır ev sahipliği
yapan Dom Kilisesi (Kathedrale und
Bischofskirche) sayılabilir. Sokaklarda
dolaşılıyor ve öğle yemeği için gemiye
dönüyoruz. Gemimizin ikinci durak
noktası Heidelberg'deyiz.

Kurfürstliches Schloss

Romantik kent Heidelberg

Heidelberg, 1386 yılında
kurulan Heidelberg
Üniversitesi'ne ev
sahipliği yapıyor. Bu
üniversite Almanya'nın
en eski üniversitesi olma
özelliğini taşıyor. Şehri
ikiye bölen Neckar Nehri ve
ismini bu nehirden alan sarayıyla
birlikte tablo güzelliğindeki kent aynı
zamanda Almanya'nın en romantik
kenti (Wege der Romantik) olarak
biliniyor. Nüfusunun çoğunluğunu
öğrencilerin oluşturduğu Heidelberg'de
18. yüzyıl yapımı 49.000 galonluk
ahşap şarap fıçısını da görüyoruz.
Fıçının bulunduğu şarap mahseninde
şarap tatma fırsatını da yakalıyoruz.
Tattıklarımız 300 yıllık şaraplar değil
ama.

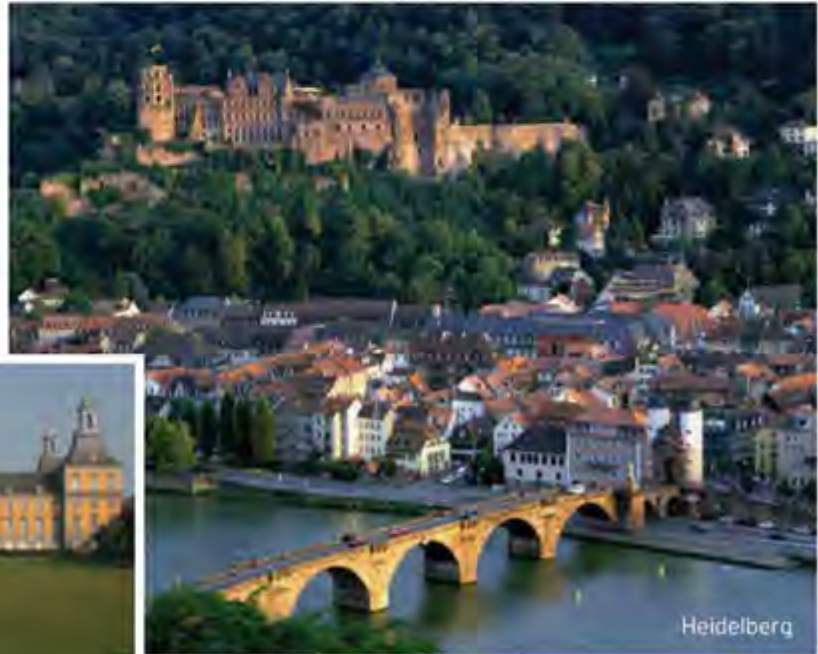
Heidelberg'den ayrıldıktan sonra
geminin güvertesinde tatlı bir esinti ve
nehir boyunca bize eşlik eden yeşillikle
birlikte hava kararıyor. Küçük köylerin
ışıklarına gökteki yıldızlar eşlik ediyor.
Yemeklerden sonra piyano eşliğinde
hafif müzik dinliyorsunuz.

Koblenz'de şair Heine'in kayası

Gezinin en güzel yanı koşuşturma
duygusuna kapılmadan, içinize sindire
sindire mükemmel doğa manzaralarının
eşliğinde ortaçağdan kalma köyleri,
büyülü şatoları gezmenin keyfini
yaşatmasıydı. Belki de bu yüzden
ki, bu gezinin anılarında çok özel bir
yeri var. Gemi doğal ve tarihi mirasıyla
büyüleyici kentler arasında kıvrılan
nehirlerde usulca yol alıyordu.
Koblenz'e geldiğimizde 19. yüzyılın
ünlü Alman şairlerinden Heinrich
Heine'nin üzerine şiir yazdığı meşhur
Lorelei kayasını görüyoruz. Koblenz,
Ren ve Mosel Nehirlerinin birleşme
noktasında kurulmuş, zaten bu nedenle
şehrin adının Türkçe karşılığı da
"kayşak".

Köln ve Kolonya!

Gezimizin üçüncü günü Köln'e ulaştık.
İnşaatı tam 632 (1248-1880) yılda
tamamlanmış gotik tarzdaki çift kuleli
Köln Katedrali (Kölner Dom)'dir ve
7 bin m² alanda, 157 metreyi bulan
yüksekliğiyle bizi karşıladı. UNESCO
Kültür Mirası içinde yer alan bu

Heidelberg

Frankfurt

Köln

Katedral Almanya'nın ikinci, dünyanın ise üçüncü büyük kilisesi olma özelliği taşıyor.

Köln M.Ö. 50 yılında Roma İmparatoru Claudius tarafından, Aşağı Ren Bölgesi'ni Cermen Kabileleri'nin saldırılarından korumak için bir koloni şeklinde kurulmuş. İmparator Claudius kente eşi İmparatoriçe Agrippina'nın adını vermiş, böylece koloni M.S. 425 yılına dek Colonia Claudia Ara

Agrippinensium (kısaca CCAA) olarak anılmış. Daha sonra buraya Latince Koloni anlamını taşıyan Colonia denmiş. Koloniyanın da **Koelnisch-Wasser/Köln Suyu** adıyla ilk kez bu şehirde üretildiği biliniyor.

36 müze ve 118 galeriye sahip Köln, sanatı ile tüm dünyada tanınan bir kenttir. **Ludwig Müzesi** (Museum Ludwig), Avrupa post-modern sanatının merkezi olarak kabul ediliyor.

Köln, her dönemden her tarz müziğin icra edildiği ve pek çok konser organizasyonunun gerçekleştiği bir dünya şehri. Ren yakınlarında yer alan **Musikal Dome**, Bischofsgartenstrabe 1'de bulunan Kölner Philharmonie, kentin en büyük şov ve müzik merkezi olan **Köln Arena** konserlere ve müzik performanslarına ev sahipliği yapan başlıca merkezler.

Başlıca Nehir Rotaları

Ren Nehri, Mozart ve Strauss'un ilham alarak senfoni ve valster bestelediği Avrupa'nın ikinci uzun nehri Tuna-Danube nehri, Volga Nehri, Hollanda'nın lalelerle donanmış çiçek tarlalarını görebileceğiniz Hollanda & Belçika su yolları, 6650 km'lik uzunluğuyla dünyanın en uzun nehri olan Nil Nehri, dünyanın en uzun üçüncü üçüncü nehri olan Yangtze Nehri, Monet ve diğer empresyonist resamlara ilham kaynağı olan Seine Nehri, yılın 10 ayı cruise seyahatine uygun olan Ukrayna'nın sembolü Dinyeper Nehri, Batı Almanya'nın köylerine, tarihe tanıklık etmiş şato ve kalelerine rastlayacağınız Moselle Nehri, Elbe'nin

Floransa'sı olarak adlandırılan Dresden ve Meissen şehirlerine uğrayan Elbe Nehri, İtalya'nın batı sınırlarında, Alp'lerden doğan ve Adriyatik Denizi'ne dökülen, İtalya'nın en uzun nehri olan Po Nehri ve İspanya & Portekiz'deki Guadalquivir ve Guadiana, İber Yarımadası'nın ana nehirleridir.

Dünyanın en uzun barı: Düsseldorf

Köln'de geçirdiğimiz bir günün ardından Düsseldorf'tayız. Kuzey Ren-Vestfalya eyaletinin başkenti Düsseldorf, Ren Nehri kıyısında kurulmuş bir moda ve fuar merkezi.

Kente adını Düssel deresi veriyor.

Düsseldorf kent merkezinde yer alan meyhane ve birahaneleriyle ünlü

Altstadt Semti, halk arasında dünyanın en uzun barı (Die längste Theke der Welt) olarak anılıyor. Düsseldorf'un da dünyada kişi başına en fazla bira tüketen şehir olduğu söyleniyor. Zengin yerel ve dünya mutfak kültürüne sahip bir kent. Düsseldorf aynı zamanda Almanya'nın medya, iletişim ve mimarlık merkezlerinden biri. Bu alanda faaliyet gösteren firmalar, Ren kıyısındaki **MeidenHafen** (Medya Limanı) civarında yoğunlaşıyor. Düsseldorf'un sınırsız kültürel ve sanatsal hazineleri

var. Müzeler, tiyatrolar ve sanat merkezleri, sanatseverler için muhteşem yerler.

Amsterdam: Kuzeyin Venedik'i

Günümüzde yaklaşık 750 bin kişinin yaşadığı Amsterdam, 12. yüzyılda Armstel Nehri'nin kıyılarında bir balıkçı köyü olarak kurulmuş. Yıllık 3,5 milyon kişilik turizm hacmiyle Avrupa'nın ilk on turistik merkezlerinden biri olan Amsterdam, herkesin mutlaka görmesi gereken bir kent.

Adeta suların içine kurulan bu kent, **Kuzeyin Venedik'i** olarak tanımlanıyor. Van Gogh, Stedjik ve Rijksmuseum gibi müzeler, her yıl yüz binlerce ziyaretçinin akınına uğruyor. Ayrıca 1838 yılında kurulan, kentin en eski hayvanat bahçesi **Artis** 10.000 m²'lik alanı, 700 türü içerisinde barındıran 8000 hayvanıyla gerçekten büyüleyici bir mekan...

Kozmopolit yapıya sahip Amsterdam, sanatı ve geçmişiyle çok farklı kültürlerle ev sahipliği yapıyor. Sanat, spor ve gece hayatı kent yaşamının ayrılmaz birer parçası. Tiyatroları, kafeleri, restoranları, sinemaları ve **Lido** gibi harika bir gazinosuyla Leidseplein, Amsterdam'ın gece eğlencesinin hayat bulduğu başlıca merkezlerinden biri

Bu kent aynı zamanda bir bisiklet

cenneti. Oraya vardığımızda gemimizin ücretsiz olarak sağladığı bisikletlerle kentin meşhur kanalları boyunca dolaşmak gerçekten çok keyifliydi...

Sürpriz doğum günü partisi

Benim için gezideki en keyifli anlardan biri geziye denk gelen doğumgünümün gemi mürettebatı ve kaptan tarafından kutlanmasıydı. Liman gezisinden dönüşte, kabinimde bulduğum doğumgünü kartı ve akşam yemeği

Bunları biliyor musunuz?

- Sadece eğlence ve dinlence amaçlı ilk gemi yolculuğu 1843 yılında inşa edilen Taqus ile yapıldı.
- 1929 yılında inşa edilen Bremen otel odası konforu sunan ilk gemiydi
- "Eğlence gemisi" olgusu, kurvaziyer tarihinde 1981 yılında seferlerine başlayan Tropicale gemisiyle yerleşti.
- Bir gemi güvertesindeki ilk yüzme havuzu 1920 yılında P&O Viceroy of India gemisinde kullanıma açıldı.
- 1977'de başlayan Love Boat dizisi Pacific Princess gemisinde çevrildi.
- 1961 yılında Queen Mary gemisine birkaç kumar makinası yerleştirildi ve dört yıl sonra Oceanic, ilk yüzen kumarhaneyi açtı.
- Gemilerde yer alan nikah salonlarında dileyen yolcuların nikahları kıyılıyor ve ardından da düğünleri düzenleniyor.
- Bir geminin yapımı için kullanılan demir miktarı ile üç Eyfel Kulesi yapabilirsiniz.

HANGİ MEVSİMDE NEREYE GİTMELİ?

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağu.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Akdeniz												
Alaska												
Amazon												
Amerika (doğu sahil)												
Antarktika												
Avustralya-Yeni Zelanda												
Bahamalar												
Baltık												
Bermuda												
Britanya												
Güney Amerika												
Güney Pasifik												
Hawaii												
Kanada												
Karadeniz												
Karayipler												
Kanarya Adaları												
Kuzey Avrupa												
Meksika Riviera'si												
Norveç Fiyortları												
Panama Kanalı												
Tahiti												
Uzakdoğu												
Yunan adaları												

öncesinde "happy birthday" şarkısı eşliğinde gelen doğumgünü pastası inanılmazdı.

Zaten, gemilerdeki hizmet anlayışı; konuklara yaklaşım çok etkileyici. Mürettebat size isminizle hitap ediyor; kaptan akşam yemeklerinde masaları dolaşp tüm konuklarla sohbet ediyor; onların istek ve önerilerini dinliyordu. Ama doğumgünümün kutlanması benim için gerçekten çok güzel ve özel bir anıydı.

Mavi - yeşil eşliğinde

Nehir yolculukları, deniz yolculuklarına hiç benzemiyor. Deniz yolculuklarında kocaman bir okyanusun ortasında kendinizi yapayalnız hissedebilirsiniz. Ama nehir yolculuklarında doğanın içinde bir yolculuk gerçekleştiriyor ve birbirine çok yakın limanlara uğrayıp mola verebiliyorsunuz. Üstelik nehirlerde "deniz tutma" tehlikesi de yok!

Geleneksel cruise sektörünün aksine, pek çok nehir cruise gezisi sezonlara göre yolculuk eder. İlkbahar, yaz, sonbahar aylarında ve yolcuların durulan limandaki Noel fırsatlarından yararlanmaları için Noel zamanı tur düzenlerler. Asya'daki nehirler daha farklı bir sezona sahiptir; ama Nil ve Avustralya'daki Murray nehri yıl boyu ziyaret edilebilir.

Kısacası pek çok tarihi kentin kalbinden geçen, mavi-yeşil suların tüm tonlarının tadını çıkaracağınız nehirler, size türlü masallar, efsaneler anlatırken; dopdolu bir program ve çok ayrıcalıklı bir hizmet sunuyor...

MAVİ SULARIN 6 YILDIZLI GEMİLERİ

Zerafeti denize taşıyan bu gemiler, büyük gemilerin gitmediği daha küçük ve egzotik limanlara giderler ve limanlarda daha uzun süre kalırlar. Profesyonellerin çalıştığı, içerisinde buhar odaları, thalasso terapi havuzları, su kaynakları ve bahçelerin olduğu spalar, spa villalar, Michelin yıldızlı şeflerin hazırladığı menülerden tutun da masanın üzerinde sizi bir şişe şampanyanın beklediği özel balkonlu şık suitlere kadar her köşe yolcuların rahatı ve keyfi düşünülerek tasarlanıyor. Gemiler oldukça lüks koyu renk mobilyalar ve en kaliteli malzemeler kullanılarak döşenmiştir. Kabinler 5 yıldızlı gemilere oranla daha büyüktür.

Yeni i-DOS; her yıkamada deterjan koymaya paydos.

Akıllı dozaj sistemli yeni
EcoLogixx 8 i-DOS çamaşır makinesi.

Yeni EcoLogixx 8 i-DOS çamaşır makinesi, akıllı dozaj sistemiyle, her seferinde deterjan koyma işlemine son veriyor. Sıvı deterjan ve yumuşatıcıyı baştan bir kez gözlere doldurup otomatik programı seçiyorsunuz; ortalama 20 yıkama boyunca her kullanımda, kendi kendine ihtiyacı kadar kullanıyor; ne eksik ne fazla! Dilerseniz, üçüncü gözü kullanarak bağımsız özel yıkama da yapabiliyorsunuz. Böylece i-DOS yetersiz ya da fazla kullanım riski olmadan, her yıkamada mükemmel sonucu garanti ediyor. www.bosch-home.com/tr

BOSCH

Yaşam için teknoloji

hurriyet.com.tr Dış Haberler Müdürü İrem Köker (TAC '99), son dönemde Türk dış politikasının aktif bir döneme girdiğini vurgulayarak "Bize çok malzeme çıkarıyor" değerlendirmesini yapıyor. Yoğun dış gündemden bazen en yakında olup biteni göz ardı edebildiklerini söyleyen Köker "Haber muhakemesi zamanla gelişiyor, bir süre sonra neyin haber olacağının kokusunu alıyorsunuz" diyor.

İrem Köker (TAC '99)

Türk dış politikası bize çok malzeme çıkarıyor

İrem Köker'le dünyanın sıcak gündemini konuştuk. Haberci olduğundan haliyle pek aşinaydı bu duruma. Gerçi işi gereği o hep soru soran taraftaydı ama bu röportajda cevap veren tarafta olmanın avantajını da sonunu kadar kullandı. "Off the record"lar bizde saklı, bunu dışında kalanları sizinle paylaşıyoruz.

İstanbul Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde 2. sınıfa geçtikten sonra çalışmaya başlıyorsunuz. Neden o kadar erken? Çalışma aşkı mı gazetecilik tutkusu mu?
İkisi de değil aslında tesadüf oldu çalışmam. Üniversitedeki ilk yılmda birkaç dersten kalmıştım. İnsan 18

yaşında İstanbul'a gelince derslere, okula, sınava pek itibar etmiyorum. Ben de geziyorum, eğleniyordum. Haliyle okul ikinci plana düştü ama dersler kalınca ablam ve babam biraz kulağımı çekti. Ben de o yaz okula devam edip alttan kalan derslerimi temizlemeye karar verdim. Yaz boyunca çalışıp harçlığımı çıkarmak için CV'mi bir insan

kaynakları şirketine gönderdim. Bir süre sonra arayıp **Reuters Haber Ajansı**'nda okulla birlikte götürülebilecek dönemsel olmayan asistanlık işi olduğunu söylediler. Pozisyon çok iyi derecede İngilizce bilgisi gerektiriyordu. TAC mezunu olduğum için dil sorunu olmadı. İş bana teklif ettiler. 2000'den 2006 yılına kadar ara ara okul yüzünden uzun molalar vererek Reuters'da çalıştım. Son üç yılını dış haberler masasında geçti. Üniversiteden mezun olduktan sonra bir süre daha Reuters'de kaldım ve sonra "*basının kalbine inmek*" gerek diyerek saha değiştirdim. **Referans Gazetesi**'nde dış haberler muhabiri olarak çalışmaya başladım. Bir süre sonra şef yardımcısı oldum. Sonra yeniden Reuters'dan çağırıldılar, bu kez ekonomi muhabiri olarak belli sektörleri bana vereceklerdi. Çok da iyi maaş teklif ettiler. Bir yıl daha orada çalıştıktan sonra **Hürriyet**'e geçtim.

Hürriyet'teki ilk göreviniz neydi?
Hürriyet, **Hürriyet English** adıyla yurtdışına İngilizce online yayın yapan bir haber portalı kurmak istiyordu. Ben bu portalı kurmak üzere geldim. Arkasından **Turkish Daily News**'ün adını değiştirerek **Hürriyet Daily News** yaptılar. Baktılar internet işi iyi gidiyor, "*Bunu gazeteyle destekleyelim*" dediler. Bizim Hürriyet English ile Hürriyet Daily News'un operasyonlarını birleştirdiler. Birleşme sürecini yönettim, sistem işlemeye başlayınca ben artık İngilizce yazmak istemiyordum diyerek, **hurriyet.com.tr**'ye dış haberler müdürü olarak geçtim. Bir yılı aşkın süredir bu pozisyondayım.

Gazetecilik hayalini kurduğunuz bir meslek, dış haberler de uzmanlaşmak istediğiniz bir kulvar mıydı?

Bu da tesadüf aslında. Benim babam göz doktoru, amcam, dedem, büyük dedem de doktor ama nedense ben fen bilimlerine hiç ilgi duymadım. Sosyal

konular daha çok ilgimi çekti. Okulda da Milli Eğitim Bakanlığı'na yapılan kariyer testlerinde bütün eksperliği gibi tuhaf meslekler çıkıyordu karşıma. Bu arada ben deli gibi haber izliyor, gazete okuyordum. Çalınca ama dünya meseleleri takip etmeye 13 yaşında başladım. Lise ikide Türkçe-Matematik (TM) mi Türkçe-Sosyal (TS) mi seçeceğim diye çok kararsız kaldım. O yıllarda Bosna Savaşı'nda cepheden haberler sunan ilk kadın savaş muhabiri **Şerif Turgut**'tan etkilenip savaş muhabiri olmaya karar verdim. Bu kararımı rehberlik öğretmenimiz **Nurgül Abla (Aydın)**'la paylaştığımda bana gazeteciliğe yönelebileceğimi söyledi. Fakat o yıllarda üniversite sınav sistemi tek sınav üzerinden yapıyordu. Gazetecilik TS ile alıyor, benim TS içinde gazetecilik dışında ilgimi çeken başka bir alan yok. Oysa TM içinde uluslararası ilişkiler, işletme, kamu yönetimi gibi ilgimi çeken bölümler var. Nurgül Abla da bu bölümleri seçersem yine gazetecilik yapabileceğimi, belli bir alanda uzmanlaşmanın gazetecilikte de işime yarayabileceğini söyledi. Böylece 1999'da **İstanbul Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü**'ne girdim. Fakat mezun olmam uzun sürdü, diplomamı ancak 2005'te alabildim.

Dış dünyanın nabzını nasıl tutuyorsunuz? Nerelere bakıyorsunuz? Böylesine büyük bir alanda kaybolmuyor musunuz?
Kayboluyoruz, hatta bazen gözümüzün önündekini kaçırdığımız bile oluyor. Mesela **Fildişi**'nde çatışma var, 50 kişi ölmüş, biz buna odaklanalım derken yanı başımızda **Irak**'ta olan biten kaçıyor. Ancak zamanla haber muhakemesi (news judgement) geliyor. Ben nerede çalışıyorum, çalıştığım kurumun yayın politikası nedir, hedef kitlesi kimdir, genel haber dili nedir, bütün bu açılar da etkili. Kaynak olarak **AF, AP** ve **Reuters** gibi güvenilir ajansları takip ediyoruz. İkinci

"Biz geçen 2010 yılını felaketler yılı olarak değerlendirdik. O kadar çok olumsuzluk vardı ki geçen yılda; doğal afetler, uçak kazaları, tren kazaları. 2010'da yaşanan en güzel olay Şilili madencilerin kurtarılmasıydı."

"Kağıt üstünde demokratikleşiyor Türkiye, ordunun gücü azaltıldı, siyasi mekanizmalar daha düzgün işliyor, istikrarlı bir yapı var, ekonomisi büyüyor, ancak öte tarafta içki yasakları gibi uygulamalar kafaları karıştırıyor."

derece güvenilir kaynaklardan gelen haberleri de mutlaka teyit ediyoruz, edemezsek vermiyoruz.

İnternette hız, çoğu zaman doğruluk kıstasını göz ardı ettiriyor. Sizin için durum nedir? Gelişen teknolojiyle bu tartışma gündeme geldi. Türkiye'de genelde internet ve TV medyasında hız doğruluğun önüne geçiyor. Ama benim için doğruluk hızdan öncedir her zaman. Geç ama doğru verelim. Eskiye düşünün bir, haberler telekse geçiyordu şimdi savaşı canlı yayında izler hale geldik. Bu durum editörün,

haber seçenlerin ya da sunanların önemini daha da artırdı. Çünkü onlar kendilerine gelen birçok haberin içinden en önemlisini, doğruluğundan emin olduğunu süzüp en hızlı ve en dikkat çekici şekilde son kullanıcıya sunmakla yükümlüler.

Doğrulamadığınız gündem yaratacak bir haberiniz oldu mu? Oldu, ikinci derece güvenilir gördüğümüz bir ajans İran'ın PEJAK'a karşı Kuzey Doğu Irak sınırlarından içeri girerek sınır ötesi harekate geçtiği haberini geçti. Hatta başka internet siteleri bu haberi verdi ama biz haberi bir türlü doğrulamadık. Ben de siteye koymadım. Sonradan da haberin doğru olmadığı ortaya çıktı.

Brezilya'nın karizmatik lideri Lula da Silva'yla unutulmaz söyleşi

Eski Brezilya Başbakanı Luiz Inacio Lula da Silva

Bugüne kadar çok sayıda lider, bakan, devlet adamı, CEO ile görüştüm. İçlerinde beni en çok etkileyen eski Brezilya Başbakanı Luiz Inacio Lula da Silva'dır. Da Silva'nın uyguladığı politikalar kişiliği, hayat hikayesi başından beri beni çok etkilemişti. Ekonomi gazeteciliği yaptığım dönemde Brezilya ve Türkiye'yi ekonomik açıdan aynı sınıfta değerlendirdik. Orada yaşanan herhangi bir gelişme finansal anlamda Türkiye'yi çok çabuk etkilerdi. Bu yüzden Brezilya'ya çok yakından takip ederdim. Da Silva iktidarda kaldığı sekiz yıl (iki dönem) boyunca insanların

gündelik hayatına etki edecek politikalar üretti. Örneğin 'Bossa familia' adıyla devlet yardımı, iş bulma, meslek edindirme gibi farklı uygulamaları sayesinde yoksulluk sınırının altında yaşayan insan sayısını sekiz milyon azalttı. Anti-empyrist bir tarafı da var fakat bunu çok pragmatik şekilde yönetti. Hiçbir zaman Chavez olmadı. Amerika'yla ilişkileri koparmadı. Petrol ve emtia fiyatları artınca ülke de zenginleşti. Bu yılın başında koltuğunu seleti aynı zamanda Brezilya'nın ilk kadın başbakanı olarak seçilen Dilma Rousseff'e bıraktı.

Dünyanın sıcak bir gündemi var. Siz gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Biz geçen 2010 yılını felaketler yılı olarak değerlendirdik. O kadar çok olumsuzluk vardı ki geçen yılda; doğal afetler, uçak kazaları, tren kazaları. 2010'da yaşanan en güzel olay Şilili madencilerin kurtarılmasıydı. 2011'in de parlak başladığını söylemek güç. Kuzey Afrika'yı da içine alan Büyük Orta Doğu'da ciddi bir siyasi hareketlilik söz konusu. Tunus'daki olaylar, Yemen'de yürüyen öğrenciler, Mısır'daki direniş dünyanın gözlerini bu coğrafyaya çevirdi. Libya lideri Kaddafi gelişmelerden tedirgin. Lübnan kanşıyor. Suriye-Lübnan, İsrail-Türkiye ilişkileri belirsiz. Irak bu coğrafyanın ortasında kritik noktada. Daha uzun bir süre burada ne olup bittiğini yakından izlemek gerekiyor. Çünkü olaylar devam ediyor.

Bu coğrafyada olup bitenler Türkiye'yi nasıl etkiler?

Türkiye'nin taraf ya da arayı yumuşatmaya çalışan ülke rolünü üstlenmesi gereken durumlar söz konusu olabilir.

Dış haber gazetecileri Türkiye'nin dış dünyadaki algısını da yakından takip ediyorlar. Türkiye'ye nasıl bakılıyor, önyargılar var mı? Dünyanın Türkiye'yi nerede konumlandıracağı, nasıl tanımlayacağı konusunda kafası giderek karışıyor. 2002'de iktidara gelen partiye önce şüpheyile bakıldı, sonra AB konusundaki ılımlı tavır, İsrail'le ilişkilere bakarak korktukları gibi olmadığına karar verdiler ve 'reformcu demokratik' tanımı yaptılar. 2005'e kadar her şey gayet güzel gitti. 2007'ye kadar da istikrar bir şekilde sağlandı. Ancak son iki yıldır olan bitene baktıklarında redingotlukları arttı. Kağıt üstünde demokratikleşiyor Türkiye, ordunun gücü azaltıldı, siyasi mekanizmalar daha düzgün işliyor, istikrarlı bir yapı var, ekonomisi büyüyor, ancak öte tarafta içki yasakları gibi uygulamalar kafaları karıştırıyor.

Öte yandan yabancı yayın organları haber yaptıkları özellikle Türkiye gibi ülkelere tepeden bakıyorlar. Muhabirleri oryantalist bakış açısına sahip olduklarından derinlemesine ve doğru tahliller yapamıyorlar. Bu yüzden eleştirilecek bir konu çıktığında nasıl bir tepki vereceklerini belirleyinceye kadar temkinle bekliyorlar. Tabii o arada haber gündemden düşüyor ya da sıcaklığını kaybediyor.

Türkiye'nin dış politikasını nasıl buluyorsunuz?

Bize çok malzeme çıkartıyor. Doğru ya da yanlış dış politikamız Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en aktif dönemini geçiriyor. Dünya haritasına şöyle uzaktan baktığınızda Türkiye tam orta noktada yer alıyor. Tarihi, etnik, kültürel, coğrafi, jeopolitik

TAC'nin unutulmaz öğretmenleri

Rehberlik öğretmeni Nurgül Abila'yı unutamam. Tarih Öğretmenimiz Nurcihan Doğru ki şu an yatakhane sorumlusuymuş, tarihi bana sevdiren kişidir. Coğrafya Öğretmeni Ali Karamık sayesinde öğrendiklerim bugün dünya coğrafyasını daha iyi anlamama yardımcı ediyor. Edebiyat Öğretmenimiz Aydın Karabulut'un çok farklı bir ders anlatım tarzı vardı; öğrencisinin entelektüel düzeyini artırmaya çalışırdı.

olarak o kadar çok yerle bağı var ki. O yüzden aktif dış politika yapabilmek çok önemli. Uygulanan dış politika ideolojik temele dayanıyor. Gündelik ve genel geçer politikalar değil, bir hedefe doğru ilerleyen politikalar üretiliyor. Bu uzun zamandır Türk dış politikasında görmediğimiz bir durumdu. Gidilen hedef sizin ya da benim hedefim olmayabilir ancak ortadaki tablo böyle.

Bu gidişatta zeminin doğru ya da yanlış olmasının bize maliyeti nedir?

Stratejik ilişkiler binlerce yıllık birikimle oluşuyor. Bunlar öyle bir çırpıda bozulmaz. Politikalar anlık gidişata etki eder ama ilişkileri asla sonlandırmaz. Örneğin İsrail ile Türkiye ilişkileri son dönemde kopma noktasına gelmiş gibi görünse de aralarında stratejik ortaklık vardır. Perde arkasında diplomatik, ekonomik, askeri ilişkiler devam ediyor. Daha kötü dönemler de oldu ama hiçbir zaman ilişkiler kopmadı. Kopmaz da çünkü 1400'lere uzanan tarihi, sosyal ve stratejik bağlar var. İki sene sonra Orta Doğu'da daha

büyük bir resme bakıyor olacağız. Belki yeni koşullar Türk ve İsrail başkanlarının karşılıklı konuşmasını gerektirecek.

Dış haberlerde bulunduğunuz süreçte hiç savaş muhabirliği yaptınız mı?

Bir sabah uyanıp savaş muhabiri olacağım demekle olunmuyormuş. Önceden çok ciddi hazırlık gerekiyor. Birkaç ay önce BBC'ye gittim, orada çatışma bölgesine gidecekler verilecek malzemelerin olduğu büyük bir oda gösterdiler.

Örneğin deprem bölgesi Haiti'ye gidiyorsan iki kişinin bir hafta boyunca hiçbir şeye ihtiyaç duymadan yaşayabileceği, çadırı dahi içinde olan büyük bir çanta veriliyor sana. Mısır'a gidiyorsa çelik yelek, gaz maskesi gibi teçhizatlar alınıyor. Türkiye'de bu ne kadar ciddiye alınıyor, şüphelerim var. Bizde 1 Mayıs'a muhabir gönderilirken eline limon veriliyor. Türkiye'deki en iyi savaş muhabirleri Şerif Turgut ki artık yapmıyor, Mete Çubukçu, Kaya Hayze, Faruk Zapçı.

Burada masa başında ajanslardan gelen haberle, o ülkeye gittiğinizde yaptığınız haber arasında nasıl bir fark var?

Çok büyük bir fark var aslında. Çarpıcı bir örnekle anlatayım bunu. Ermenistan'a gittikten sonra Ermeni meselesine bakışım çok büyük oranda değişti. Çok uzun bir süre 1915 olaylarının soykırım olup olmadığını kendime sordum. Hatta bununla ilgili pek çok kaynak okudum. Ermenistan'a gittiğimde Soykırım Müzesi'ne götürdüler bizi. Doğrusu müze beni ikna edemedi. Bir de toplumda çok derin bir önyargı var. Bu en demokratik, en ılımlı Ermeniyle konuştuğunuzda bile ortaya çıkıyor. Güzel güzel sohbet ederken "Ama siz de bizi kesmişsiniz" gibi bir sona geliniyor. Ben bu kadar derin bir uçurum olduğunu, bu kadar kin ve düşmanlık olduğunu oraya gidene kadar görmemişim.

Gördüğüm zaman da çok üzuldüm. Bir de Ermenistan'daki sözlü tarih çok köklü. Erivan'da Ağrı Dağı'nı gören büyükçe bir tepe vardır. Oraya götürdüler bizi. Yaşlı bir adam yanındaki iki küçük çocuğa Ağrı'yı göstererek bir şeyler anlatıyordu. Meğer 1915'i anlatıyormuş. Kuşaktan kuşağa tehcir hikayeleri anlatılıyor böyle.

Özetle ben orada gördüm ki 1915'te yaşanan çok büyük bir trajedi ama bu soykırım olarak nitelendirilemez. Nitelendirilmesi bence haksızlık olur. Çünkü bir tek Ermenilerin acısı değil, acı çeken Türkler de var.

Dönelim Tarsus Amerikan yıllarına. Sizden önce ablanız çırmış TAC'ye. Hatta ilginç bir anısı da var onun. Anlatır mısınız?

En büyük ablam **Günay Köker**, 1992 Tarsus Amerikan mezunu. Hikaye onunla başlıyor ama onunla bitmiyor. Babam dil öğrensin diye ablamı TAC'ye gönderiyor, çok memnun kalınca sıra bana geliyor. Ablam mezun oldu ben koleje girdim, okul yönetimi de bir güzellik yaptı ve ablamın okul numarasını (443) bana verdiler. Bu arada TAC'ye giremeyen ortanca ablam da 1989 mezunu bir ağabeyimizle evlenerek açığı kapattı. Günay Ablam, 15 yıldır televizyon sektöründe. Belalı Baldız, Dadi, Aslı ile Kerem, Film Gibi, Şahane Pazar gibi pek çok program yaptı. Şimdi de bir sitcom hazırlığı içinde.

Tarsuslu olmak desek...

Tarsuslu olmak içindeyken çok değeri anlaşılan bir durum değil. Yabancı dil ve eğitimin ötesinde okulda kazandıklarının, hayatım ve bugün geldiğim nokta için ne kadar önemli olduğunu sonradan anladım. Gazetecilik nereden mezun olduğunuza pek bakılmayan, alaylı yetişenin, tuttuğunu koparanın daha makbul olduğu bir meslek olmasına rağmen bu alanda bile "TAC'den mezunum" dediğimde insanların yaklaşımında önemli bir farklılık olduğunu gözlemliyorum. Okul bize müthiş bir özgüven kazandırdı. Çok küçük yaşta bize büyük sorumluluklar yükledi ve bunlar bizi epey geliştirdi. Öğretmenlerimiz ve müdürümüzle saygı çerçevesinde yakın bir ilişkimiz vardı. Okul hiyerarşisi içinde belli bir yerdediler ama tanımlaştırmazdık onları. Bu meslekte yeri geliyor başbakanla, bakanla, ülke liderleriyle, CEO'larla görüşüyoruz. Ben birçok "büyük isimle" başkalarından daha rahat iletişim kurabildiğimi fark ettim. Belki bu okuldan kalma bir şeydir.✓

Önümüzdeki yıl 30. Yılımız...

Yurtdışı eğitim,
seçkin okullar ile geçen
30 güzel yıl...

Fener Kalamış Caddesi, 50/2 Kalamış 34726 / İSTANBUL • Tel: 0216 336 33 61 • 0216 336 14 45 Faks: 0216 336 14 63 • info@biltur.com

Konumuz yabancı dil,
ama sizinle aynı dili konuşuyoruz.

www.biltur.com

Biltur

EDUCATIONAL TRAVEL AGENT

ÜAA'da her derse eşit önem veriliyor

Üsküdar Amerikan Lisesi Hazırlık sınıfı öğrencisi Cem Arman Yenel, Yetenek Sizsiniz yarışma programının 14 finalistinden biriydi. Sesi ve yorumuyla dinleyicileri büyüleyen, olgun tavrıyla herkesi kendine hayran bırakan Yenel; her derse eşit önem verildiği için ÜAA'da okumaktan çok memnun olduğunu söylüyor.

Popüler yarışma programı **Yetenek Sizsiniz Türkiye**'nin 14 finalistinden biri olan Üsküdar Amerikan Lisesi Hazırlık sınıfı öğrencisi Cem Arman Yenel'le büyük final öncesinde bir araya gelerek müzik tutkusunu ve yarışma serüvenini konuştuk. Cem 14 yaşında ama yaşından olgun duruyor; konuşuyor. Onu kutlamadan önce anne ve babasını böyle bir evlat yetiştirdikleri için kutlamak gerek. Sonra da onda emeği geçen başta okuldaki müzik öğretmeni **Keysudar Sever** olmak üzere tüm öğretmenlerini...

Doğuştan gelen yetenek

Cem Arman Yenel, müzikle çok küçük

yaşlardan beri ilgileniyor. Rivayete göre bebekken parmaklarıyla sürekli piyano çalma hareketi yapıyormuş. Zaten kendisine en yakın bulduğu enstrüman da piyano, o yüzden üç yıldır piyano dersleri alıyor. Gerçi SBS sınavları yüzünden son bir yıldır ara vermek zorunda kalmış ama bu açığı telafi edeceğini de hemen sözlerine ekliyor.

O heyecanı yaşamak istedim

Müzik seven bir ailesi var, hatta babası geçmişte değişik gruplarla bateri çalmış bir amatör. İlk sahne heyecanını da önceki okulunda yılsonu gösterileri kapsamında solo performansıyla yaşamış. Çok hoşuna gitmiş bu deneyim. ÜAA'ya girince

Müzik Öğretmeni Keysudar Sever onun yeteneğini ve ilgisini fark etmiş. Cem Arman Yenel, öğretmenini anlatırken *"Müthiş bir öğretmen"* diyor ve ekliyor: *"Keysudar Hoca, yarışmaya katıldığımı duyunca başta çok kızdı, hatta bir hafta konuşmadı benimle. Neticede popüler bir yarışma ama ben de büyük beklentilerle girmedim, hayatıma bir çeşit heyecan katmak istedim. Finalistlerden Türkan'ta da izleyince 'neden ben de katılmıyorum ki?' dedim. Ailem, çevrem, arkadaşlarım da çok destekledi."*

Müzik nerede ben orada

Cem Arman Yenel, hem Kabataş Erkek Lisesi'ni hem Üsküdar Amerikan'ı

kazanmış, tercihini ÜAA'dan yana kullanmış. Doğru karar verdiğini daha hazırlık sınıfı bitmeden anlamış: *"Bu okulun en sevdiğim özelliği, tüm derslere eşit mesafede yaklaşılması. Beden dersi de, müzik dersi de matematik, fen, ve sosyal dersler kadar önemli. Ben de şu anda okuldaki tüm müzikal çalışmaların içindeyim. Korodayım ki, dört ses yapıyoruz. Bir yandan Mamma Mia müzikalini hazırlıyoruz. Ayrıca şan eğitimi alıyoruz ve seçmeli enstrüman sınıflarımız var."*

Popüleritem arttı

Cem Arman Yenel'in Yetenek Sizsiniz yarışmasının ardından hem sokakta hem de sanal alemdeki popülaritesi artmış. Facebook'ta 16 bin takipçisi var ki bu sayı daha da artacağı benziyor. Sokakta tanıyanlar da ilgi gösteriyor, fotoğraf çektiriyormuş. *"Güzel ve keyifli bir deneyim"* diyor Cem ama abartmıyor. Finalde kendisinden sonra birincilik için kimi iddialı bulduğunu sorduğumuzda da *"Adında her şey final günkü performansımıza bağlı ancak benim favorilerim sibirbaz Aref ve Kıbrıslı Türkan"* diyor.

Müzik olacak ama...

Pop ve pop rock dinleyen Cem Arman Yenel, yaşantılarını onaylamamakla birlikte müzikal açıdan Michael Jackson, Britney Spears, Justin Bieber gibi popüler isimleri beğeniyor. Müzik alanında profesyonel bir kariyer düşünmese de her zaman hayatının içinde müziğin yer alacağını söyleyen Yenel; *"Şarkı söylemek bence doğuştan gelen bir yetenek. İnsanın içinde varsa her zaman vardır. Ama müzikle ilgili bir kariyer düşünmüyorum. Konservatuvar'a ya da Berklee'ye gitmek gibi planlarım yok. Çünkü müzikten beklentim kitaplar, notalar, solfej değil; bana göre müzik insanın içindedir, kitaplardan öğrenilemez. Üniversite okurum ondan sonra istersem müziğe profesyonel olarak devam ederim. Ancak çok yol yürümem gerektiğini de biliyorum."*

Bestelerim var

Cem'in aynı zamanda besteci bir yönü de var. Bugüne dek pop tarzında 20'ye yakın bestesi olduğunu söyleyen Cem Arman Yenel, ders çalışırken, yürürken, hatta bazen sınavda bile zihninin bir tarafında yeni bestelerin oluşmaya başladığını söylüyor. Galiba onun için müzik gerçekten ruhunun gıdası. Yolun açık olsun Cem. ✓

"Müzik öğretmenim Keysudar Sever, yarışmaya katıldığımı duyunca başta çok kızmıştı, hatta bir hafta konuşmadı benimle. Neticede popüler bir yarışma ama ben de büyük beklentilerle girmedim, hayatıma bir çeşit heyecan katmak istedim."

Yetenek Sizsiniz Türkiye'de birinci belli oldu

Aref Ghafouri, Sercan Yenice ve Pasca, Sefa Doğanay, VeySEL Çeliklepe, Türkan Kürşat ilk beşe kalmayı başardı. Finale ise Azeri ilisyonist Aref Ghafouri ve taklitleriyle büyük ilgi toplayan Sefa Doğanay kaldı. Seyircilerden gelen SMS oylarıyla birincilik ipini Sefa Doğanay göğüsledi ve büyük ödül olan 250.000 TL'nin sahibi oldu.

Hayatı kolaylaştıran tasarımlar

Çalışmalarını New York'ta sürdüren tasarımcı Rozit Arditi (ÜAA'02) insanların günlük yaşantılarını kolaylaştıran, farklı yer ve zamanlarda görevi değişebilen ama en önemlisi insan vücuduyla doğrudan etkileşim halindeki ürünleri tasarlamaktan keyif aldığını söylüyor. Arditi gelişmekte olan tarzını ilerde geometrik şekillerin, geleneksel desenlerin ve İskandinav tasarım anlayışının sentezi olarak görmek istiyor.

Üsküdar Amerikan'ın ardından Rhode Island School Of Design'da mobilya tasarımı okuyan Rozit Arditi, üç yıl da New York'un en lüks mobilya tasarım şirketlerinden biri Dune'da çalışmış. Artık kendi kanatlarıyla uçmaya karar veren Rozit Arditi, estetik ve işlevsel tasarımlarıyla ilgi çekiyor. Mobilya, iç dekorasyon ve ev eşyaları üzerine çalışan Arditi'nin kişiye özel tasarımları Rachel Weiss ve Kiefer Sutherland gibi birçok ünlünün evini süslüyor. Tasarımcının, tasarladığı ürünler yoluyla kendini ifade ettiğini söyleyen Arditi ile tasarımcının renkli dünyasını konuştuk.

CV'nize bakıp etkilanmemek mümkün değil. Genç yaşınıza epey akademik birikim ve başarı sığdırmışsınız. Bu enerjinin kaynağı nedir? Meslek aşkı mı?

Teşekkür ederim. Tasarım zaten iç dünyayı harekete geçiren, devamlı kişiyi canlı tutan çok dinamik bir meslek olduğundan bu kadar çeşitli işler yapabildiğimi düşünüyorum. Her yeni tasarımın verdiği keyifle sanırım meslek aşkım daha da arttı.

Ortaya çıkardığınız tasarımlar hem çok işlevsel hem de estetik. Bu karışımı nasıl sağlıyorsunuz?

Benim için tasarımın en önemli iki

özelligi de bu zaten – bir ürün hem işlevsel olmalı hem de estetik olup kişinin gözüne hitap edebilmeli. Çünkü çoğu tasarımcı ürünlerini başkaları tarafından beğenilsin ve kullanılsın diye üretiyor. Bence yeni tasarımların amacı insanlığa bir katkıda bulunmak, daha önceden var olmayan bir şey katmak olmalı. Benim mobilya tasarımı seçmemdeki en önemli sebeplerden biri de buydu. Amacım her zaman insanların günlük yaşantılarını kolaylaştıran, farklı yer ve zamanlarda görevi değişebilen ama en önemlisi insan vücuduyla doğrudan etkileşim halinde ürünler yaratabilmek oldu.

Size göre tasarımın öznesi nedir? Tasarımlarınızdaki öncelikleriniz neler? Tarzınızı nasıl tarif edersiniz?

Tasarımın öznesi, tasarımcının yaptığı çok sevdiği ve bunu neden yaptığını çok iyi bilmesidir. Çünkü tasarım yalnızca bir iş değil, aynı zamanda kişinin kendini ürünleri yoluyla ifade yöntemidir. Tasarımlarımdaki önceliğim sade, modern ve kullanışlı ürünler geliştirmektir. Şu an gelişmekte olduğuna inandığım tarzımı ilerde geometrik şekillerin, geleneksel desenlerin ve İskandinav tasarım anlayışının sentezi olarak görmek istiyorum.

Tasarımlarınızda bugünün beklenti ve ihtiyaçlarını, geçmişin yaşanmışlıkları ve deneyimlerini, geleceğin dünyasını ne ölçüde yansıtabiliyorsunuz? Her birinin diğeriyle etkileşimi nasıl? Çatıştıkları, çakiştıkları yerler var mı?

Tasarımlarımı yaparken eski tarzlara dönük kullanım alanlarını beğeniyi inceliyorum. Onların formlarını gündelik yaşantımıza adapte etmeye çalışıyorum. İnsanlarda son yıllarda giderek artan nostaljiyi; diğer anlamda eskiye olan özlemi ve beğeniyi vurgulayarak, bir yandan da modern insanı, yaşamını ve ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurarak daha fonksiyonel ve modern çizgiler kullanmaya çalışıyorum. Aslında tam bir harmanlama da denilebilir. Bence bugün eski ile yeni birbiriyle müthiş bir buluşma içinde.

Türk ve Amerikan kültürünün tasarımlarınıza yansımalarını merak ediyoruz. İki kültürün öne çıkan unsurları neler?

Türk ve Amerikan kültürlerindeki gelenekler, aile ve yaşam tarzı arasındaki farklar beni çok düşündürüyor. New York'ta yaşadıkça bu farkları daha sık görüp sorgulama imkanı da oluyor insanın. Türk kültürünün zenginliği ile Amerikan yaşam tarzının farklılığı/zıtlığı son birkaç senedir beni etkileyen olgular arasında diyebilirim. Üniversite bitirme tezim için de Türk kültürü ve değişen yaşam biçimlerinden esinlenen mobilyalar üretmişim. Bu aralar ise yeni projelerimde tipik Türk motiflerini kullanarak günümüz hayat tarzına uygun modern ev eşyaları üzerinde çalışıyorum. Türk kültürünün zengin yapısını tasarladığımız ürünlere yansıtabilmek ve bu kadar geniş bir kültür zenginliğine sahip olmak biz Türk tasarımcılar için çok büyük bir şans diyebilirim.

"Upper East Side ve Hamptons gibi New York'un en zengin bölgelerinde birçok ev için mobilyalar tasarladım. Rachel Weiss ve Kiefer Sutherland gibi birçok ünlünün de koltukları benim elimden çıktı. Son olarak geçen sene New York'ta açılan Abe & Arthur's restoranının masa ve iskemlelerini tasarladım."

"Dune ve Modernlink firmaları için tasarladığım ürünler iki kere, ayrı ayrı Interior Design dergisi tarafından Best Product of the Year Award'a layık görüldüler. Dune için yaptığım 'OSS Seating System' 2008 yılında, Modernlink için yaptığım 'Melina Dresser' 2006 yılında aynı ödülü aldı."

Tasarımda beğendiğiniz bir ekol, dönem ya da kültür var mı? Türklerden ve yabancılardan kimleri beğeniyorsunuz?

1950 -1970'ler arasında İskandinav ülkelerinin tasarım felsefesi ve ürünleri en çok beğendiğim, etkilendiğim tasarım dönemidir. İsveç, Norveç ve Danimarka'da ortaya çıkıp gelişen bu akım, dönemin teknolojik gelişmelerini en iyi şekilde kullanarak kullanışlı, sade, modern ve kolay üretilebilen ürünler geliştirmiştir. Bu akımın tasarım dünyası üzerine etkileri hala günümüzde birçok farklı kültürde ve üründe izlerini göstermektedir. **Ayşe Bırsel** ve **Defne Koz'u** çok başarılı buluyorum ve bu aralar **Hiref** ve **Ilio'yu** da ilgiyle takip ediyorum. **Atıl Kutoğlu** ise sürekli izlediğim bir tasarımcı.

Şu sıralar yabancı mobilya ve ürün tasarımcılarından en çok New York'taki **BDDW** stüdyosunu beğeniyorum. Bunun yanı sıra **David Weeks** ile **Claesson**, **Koivisto**, **Rune'u** (**CKR**) ve **Arik Levy** da ilgiyle takip ettiğim tasarımcılar arasında.

Tasarım, ekonomiyle ne kadar barışık bir disiplin? Tasarımlarınız ekonomik mi?

Tasarım hem ekonomiden bağımsız hem de ekonomiye çok bağımlı bir disiplin bence. Ürün tasarlama, fikir geliştirme ekonomik etkenlerden

bağımsız gelişebilir fakat ürünün üretimi, dağıtımı, kitlelere ulaşımı ekonomiyle doğrudan etkileşim içindedir her zaman. En son yaşanan ekonomik krizde, mobilya tasarımı ve iç mimari/dekorasyon dalları, yemek içmek, giyinmek gibi tüketicinin bir numaralı günlük ihtiyacı olmadıkları; lüks ve rahat yaşama dair oldukları için en önce etkilenen ve küçülen sektörlerden olmuşlardır.

Tasarım anlamında size göre 21. yüzyılın buluşu nedir? Neden? En çok neyi tasarlamanın hayalini kuruyorsunuz?

21. yüzyılın buluşu bence kesinlikle I-phone. Apple'ın neredeyse diğer tüm ürünleri gibi her detayı sonuna kadar düşünülmüş, inanılmaz bir tasarım ürünü olmasının yanı sıra çok büyük bir teknolojik gelişme bence. I-phone telefon kullanımını; internet ve sosyal iletişimi yeniden tanımlıyor. Dünyayı giderek küçültürken aynı zamanda da kullanıcıya sınırsız seçenek sunuyor. Düşündükçe muhteşem olduğuna bir kez daha inanıyorum. Benim hayalim ilerde kendi ürünlerimin satıldığı bir dükkân/stüdyoya sahip olmak.

Hem mobilyalarımın hem de ev ürünlerinin bir arada sergilenip satıldığı, hem yaratıcı hem sosyal bir ortam yaratmak istiyorum.

Önlü isimlerin evlerinde sizin imzanızı taşıyan mobilyalar varmış.

Upper East Side ve **Hamptons** gibi New York'un en zengin bölgelerinde birçok ev için mobilyalar tasarladım. **Rachel Weisz** ve **Kiefer Sutherland** gibi birçok ünlünün de koltukları benim elimden çıktı. Son olarak geçen sene New York'ta açılan **Abe & Arthur's** restoranının masa ve iskemlelerini tasarladım.

Ödüllerinizden söz edelim biraz da...

Dune ve **Modernlink** firmaları için tasarladığım ürünler iki kere, ayrı ayrı **Interior Design** dergisi tarafından **Best Product of the Year Award'a** layık görüldüler. **Dune** için yaptığım **'OSS Seating System'** 2008 yılında, **Modernlink** için yaptığım **'Melina Dresser'** 2006 yılında aynı ödülü aldı. Benim kendi tasarımlarımdan **Spiral Table**, New York'taki **International Contemporary Furniture Fair (ICFF)** ve **Miami Art Basel** gibi Amerika'nın önde gelen fuarlarında sergilendi. Yine aynı masa **ICFF** zamanı **Martha Stewart**'ın düzenlediği **'Input/Output Experimental Furniture'** sergisinde ve **Design Within Reach** firmasının yeni showroom açılışında sergilendi.

2002'de Üsküdar Amerikan'dan mezun olduktan sonra Amerika'ya

"Benim kendi tasarımlarımdan Spiral Table, New York'taki International Contemporary Furniture Fair (ICFF) ve Miami Art Basel gibi Amerika'nın önde gelen fuarlarında sergilendi. Yine aynı masa ICFF zamanı Martha Stewart'ın düzenlediği 'Input/Output Experimental Furniture' sergisinde ve Design Within Reach firmasının yeni showroom açılışında sergilendi."

gitme düşüncesi; düşüncenin gerçeğe dönüşmesi, sonrası, biraz anlatır mısınız o süreci?

Gerek yakın aile bireylerimin New York'ta yaşaması, gerek Rhode Island School of Design (RISD) ve Pratt Institute gibi dünyaca ünlü tasarım okullarında yaz programlarına katılmış olmamdan dolayı her zaman kafamda Amerika'ya gitme arzusu vardı. Ama Üsküdar'da son senenin başlarında her lise son öğrencisi gibi benim de kafam çok kanıştı ve hem Amerika hem de Türkiye için çalışmaya başladım. Nisan-Mayıs ayına kadar da tam karar verebilmiş değildim. Bir yandan ÖSS telaşı, bir yandan portfolyo hazırlıkları derken RISD'den kabulümün gelmesiyle her şey değişti, karşıma yepyeni bir fırsat kapısının açıldığını hissettim.

On sekiz yaşında kalkıp buralara gelmek, yepyeni bir ülkede yepyeni bir hayata başlamak zamanında çok doğal ve basit görünmüştü. Şimdi geri dönüp baktığımda o ilk zamanların aslında beni ne kadar geliştirdiğini görüyorum. İlk birkaç ayı herkes gibi alışma dönemi olarak geçirdikten sonra kendim için doğru bir yerde olduğumun ve doğru bir karar verdiğimin farkındaydım. New York, sanatçı olsun veya olmasın, kişiyi sürekli besleyen, geliştiren ve şaşırtan bir şehir. Müzeler, sergiler, festivaller ve filmlerin yanı sıra şehrin

kendi karmaşası, bitmek tükenmek bilmeyen enerjisi insanı besliyor. Bazen yoruyor, yavaşlatıyor sonra bir sabah yolda yürürken gördüğü bir detayla *"İşte ben bu yüzden buradayım"* dedirtiyor insana. Burada hayat hep hareketli ve sürekli kendini yenilemekte olduğu için ben de tasarımcı olarak sürekli bir gelişim içinde olduğumu hissediyorum. New York gibi renkli ve canlı bir şehirde yaşamın güzel yanı da bu zaten—metrodaki insanlardan, yolda yürürken gördüklerimden, sokak sanatçılarından, şehrin doğal karmaşasından doğrudan etkileniyorum.

Gerçi dönmeyi bir ara düşündüğüm oldu, ama kısa süreli bir fikir oldu bu. Geçen sene hayatımda büyük bir değişiklik yapıp, uzun süredir çalıştığım işimi bırakıp serbest çalışmaya başladım. Böylelikle hayatımda yepyeni bir sayfa açılmış oldu. Şimdilik dönme fikri de rafa kalktı ama ileride ne olur bilinmez.

Üsküdar Amerikan'da bu alana ilginiz var mıydı? Yoksa bir tesadüfle mi başladı her şey?

Sanata olan ilgim çok küçük yaşlarda başladı. Üç-dört yaşlarındayken Seta Hidis ile çalışmaya başladım. İlk sanat eğitimimi Seta'dan aldıktan sonra, lise çağında Deniz Orkus'un atölyesine katıldım. Küçükken en büyük

hayalim iç mimar olmaktı. İlerleyen yıllarda çeşitli endüstriyel tasarım ve iç mimarlık kurslarını tamamladıktan sonra, 2002 yılında Üsküdar Amerikan'ı bitürince RISD'a geldim. Üniversiteye başladığımda endüstriyel tasarım mı iç mimarlık mı diye düşünürken mobilya tasarımı bölümüyle tanışıp benim için en uygun dalın mobilya tasarımı olduğu karar verdim.

Okulla ilgili unutamadığınız bir anın vardır herhalde?

Üsküdar Amerikan'la ilgili birçok güzel anım var ama asıl unutamadığım okula başladığım ilk gündür. Benim Üsküdar'a başladığım dönem Üsküdar'daki son kızlar sınıfının lise son senesine denk gelir. Okulun ilk günü törende basket kortunda biz prepler bir tarafta lise sonlar bir tarafta karşılıklı oturmuşlardı bizi. Karşı taraf bizden ne kadar büyük diye düşünmüştüm ve bir o kadar da uzak gelmişlerdi bana o zaman. O günün üzerinden tam yedi sene geçip, ben lise son olup da kortun diğer tarafında oturduğumda artık karşımda benden yedi yaş küçük prepler değil de lise hazırlıklar olmasına rağmen ben kendi ilk günümü dün gibi hatırlamıştım. Yaşarken yavaş geçmesine rağmen geri dönüp baktığımda ne çabuk ve dolu dolu geçtiğini düşünürüm Üsküdar'daki yedi senemin. ✓

Dr. Ömer Karahan (TAC '79)

Vazgeçmek TAC ruhunda yok

Sağlık yönetimi, hastane işletmeciliği ve sigorta gibi alanlarda uzun bir kariyer geçmişi olan Dr. Ömer Karahan, 33 yaşında hem Türkiye'nin hem de Nişantaşı'ndaki Amerikan Hastanesi'nin ilk Türk Başhekimisi oluyor. Tarsus Amerikan'da kazandığı mücadeleci ruh Karahan'ın hem akademik hem de profesyonel hayatına fazlasıyla yön vermiş. Sağlık sigortası alanındaki pek çok hizmetin ilk adımlarını Dr. Karahan atmış.

33 yaşında Türkiye'nin en genç başhekimisi olma başarısını gösteren, sağlıkta farklı polise ve hizmet modellerini ilk kez ülkemizde uygulamaya koyan, cesur ve ısrarlı çabalarıyla zarar eden sağlık kurumlarını kâra geçiren Dr. Ömer Karahan'ın bugünlerdeki en önemli işi 4 yaşındaki kızı **Maya**'nın şoförlüğünü yapmaktır. Çocuk sevgisini geç yakalayınca her anını doya doya yaşamak istediğini söyleyen Dr. Karahan bundan artı kalan zamanlarında reasürans ve sigorta brokerliği yapıyor, ortağı da olduğu **NASKO**'da çalışıyor. Ayrıca ağabeyi Ahmet Karahan'la (TAO 68 - TAC '71) ile **Pulera Chemicals**'a ortak. Yeğeni **Zeynep Karahan**'la da **Miami Ad School (Miami Reklamcılık Okulu)**'nın İstanbul şubesini açmış. Bu arada yelken yarışlarına girmeyi de ihmal etmiyor.

Doktorluk yapmak varken neden hastane yöneticisi olmak istediniz?
Üniversitedeyken aldığım tıp eğitimi sırasında yetersizlikleri fark ettim.

Uygulama hastanelerinde çok dramatik olaylarla karşılaştım; bıçak parasını ödeyebilmek için insanların varını yoğunu sattıklarını, meslektaşlarının etik dışı davranışlarını, bilgisizlik ve deneyimsizlikten kaybedilen hastaları görünce onlarla aynı kulvarda olmak istemedim. Benim için doktor olmak ağır bir sorumluluk demektir. Bu şartlar altında iyi bir doktor olamayacağımı 4. sınıfta anladım ve mezun olduktan sonra da doktorluk yapmamaya karar verdim.

1989'da üniversiteden mezun oldum ve taşı toprağı altın İstanbul'a, ağabeyimin yanına geldim. Aslında 15 yaşında çalışmaya başladım. Yaz aylarında Mersin Limanı'nda gemilerde çalışırdım. Kayseri'de de okul uzayınca eve yük olmamak için turist rehberliğinden kapı kapı tencere satıcılığına kadar birçok iş yapmıştım. Yani ne iş olsa yapacak bir yapım vardı ve İstanbul'daki ilk işim de servis şoförlüğü oldu. Günde 1,5 saat çalışıyor, doktorlardan daha çok kazanıyordum. Günde 30 lira

veriyordular bana, doktorlar ayda 600 TL alıyor, üstelik sabahdan akşama çalışıyorlardı.

Ağabeyim o dönem Impexbank'ın genel müdür yardımcısıydı. Bankacılığın iyi bir iş alanı olduğunu söyleyerek bana Yunanistan'da bankacılık kursu ayarladı. O kursu beklerken Türkiye'nin en modern hastanesi **International Hospital**'in açılacağı haberi geldi. İdari işlerde ya da resepsiyonda belki bir fırsat çıkar diye CV'mi bıraktım. Görüşmeye çağırıldılar, Amerikalı bir adamla konuştum, sonra da bana "*Aramıza hoş geldin, pazarlama koordinatörü oldun*" dediler. Çok şaşırdım, pazarlama koordinatörü ne yapar, nasıl bir konumdadır, hiçbir bilgim yoktu. Daha önce tencere, tava pazarlamıştım ama hastaneyi nasıl pazarlayacağım diye düşünmeye başladım.

İlk günler zor olmuştur herhalde?

Bana deniz manzaralı büyük bir ofis verdiler, bir de sekreterim oldu. Kendi kendime "Önemli bir konumdayım herhalde" diyordum sonra öğrendim

ki hastanenin genel müdürden sonraki ikinci adamı olmuşum. Doğru zamanda doğru yerde olmak bu anlama geliyormuş meğer. Masamda ilk dört saatim “Ben şimdi ne yapacağım?” diye düşünerek geçti. Sonra önüme bir dosya getirdiler, kapağını açtım ve o andan itibaren yoğun bir temponun içine girdim.

Hastane yöneticiliğini iş üstünde öğrendiniz demek ki?

Günde 20 saat çalıştığım oluyordu, hafta sonlarım bile hastanede geçiyordu. Personel de bir şey bilmiyordu ama yapılacak tonla iş vardı. Benden 15 gün sonra işe başlayan Sedat adlı kader arkadaşımla cansiperane çalışıyorduk. Biz böyle yapınca başımızdaki Amerikalı yöneticiyi de gönderdiler, onun sorumlulukları da üstümüze kaldı. Zaten böyle ortamlarda pratik zekası olan anında sıvrılmaya başlar; bizim de aynen öyle oldu, hastanedeki her birimle ilgilenmeye başladık. Çözüm ürettiğimiz için de herkes bizi muhatap almaya başladı, dolayısıyla işi süratle

öğrendik. Hatalarımız da oldu belki ama genelde çok olumlu katkılar sağladık. Sorunlara çözümleri kendimiz bulduğumuz için öğrenmemiz de o kadar kalıcı oluyordu. Bu süreçte International Hospital’a ilgi hızla arttı, Amerikan Hastanesi düşüşe geçti.

Kariyerinizin ilk transferini de bu dönem sonunda, sektördeki en önemli rakibiniz Amerikan Hastanesi’ne geçerek yapmış oldunuz.

Evet, Nişantaşı’ndaki Amerikan Hastanesi’ne idari koordinatör olarak geçtim ama oradaki mücadele daha yorucu ve stresli oldu. Çöküşe geçmiş; köhne bir hastanenin yeniden yapılandırılması, sıfırdan bir hastane yapmaktan daha zordu. İçeride kan mafyası, randevu mafyası gibi bir sürü mikro mafyalar oluştuğunu tespit ettim. Hiç unutmam, ben dolmuşla işe gidip gelirken resepsiyon memurunun altında 626 Mazda vardı o zaman. Hafife gibi takip ettim onu, sonra babasının da bizde santral memuru olduğu ortaya

çıktı. Meğer bunlar Kızılay’dan parasız aldıkları kanı hastalara ciddi rakamlara satıyorlarmış. Bize gelen hastanın da para derdi olmadığı için satın alıyor tabii, böylece vurgun yapıyorlarmış. Bunun gibi ne yolsuzluklar, usulsüzlükler... Oluk oluk akan para musluklarından kevgir gibi her yöne para kaçıyor; hastanenin kasasına pipetle para girişi oluyordu. Bütün bunları kısa zamanda ortaya çıkarınca herkesin de gözüne batırıldım.

Methodist bursu da bu dönemde geliyor? Artık sektörde de tanınan bir isim haline geliyorsunuz.

Amerikan Hastanesi’nde üç yıl çalıştıktan sonra sağlık yönetimi alanında Methodist bursunu kazandım. ‘Health Care Executive Management’ 18 aylık bir programdı. Tarsus ruhumuz orada da kabardı. Programın içeriği tamamiyle Amerika’daki sağlık sistemine hizmet eden yöneticilere yönelikti. Benşe Türkiye’deki sağlık sisteminin gelişmesine hizmet edecek formasyonu almam gerektiğini düşünüyordum.

"İsterseniz Mars'ı arayın"

İşe başladığım ilk gündü. Ne yapacağımı bilmez bir şekilde oŞste oturuyorum. Meşgul görüneyim barı diye eŞe, dosta pazarlama direktörü olarak işe başladığımı haber vermek için odamdan çıkıp hastanenin girişindeki Jetonlu telefonlara gidiyorum. Her gidişimde de sekreterim Seval Hanım'a telefon etmeye gittiğimi söylüyorum. Üçüncü gidişimde Seval Hanım, "Napiyorsunuz Ömer Bey?" diye sordu. Telefon etmeye gittiğimi söyleyince, "Masanızdaki telefonu neden kullanmıyorsunuz?" dedi. Ben de "özel konuşacağım, hem şehirler arası" dedim. Tuhaf ve anlamaz gözlerle baktı, sonra da; "İsterseniz Mars'ı arayın Ömer Bey, o telefon sizin..." dedi. Önemli bir iş verdikleri o zaman dank etti kafama... Demek telefonlarım bile bedavaydı. "Hoşgeldin profesyonel hayata Ömer" dedim içimden.

Amerikan sağlık ve sigorta sisteminin nasıl çalıştığını anlamama imkan verecek şekilde programda esneklik yaratıldı.

Ne tür farklılıklar vardı iki ülkenin sistemi arasında?

En basitinden Methodist yüzde 30 doluluk yaşarken 10 milyon dolar kâr elde edebiliyordu. Bizse yüzde 70 doluluğumuza rağmen maaşları güçlükle ödüyorduk. Orada 'managed care' diye içinde 600 değişik iş kolunun olduğu bir sistem vardı.

Health Maintenance Organization (HMO), Preferred Provider Organization (PPO), Home Health Care (HHC) gibi bu sisteme özgü ne varsa öğrendim. Türkiye'de neler uygulayabileceğimi düşünmeye başladım. Methodist'in Türkiye danışmanı olarak geri döndüm ve 33 yaşında hem Türkiye'nin en genç hem de Amerikan Hastanesi'nin ilk Türk başhekimisi oldum.

Size çok güvenildiği belli. Yoksa bu genç yaşta böyle bir sorumluluk verilmezdi.

Aslında bu pozisyonda ısrarcı olan bendim. Çünkü hastanelerdeki yozlaşmayı biliyordum, bunların önüne geçebilmek için de güçlü bir konumda olmalıydım. Burada bir yılda yapılacakları bir ayda yaptım. Gereksiz ve kötü ameliyat yapan, özel hasta statüsünden hastaları tedavi edip hastaneyi zarara sokan doktorları tespit edip ayıkladım. Kıyametler kopuyordu

tabii, her gün benimle ilgili bir şikâyet geliyordu Koç Holding'e. Bu süreç çok sancılı oldu. Derken öğrendim ki hastane **Vehbi Koç Vakfı**'na satılmış. Bir sürü iş bilmeyen adama hesap vermek işime gelmedi. Şapkamı alıp çıktım.

Bu da kariyerinizdeki ilk istifanız. Başka istifalar da olacak ve görünen o ki hepsinde sizin ilkelerinizle uyuşmayan durumlar söz konusu galiba.

Aynen, mücadelede hiç vazgeçmedim. Amerikan Hastanesi'nden ayrılır ayrılmaz, Amerika'da görüp aklıma yatan, sağlık sigortacılığına hizmet veren **MedNet**'i yabancı ortaklarla kurdum. Sigorta şirketiyle hastaneler ve sigortalı arasında, sigortalıyla da hastaneler ve sigorta şirketleri arasındaki üçgende sürekli bir kavga ve gerilim vardır. Hastane bütün hizmeti vermek, sigorta şirketi az para ödemek, hasta da en iyi hizmeti almak ister. Amerika'da bu süreci bağımsız **Third Party Administration (TPA)**'ler yönetiyor. Biz de MedNet'te bunu yapmaya başladık. Hem sigorta şirketinin satacağı poliçeyi satış fiyatına kadar biz hazırladık, satış ekibini eğittik, hastanelerle, doktorlarla indirimli anlaşmaları yaptık, hem de tazminat taleplerini tıbbi bir ekiple değerlendirerek hangi hastaneye ne kadar ödeneceğinin kararını verdik. Bu dönemde bir de **Eisenhower Bursu** kazandım. Sağlık ve Finansmanı

Ömer Karahan'ın teknesinin adı Chomar. Bu ad Tarsus Amerikan yıllarından geliyor. Ortaokuldayken yeni gelen Amerikalı öğretmen sınıftakilerle tanışma faslında Ömer Karahan'ın ismini anlamıyor. Ondan ismini kodlamasını istiyor. Harşeri duyunca "OMAAAR" diyor, bunun üzerine arka sıralardan bir arkadaşı da "ÇOMAAAR" diye eklemeye yapıyor. O saatlerden sonra zaten köpek detisi olan Ömer Karahan'ın lakabı da 'Çomar' olarak kalıyor. Teknenin adı da 'Chomar' oluyor.

79 TAC mezunları bir araya gelip Yelken Takımı kurmuşlar. Takımın adı da yıllar içinde değişime uğramış. İlk adı "Spirit of Ganicigözü", Bulent Sandal tarafından konulmuş. Bu, Tarsus'taki Kleopatra Kapısının Tarsusçasıymış ve takımın ilk katıldığı yarışmadaki kiralık tekneden geliyormuş; onun adı da "Spirit of Glenmore"muş. Takım daha sonra "Spirit of TAC 79", son olarak da "TAC 79 Sailing Team" adını almış.

alanında 180 başvuru arasından seçilip 3 ay Amerikan sağlık sistemini tekrar inceleyip en önemli şirketlerin en üst pozisyonundaki kişilerle tanışma fırsatım oldu.

MedNet'le bu sektörde fırtına gibi esmişsiniz. Sizce başarınızın sırrı neydi?

Hizmet sektöründe faaliyet gösteriyorsanız cömertlik her zaman kazandırır. Biz de iki yıl içinde sektör lideri olduk. Sigortalı sayımız 130 bine ulaştı. Sigortalıyı, sigorta şirketini ve hastaneyi koruyan dürüst, şeffaf ve adaletli bir sistemdi. "Altın Üçgen" diyordum buna. Sağlık planınızı geniş tutar, kanser gibi tedavisi ağır hastalıkları öder, doğacak çocuğu ilk günden sigortalarsanız; fırsatçı değil halkçı-toplumcu-dürüst ve hasarcı değil medikal mantıkla yaklaşırsanız o zaman halk da buna tepki verir. MedNet'in bu kadar çabuk başarıya ulaşmasının nedeni buydu.

Bu kadar başarılıyken niye ayrıldınız?

Ben şirketin küçük ortağıydım, ortaklardan **Munich RE** diğer hisseleri alarak büyük ortak haline geldi, yönetime ve poliçe içeriklerine müdahale etmeye başladı. Buna itiraz ettim, insanlara söz vermiş ve buna göre poliçe satmıştık. Geri adım atmaya etik bulmadım. Bu MedNet'in ruhuna aykırı diyerek hisselerimi satıp, yine şapkanı da alıp çıktım.

Sonra kurduğunuz Procare Professional Health Care de yeni bir hizmet modeli mi?

Procare, Türkiye'nin ilk **HMO**'sudur. HMO Amerika'daki sağlık sistemini tamamlayan unsurlardan biridir. Buna göre sigorta şirketleri değil, hastane riski üstlenir. Sigortalı da sigorta şirketine değil, hastaneye prim öder. Böyle olunca doktor bana fazla test mi yaptım, gereksiz ameliyat mı yaptım gibi sorunlar ortadan kalkar. Doktor ve hastane sigortalıyı sağlıklı tuttuğu sürece para kazanır. Bizim düzende ise hastane sigortalı hastalanırsa para kazanıyor. Türkiye'de hastanelerde bunu uygulamak milyon dolarlık yatırımlar gerektiriyordu ben de dişte denemek istedim. Bir diş kliniği kuracak, sigortalıdan senede 100 dolar alacak, karşılığında da estetik haric bir yıllık diş tedavisini üstlenecektim. Ağabeyim, Dişhekimisi Galip Gürel ve bir başka ortakla bu düşünceyi hayata geçirdik. Türkiye'nin o zamana kadarki en güzel diş tedavi merkezini kurduk ve sigorta şirketleri vasıtasıyla diş poliçesi satmaya başladık. Pahalı bir hizmet olduğu için o güne kadar başka kimse diş poliçesi satamıyordu. Üye sayımız 3 bin oldu. İşler yoluna girdi derken Türk Diş Hekimleri Birliği'nden 1940'larda çıkmış bir rekabet maddesine aykırı hareket ettiğimiz gerekçesiyle kapatma cezası geldi. Çok mücadele ettik ama sonuçta HMO değil, diş kliniği olarak devam etmek isteyen ortaklara işi bırakıp çıktık.

Bu olaydan sonra Türkiye'ye öyle kızdınız ki Beyrut'a gittiniz. Orada da neler yaptınız?

Beyrut'a gitmeden önce Mehmet Ali Aydınlar'la birlikte Grup Sağlık Yönetimi adıyla TPA şirketi kurduk ama bu şirketi de diğer özel hastaneler engellemeye çalıştı. Başaramayınca dört büyük hastane patronu bu şirkete ortak oldu.

Ziraat Bankası'nın sağlık yönetimi için ihaleye girdik. Kendi personelinin sağlığına yılda 55 milyon dolar harcıyorlardı, ben onlara 40 milyon dolara çok daha iyi bir hizmet vereceğimizi anlattım ve katılan sekiz şirketin içinden ihaleyi biz kazandık. İş bir tek genel müdürün imzasına kalmıştı, biz de bu arada yatırımlarımıza başladık ancak sonradan Ziraat'ın grup şirketi olduğu için Başak Sigorta ile birlikte yapmamız gerektiğini söylediler. Başak Sigorta'nın genel müdürüyle görüşmeye gittiğimde bizim yapacaklarımızdan tamamen bi-haber, bize çok az pay veren bir model düşündüklerini gördüm. Bu şekilde çalışamayacağımı söyledim ve yine şapkanı alıp çıktım.

Bu arada eski ortaklarım MedNet benzeri Beyrut'ta NextCare diye yeni bir şirket kuruyorlardı, benim başında olmamı istediler. Beyrut'ta bir yıl kaldıktan sonra şirketin Dubai'deki ofisinin genel müdürü oldum. NextCare Dubai'de yine kısa zamanda sektör lideri oldu. Çalışma şartları çok rahattı.

İlahi adalete güvenirim

Hayattaki en büyük destekçim, mentorum ağabeyimdir. Kariyerimde bir noktaya gelmişsem onun emeği çoktur. Amerikan Hastanesi başhekimliği sırasında ağabeyim de Şark Hayat'ın genel müdür yardımcısı. İkimiz oturup Türkiye'nin ilk illmitsiz sağlık sigortasını tasarladık. Şark Hayat (şimdi Allianz) ile Amerikan Hastanesi işbirliğinin basın lansmanını yapacağız. Benim 33 yaşında başhekim olmam zaten basında epey gürültü çıkartmıştı. Basın bu habere de yoğun ilgi gösterdi. Fakat lansmandan bir saat önce aniden rahatsızlandım. Gözümü açtığımda ameliyat olduğumu, lansmanın bensiz yapıldığını öğrendim. Tabii çok canım sıkıldı, o gün için çok hazırlanmıştım. Ağabeyimle birlikte basında fotoğraflarımız çıkacak, ailem benimle gurur duyacak diye çok heveslenmişim. Lansmanla ilgili gazetelerdeki haberleri okuyordum. Birinde "Genç başhekime nazar değdi" diye bir haber gördüm sonra sayfaları çevirince sürmanşette "Tipta rezalet" başlığı dikkatimi çekti. Haberin devamında Erciyes Tıp'tayken beni dört yıl sınıfta bırakan hocanın doçentlik yabancı dil sınavında yerine adam sokarken yakalandığı yazıyordu. Bir anda bütün üzüntüm kayboldu ve "İlahi adalet" dedim içimden.

O rahatlıktan neden vazgeçtiniz?

Dubai'deki iş rutine girmişti, oysa ben mücadeleyi seviyordum, hastane yöneticiliği de mücadele gerektiren bir süreçti. O dönemde Acıbadem Grubu'nun sahibi Mehmet Ali Bey, sık sık Dubai'ye geliyordu. Bir gün "Sen burada rahata çok alışmışsın, dön Türkiye'ye Acıbadem Hastanelerinin başına geç. Ben çok yorulmuşum" dedi. Acıbadem'in üç hastanesi vardı o dönem ama sayıyı artırmak istiyorlardı. Amerika'daki Kaiser Permanente modelini örnek alalım, bir de sigorta şirketimiz olsun dedim. Çünkü tarihte sigorta şirketleri ve hastaneler arasında hep bir dengesizlik olagelmış, sigorta şirketi güçlenince hastaneler zayıflamış, hastaneler güçlenince sigorta şirketleri. Terazinin bir kefesinde de sigorta şirketi olursa olumsuzluklardan çok etkilenmeyiz diye düşündük. Bunun üzerine bir sigorta şirketi satın aldı Mehmet Ali Bey. Fakat onun içinden dehşet bir yolsuzluk çıktı. Hastaneyi bırakıp sigortanın başına geçtim, şirketi verimli hale getirdim ama bu toparlama sürecinde bir hastane parası da yok oldu. Zararı çıkarmanın tek yolu ortak almak, Sonuçta patronun "kapat" dediği şirketin yarısını iyi bir fiyata satarak zararımızı çıkarttık. Üstelik TMSF'ye bize ayıplı

mal sattığı için dava açmıştık, onu da kazandık.

Yanlış bir yatırımı çok kârlı bir hale dönüştürmüşsünüz, sigorta şirketi satıldıktan sonra neler yaptınız?

Acıbadem Grubu'nda hem sigortadan, hem de Acıbadem Sağlık Grubu'nun iş geliştirmesinden sorumluydum ve sürekli seyahatlere gidiyordum. Kızım Maya'yı günlerce görmeye fırsatım olmuyordu. Bu tempoyu daha fazla çekmemeye karar verip 2010 Ağustos'unda ayrıldım ve MedNet'teki ortaklarımızdan biri olan Fransa kökenli Nasco Karaoglan Reinsurance and Insurance Brokerage'le ortak olarak onların Türkiye şubesini kurdum. Türkiye'deki büyük şirketlerin ve sigorta şirketlerinin risklerini yurtdışı pazarlarda satıyoruz. Ağabeyimle birlikte birçok ülkede fabrikası olan Pulcra Chemicals'a ortağım. Ağabeyimin kızı Zeynep'le de Miami Ad School'un İstanbul Şubesindeydim, ilk öğrencilerimizi Nisan ayında almaya başlıyoruz. Bu arada hastane yöneticiliği alanında Marmara ve Bahçeşehir Üniversitesi'nde part time ders vermeye devam ediyorum. Ancak bana kalırsa en önemli işim 4 yaşındaki kızım Maya'nın yuvaya giderken şoförlüğünü yapmak.

Peki yelken tutkusunu ne zaman ve nasıl başladı?

Ben 8-10 yaşından beri yelkenciyim. O yaşlarda Mersin'de Dağ Tenis Yelken Kulübü'nde tekneleri ve optimistleri izler, onlara çok heveslenirdim. Yelkeni zengin sporu sanıyordum. Babam hakimdi ve ağabeyimle beni kolejde okuttuğundan bir de yelken yapmak için para versin istemedim. Sonra bir akrabamız yelkenin düşündüğüm kadar pahalı bir spor olmadığını, zaten federasyonun tekneleri verdiğini, sadece kayıt yaptırmamın yeterli olacağını söyledi. Kayıt oldum, yelkenciliğim ortaokul ve lise hayatım boyunca devam etti.

İddialı mıydınız?

Milli takım kamplarına kadar ilerledim ama hiçbir zaman çok iddialı olmadım. Zaten federasyonun Mersin'e verdiği tekneler çok iyi olmazdı, iyi tekneler İstanbul ve İzmir'e giderdi. O zaman mutlaka yarış kazanmak değil, yarışın içinde olmanın da en az kazanmak kadar zevkli olduğunu öğrendim. Kaybetmekten de keyif aldım. Aslında bunu küçük yaşta öğrenmem çok iyi olmadı çünkü bu durum bende ki hırsı

öldürdü. Hayatım boyunca kazanma hırsım olmadı benim, hala da yoktur. Benim için sadece işimi iyi yapmak önemlidir.

Yelken sporu neler kattı size?

Oradan çok hayat dersi çıktı tabii. Yelken önemli bir spor; kendi başına olma, karar verme, sorumluluk alma, anında çözüm üretme gibi bir dolu beceri kazandırıyor insana; ayrıca bireysel bir spor gibi görünse de aslında takım sporudur. Dayanışmayı ve yardımlaşmayı çok iyi öğretir. Yelkenin hem karakter hem de kariyer gelişimime çok faydası oldu.

Tıp da yelken kadar eskiye giden bir tercih miydi?

Tıp, mühendislik gibi o dönemlerin gözde mesleklerindendi ama çok insancıl, hatta tansıl bir yönü de vardı benim için. Matematiği sevmezdim, dolayısıyla tıbbi tercih ettim. Çok büyük hevesle başladım tıbbı ama aynı şekilde büyük bir hayal kırıklığı yaşadım. Bu arada 12 Eylül oldu, üniversitedeki hocalar değişti.

Hayal kırıklığı tıp eğitimiyle mi ilgiliydi?

2. sınıfta başlayan ve tam dört yıl süren bir macerayla ilgili. Üniversiteye Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde ama Hacettopu Kampüsü'nde başladım, bir sene sonra okul Kayseri'ye taşındı. Kayseri'nin ilk üniversite öğrencileri bizlerdik. O dönemde Kayseri son derece muhafazakar, ben de aksine çok dışa dönük biriydim. TAC'de keyifli bir öğrencilik hayatım olmuştu, Kayseri'de de bunu devam ettiriyor, arkadaşlarla organizasyonlar düzenliyordum. Üniversite adına Erciyes'in 3916 metrelik zirvesine ilk tırmanan dağcılardan biri bendim. Doğru dürüst ilk kez karı orada görmeme rağmen hemen kayak takımı kurdum. Ancak bu sosyallığım kimilerinin gözüne battı, 2. sınıf hocalarından biri bana resmen taktı ve beni dört yıl boyunca dersinden bıraktı.

Dört yıl sizi bırakmasına rağmen hiç mücadeleden vazgeçmek istemediniz mi?

'Denemekten korkma' formülünü Tarsus'ta çözdüğümüzü düşünüyorum. Tarsus'ta sana sunulan seçeneği hemen kabul etmek diye bir durum söz konusu değildir. Önce 'niye?' diye soracaksın, sonra da 'Peki şu seçenek niye olmasın?' diye arkasını getireceksin. İtiraz edilmezse de kendi tercihinde ilerleyeceksin, bizim sistemimiz buydu. Ben de böyle yaptım. Tıp fakültesinden mezun olunca mutlaka doktorluk yapmak gerektiğini, hastane yöneticisi olmak için de mutlaka işletme diplomasına ihtiyaç olmadığını kanıtladım. Üstelik doktor sıfatıyla hastane yönetmek daha avantajlıydı. Çünkü doktorun dilinden anlayabiliyordum.

Mezun olmayı nasıl başardınız?

Üniversiteyle ilişim toplamda sekiz defa kesildi, dokuz kez kendimi okula geri aldardım. Çünkü beni destekleyen hocalar da vardı, üstelik haklıydım da, beni geçirmeyen hocaya itiraz ediyordum, sınav kağıtlarımı yeniden okutturuyor ve kurul kararıyla okula yeniden dönüyordum. Fakat bu durum artık

"Denemekten korkma formülünü Tarsus'ta çözdüğümüzü düşünüyorum. Tarsus'ta sana sunulan seçeneği hemen kabul etmek diye bir durum söz konusu değildir."

ailemin dikkatini çekmeye başlamıştı. Sınıf arkadaşlarım mezun olup, çoluğa çocuğa karşırken ben hala 2. sınıftaydım.

Babam o sırada Mersin'de hakimdi. Benim yüzümden Kayseri'ye tayinini istedi. O güne kadar babamın olaya müdahil olmasını istemediğimden hiçbir şey anlatmamıştım. Kendim halledebilirim diye düşünüyordum. Baktım bavulumu toplayıp benim yanıma gelmiş, işte o zaman onları ne kadar üzdüğümü daha iyi anladım, inadı bırakıp mezun olabilmek için kaydımı Kayseri Üniversitesi'nden Dicle Üniversitesi'ne aldardım. Oraya gittiğimde güzel bir tesadüf oldu, Tarsus'ta çok sevdiğim resim hocam Selçuk Günay'la karşılaştım, hatta bir dönem aynı evi de paylaştık. ✓

1920'li yıllarda Tarsus Koleji ve Rıfat Hurşit

Uzun süredir Tarsus'taki St. Paul Enstitüsü'nün müdürü olan Dr. Thomas Christie'nin emekliliği 1919 yılı başında gündeme geldi. Amerika'daki misyon yönetimi Dr. Christie'nin yerine Paul Nilson'un getirilmesini kararlaştırdı. Paul Nilson, Dr. Christie gibi Beloit Koleji'nden mezun olmuştu. Daha sonra Hartford İlahiyat Okulu'nu bitiren Mr. Nilson 1911'de Tarsus'a gelmiş, St. Paul Enstitüsü'nün öğretmen kadrosuna katılmıştı. 1912'de Adana'daki Amerikan Kız Koleji'nde çalışan Harriet Fischer'la tanışmış, kısa sürede gençlerin arasında duygusal bir bağ oluşmuştu. Mrs. Carmelite Christie'nin de teşvikiyle genç çift bir süre sonra evlenmeye karar vermiş, Harriet memnuniyetle Nilson soyadını almıştı. 1915 yılına kadar Tarsus'ta yaşayan Nilsonlar aynı yıl Amerika'ya dönmüşlerdi.

Tarsus'a dönüş ve acı kayıp

Yeniden Çukurova'ya dönme önerisini Nilsonlar olumlu karşıladılar. Paul, Harriet ve beş aylık bebekleri Faith Elizabeth 1919 Ağustos'unda Tarsus'a geldiler. 22 Ocak 1920'de Christie'ler Tarsus'a veda etti ve Paul Nilson okul müdürü oldu. Henüz 30 yaşında bile değildi ama yaklaşık 200 öğrencinin eğitim, yemek, yatak işlerinin düzenlenmesi ve takibine ilaveten Tarsus'taki Hristiyan cemaatine mensup aç ve işsiz insanlarla ilgilenmesi gerekiyordu. Çukurova Fransız işgali altındaydı. Ama milli kuvvetler giderek güçleniyor, kentlerin çevresinde etkileri hissediliyordu. Müdürlüğe başladıktan iki ay sonra Nilsonların mutlu yuvası minik kızları Faith Elizabeth'in aniden ölümüyle mateme büründü.

Bu büyük acıyla baş etmek için Paul Nilson kendini tüm gücüyle işine ve Tarsus'un sosyal yaşamındaki olumsuzlukları düzeltmeye verdi⁽¹⁾.

Kuvayi Milliye dostu Nilsonlar

1920 yılının Haziran ayında milli güçler ve Fransızlar arasında 20 günlük ateşkes yapıldı. Bu fırsattan istifade Nilsonlar Tarsus yakınındaki bağa gidip biraz serinlemek ve dinlenmek istediler. Ancak dönüşte karşılarına çıkan Türk çeteleri Nilsonları alıkoydu. Bu haber duyulur duyulmaz, Tarsus'taki Fransız komutanı Coustillière misilleme olarak kentin ileri gelenlerinden dokuz Türk'ün tutuklanmasını emretti. Akdeniz'de bulunan Amerikan detroyeri USS Parker Mersin'e geldi, Nilson çiftinin saliverilmesi için A.B.D. ciddi baskı oluşturdu^(2,3).

Bu olayı karşı cepheden izleyelim:

BANDITS TOOK NILSON, TOO.

French Hold 20 Turks as Hostages for Missionary and Wife.

CONSTANTINOPLE, June 28.—A message from the United States Destroyer Tracy at Mersina, dated June 24, says that the American missionaries Paul Nilson and his wife of Wheaton, Ill., who were recently captured by bandits near Tarsus, went into a vineyard beyond the French lines on June 18 and have not been heard of since.

The French authorities at Tarsus are holding twenty Turks as hostages, pending the return of the missionaries. Communication with Tarsus is interrupted.

The New York Times

Published June 29, 1920

Copyright © The New York Times

Mersin İtfaiyesi Baş Şoförü Rifat Hurşit (1925)

Tarsus gurubu karargâhının Karadiken'den Melemez köyüne intikal ettiği 1920 Haziran ayı başlarında bir gün Tarsus Amerikan Koleji Müdürü Mr. Nilson eşi ile beraber "Amerikan Bağı" denilen, Tarsus İstasyonu ve bağlardaki düşman birlikleriyle müfrezelerimiz arasında bulunan bağa gelmiş ve o civarda bulunan müfrezelerin devriyeleri tarafından tutuklanarak gurup karargâhına getirilmişlerdir. Önceleri çetelerin eline düşmüş olmaktan korkan Mr. Nilson'a ve eşine Grup Komutanı Binbaşı İsmail Ferahim Bey ve gruba mensup subaylar tarafından olağanüstü ikramlarda bulunulmuş ve istirahatları sağlanmakla beraber kendilerine Kuvayı Milliye'nin maksat ve gayeleri anlatılmıştır. Melemez'de 3 gün istirahat eden Mr. Nilson'a mevsimin yaz olması dolayısıyla isterse Namrun'daki Koleje ait binaya, isterse Tarsus'a gitmekte serbest olduğu grup komutanı tarafından bildirilmiştir. Mr. Nilson, "Mevsim dolayısıyla Namrun'a gitmek daha uygun; ama tutuklanmamızı Fransızlar propaganda vesilesi yaparak Amerikan Hükümetini tabrik edebilir; Amerikan Hükümetinin müdahalesinin ise Türkler aleyhine sonuç vermesi muhtemeldir"

Mr. Woolworth'un İçel Bayındırlık Müdürlüğü'ne yazdığı referans mektubu

Paul E. Nilson'ın yazdığı referans mektupları

diyerek vatan ve istiklallerini savunmak için silaha sarılan ve kendilerine umduklarından çok misafirperverlik gösteren çetelere bir fenalık gelmesinden endişelendiğini ifade etmiştir. Kendisinin Tarsus'a iadesinin uygun olacağını ve Tarsus'ta lüzumu halinde Kuvayı Milliye'ye müzaheret edeceklerini (yardımcı olacaklarını) söylemesi üzerine geldikleri arabayla Tarsus'a geri gönderilmişlerdir. Gerçekten Türk dostu olan Mr. Nilson Tarsus'a avdetinden sonra Fransız ve Ermeniler'in Türk halkına reva gördükleri olayları önlemiş ve Kamber Höyüğü'nde esir edilip Tarsus'taki bir handa enterne edilen esirlerimizi eşiyile birlikte

ST. PAUL'S SCHOOL, TARSUS, ASS. MINOR
ACADEMY DEPARTMENT

Name *Rifat Khourshid*
Section *23 in 24*

English	75
Arabic	75
Mathematics	72
Science	75
History	70
Geography	78
Physical Education	70
Art	70
Music	70
Character	70
Attendance	70
Overall	70
Average	72

Paul E. Nilson

BOY SCOUT CERTIFICATE

This is to certify that SCOUT *Rifat Khourshid*
of *St. Paul's College Tarsus Turkey*
No. *1* is a member of
TROOP *1*

SCOUT MASTER
Paul E. Nilson
COMMISSIONER

Rifat Khourshid
SCOUT'S SIGNATURE

SCOUT HISTORY

Entered	<i>October 1, 1922</i>	<i>22 H</i>	N
First class	<i>January 3, 1923</i>	<i>25 H</i>	N
Second class	<i>19</i>		N
Third class	<i>19</i>		N
Life class	<i>19</i>		N
Star class	<i>19</i>		N
Excellence	<i>19</i>		N

sık sık ziyaret ederek onların ihtiyaçlarının sağlanmasında birinci derecede amil olmuştur ⁽⁴⁾.

"Mukaddes bir hatıra"

Milli mücadelenin Tarsus cephesindeki bir diğer ilginç olaya milli güçlerin elindeki bir top vesile oldu. Stickler Binası, yüksekliği ve Tarsus'taki Fransız karargahına yakınlığı nedeniyle çetelerin topçu ateşine maruz kalmaktaydı. Kuşkusuz bu durum okul yöneticilerinde endişe ve gerginlik yaratıyordu. Şimdi dönemin komutanlarından İsmail Ferahim Bey'in anılarına göz gezdirelim: "... tarihini hatırlamadığım bir gün topçumuzun savurduğu mermilerden biri Amerikan Koleji binasına isabet etmişti. Amerikan Kolej Müdürü Mösyö Nilson merminin isabet ettiği yeri görünce 'Buradan okulumuzu ışıktandırmak gerektiği halde nasıl olmuş da düşünememişiz. Fakat çete mermisinin buraya isabetiyle Ulu Tanrı bize bir pencerenin açılması gerektiğini ilham etti' demişti. Tarsus'u geri aldıktan sonra gördüğümde; merminin isabetiyle açılan gedığın bulunduğu yere mermi çeklinde büyük bir pencere yaptırılmış ve bu pencerenin ayaklığına da İngilizce 'Mukaddes

Bir Hatıra' ibaresinin yazdırılmış olduğunu görmüştüm ⁽⁵⁾."

Rifat Hurşit'in hikayesi

1920-21 eğitim yılında okuldaki 190 öğrenciden 168'i Ermeni, sadece ikisi Türk'tü. Kurtuluşun ardından işgal kuvvetlerinin ayrılmasıyla birlikte yöredeki Hristiyan nüfus önemli ölçüde azaldı. 1923-24 eğitim yılında okuldaki 200 öğrenci birbirine yakın sayıda Ermeni, Rum, Arap ve Türk'ten oluşuyordu. İsa Efendi St. Paul Enstitüsü'nden mezun olan ilk Türk olarak kayda geçti. Mart 1924'te okulu bitiren İsa Efendi okulunda öğretmen olarak çalışmaya başladı. Bu dönemde okulda başka Türkler de öğretmenlik yapmaya başladı. Mübadele ile Girit'ten gelmiş olan İbrahim Efendi bunlardan biriydi ⁽⁶⁾. 1923-24 döneminde Tarsus'ta okuyan öğrencilerin biri de Rifat Hurşit'ti. Rifat Hurşit 1906'da Van'da doğdu. 1911'de babası Hurşit Efendi'nin vefatıyla tüm aile çok büyük bir sarsıntı geçirdi. Dünya savaşının hummalı günlerinde Hurşit Efendi'nin eşi Gülşen Hanım ve çocukları yaya olarak Hakkâri, Bağdat, Şam,

Rifat Hürşit Bey

Beyrut üzerinden çok uzun bir yolculuk sonunda Tarsus'a ulaştılar. Burada bir müddet yaşadktan sonra aile Mersin'e geldi ve mübadele şartlarında kendilerine tahsis edilen Cami-i Şerif Mahallesi 11. sokaktaki 43 numaradaki eve yerleşti. Ancak Mersin'de yaşam kolay değildi. Rifat'ın abaları ve enişmeleri Van'a geri dönmeye karar verdiler. Gülşen Hanım o uzun yolları, çektikleri acıları düşününce gitmeyi göze alamadı, oğulları İzzet ve Rifat ile Mersin'de kaldı. İlkokulu Mersin'de bitiren Rifat St. Paul Enstitüsü'ne kabul edildi. Peki, bu geçen sürede Tarsus'ta neler olmuştu? Faith Elizabeth'ten sonra Nilson ailesinin üç bebeği daha oldu. Ne yazık ki bu bebekler de çok fazla yaşamadı, ikisi Tarsus'ta okul bahçesine, biri de Namrun'daki yayla evinin yakınında defnedildiler. Nilson çiftinin bebeklerinin üst üste ölümleri evlat sevgilerinin öğrencilere odaklanmasına dönüşmüştü. Okul müdürü Mr. Paul Nilson, küçük Rifat ile özel olarak ilgilenmekteydi. Derslerin dışında Rifat'a okulun tek aracı olan T model Ford otomobili kullanmayı, hatta arabamın bakım onarım işlerini yapmayı bile öğretmişti.

St. Paul Enstitüsü kapatılıyor

Yeni Cumhuriyetin liderleri okullarda din eğitiminin sınırlandırılması konusunda kesin kararlı idiler. Şüphesiz bu durum en başta misyoner okullarını ilgilendiriyordu. 1924 başlarında Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulüyle okulun ders programında önemli değişiklikler gerekti. Bu gelişmeleri izleyen misyon merkezi de St. Paul Enstitüsü'nün kapatılmasını gündemine almıştı. Paul Nilson buna karşı çıktı; *"Türkiye'den ayrılmak nasıl olur? Amerikalı firmalar buraya tarım aletleri, makineleri pazarlamaya gelirken, ticaret için*

girişimlere başlarken bizim burayı terk etmemiz niçin?" Bu tartışmalar sürerken, okulda Türk öğrencilere Hristiyan dinine ait uygulamalar yaptırıldığı iddiası bardağı taşıran son damla oldu. 1924 yılı Mayıs'ında Maarif Vekaleti okulu kapatma kararı aldı.

Bu arada Harriet yeniden hamile kalmıştı. Doktorlar ısrarla Amerika'ya dönmesi konusunda kendisini ikaz ettiler. Önce Harriet, ardından kısa bir süre sonra Paul Türkiye'den ayrıldı. Giderken Mr. Nilson Rifat'a beraberinde Amerika'ya gelmesini önerdi. Ancak annesini düşünen Rifat bu teklifi kabul etmedi. Mr. Nilson'un gitmesine yakın Rifat akıllı bir şey yaptı, müdüründen aldığı referans belgesinde Ford Model T otomobil kullanabildiği ve tamiri konusunda deneyimli olduğu yazıyordu. Bu belge Rifat'ın çok işine yaradı, kısa süre sonra Mersin İtfaiyesi'nde baş şoför olarak göreve başladı. 1925 yılında Hikmet Caner hanımla evlendi. Daha sonra elektrik şirketinde çalışan ağabeyi İzzet'in yardımıyla usta bir elektrikçi oldu. Soyadı yasası çıkınca doğduğu topraklara olan bağlılığı nedeniyle Van soyadını aldı. Uzun yıllar Mersin'in tek elektrik ustası olarak çalıştı. Altı kız, bir erkek çocuğu oldu. 28 Aralık 1979'da yaşama veda etti⁽⁷⁾.

***

Amerika'ya dönen Nilsonların 1925 Mayıs'ında kızları May Emily dünyaya geldi. Paul University of Chicago'da lisansüstü eğitimini sürdürüyor, aile öğrenci yurdunda kalıyordu.

Bir yıl sonra eğitimini tamamlayan Paul yeni bir iş teklifi aldı ve Türkiye'ye döndü. Bir süre sonra eşi ve minik kızı da yanına geldi. Ancak sıtma ve sıcakla boğuşacakları Tarsus yerine Nilsonların yeni mekanı orta Anadolu'nun yaylasında, Talas'taydı.✓

Kaynakça

1. Paul and Harriet – Stories From the Vineyard, Dorothy Nilson Fyfe.
2. http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?_r=1&res=9E05E3DC1031E433A25750C0A9619C946195D6CF
3. [http://en.wikipedia.org/wiki/USS_Parker_\(DD-48\)](http://en.wikipedia.org/wiki/USS_Parker_(DD-48)) erişim tarihi 10.1.2010
4. Kurtuluş Savaşında İçel, s. 231, Kurtuluş Savaşında İçel Tarihini Yazma Komitesi, Kuvayı Milliye Derneği, Mersin, 2. Baskı, 2005.
5. Kurtuluş Savaşında Kahraman Çukurovalılar - İsmail Ferahim Şalvuz, Aydınlar Basım Evi, İstanbul 1938, s. 51
6. A Legacy of Education – The Growth and Transformation of Tarsus American College 1888-1988, Dr. Brian Johnson, Ofset Yayınevi, 2006.
7. Rifat Hürşit beyin oğlu heykel sanatçısı Sayın Rafet Van ile görüşme (15.10.2009).

Mystery Pix

Can you identify the subject, location, and approximate date of this photograph from ABH history? E-mail your responses to Leyla Keskiner (lkkeskiner@sev.org.tr).

The answers will be published in the next issue of the magazine.

Identifying the Pix

The Mystery Pix photograph from Buluşma's last issue shows a science lesson at TAC, in 1963. The teacher is Mr. McKay, and the students have been identified as Yaşar Eker, Turhan Döven (right to left, standing), and Mahmut Aygen (sitting). Many thanks and congratulations to our quiz winner, Sermet Tuna (TAC '64), for this information, as well as his response to the Pix!

Aile şirketlerinde güven ve taahhüdün önemi

Yönetiminde yer almayan aile üyelerinin şirketin uzun vadeli süreçlerinde, karar ve tartışmalarında önemli etkileri olabilir. Görüş ve katkıları dikkate alınmaz, geçerli ve değerli görülmezse eşitsizlik hissi ortaya çıkabilir. Gizlilik, bilgi ve eğitim eksikliği aile şirketlerinin sürekliliğine dair aile üyelerinin taahhüdünü tehdit eder.

Aile şirketleri ile diğer şirketler arasındaki en önemli fark, ister halka açık olsun ister olmasın, aile kontrolünde olduğu sürece o ailenin varlığıdır. Aile ve onun kültürü bir yandan organizasyonel zorluklar ortaya çıkarırken diğer yandan ciddi rekabet avantajı da yaratabilir.

Herkese eşit mesafe

Kurumsal yönetim anlayışı içinde yönetimde aktif olmayan aile üyelerinin hatta ailenin varlığının göz ardı edildiği görülebilir. Oysa ki şirket yönetiminde yer almayan aile üyelerinin bile şirketin uzun vadeli süreçlerinde, karar ve tartışmalarında önemli etkileri olabilir. Görüş ve katkıları dikkate alınmaz, geçerli ve değerli görülmezse eşitsizlik hissi ortaya çıkabilir. Azınlık hissedarların, kız çocukların, yönetimde görev almayan aile üyelerinin veya gençlerin hissettiği hakkaniyetsizlik duygusu çatışma kazanımı kaynatmaya başlar. Aile birliği bozulur. Aile şirketlerinin güçlü yönlerinden olan sabırlı sermaye bir anda sabırsız olur ve her bir aile üyesi hissesini satıp kendi

başına iş yapmaya kalkar. Böylece finansal güç parçalanır.

Birlikten güç doğar

Aile birliği, planlama yapılması, performans geri beslemesi, vefaht yedeklemesinin açıklanması, danışma kurulu oluşturma ve aile toplantıları gibi etkin yönetim uygulamalarıyla pekiştirilir. Aile üyelerinin çalışmasıyla ilgili düzenlemeler, hisse devriyle ilgili açık standartlar ve işbirliğinin teşviki yoluyla ailenin sağlığına ve uyumuna yapılan yatırımlar şirkete kar olarak geri döner. Bu yatırım sayesinde şirketin sürekliliği sağlanır. Aile birliğine yatırım yapılmazsa aile şirketi olmanın avantajı ortadan kalkar. Ayrıca aile üyeleri ve kurumsal yönetim danışmanlarının aileden CEO ile beraber politika ve uygulamalarla ilgili çalışmalarının ciddi fayda sağladığı yapılan ampirik çalışmalarda görülmüştür.

Duyguları yönetebilmek

Duygusal anlayış hislerimizi ve başkalarının hislerini tanıma kapasitesi ile duygularımızı ve başkalarıyla

ilişkimizi yönetme yeteneğidir. Ailenin duygusal anlayışı, doğru kararlar vermek için aile üyelerinin duygularını bilmeyi ve geliştirmeyi amaçlar. Aile üyelerinin kendi duygularını yönetmesini sağlar. Görüş farklılıkları oluştuğunda duygularını yöneterek aile üyeleri arasında takım oyununu geliştirmeyi sağlar. Bu da aile birliği ve uyumunun pekişmesi için verimli ortam oluşturur.

Aile konseyleri

Gizlilik, bilgi ve eğitim eksikliği aile şirketlerinin sürekliliğine dair aile üyelerinin taahhüdünü tehdit eder. Aile toplantıları ve konseyleri önemli işleve sahiptirler. Yönetim kurulu şirket için ne anlam ifade ediyorsa aile konseyleri de aile için aynı anlamı ifade eder. Aile konseyi ailenin eğitimi için uygun bir ortam yaratır ve gizlilik ortadan kalkar. Bu toplantılarda şirketin durumu, stratejisi, finansal performansı ve karşılaştığı rekabet dinamikleri hakkında aile üyeleri özellikle şirkette görev almayanlar bilgilendirilir. İlave olarak aile üyelerinin sorumlulukları ve hakları hakkında bilgilendirme yapılabilir. ✓

Aylin Yüksel Sezgin (ÜAA '82):

Otistik değil, otizimli denmeli

Aylin Yüksel Sezgin (ÜAA '82) otizmlı çocuklara eğitim veren Tohum Otizm Vakfı'nın kurucularından. Vakfın yöneticiliğini de yapan Sezgin orta seviyede otizmlı oğlu nedeniyle profesyonel kariyerini bırakıp kendini otizmlilerin hakça ve insanca yaşamasına adanmış bir anne aynı zamanda. Otizmlilerin birey olarak kabul edilmesi gerektiğini ifade eden Sezgin, bu yüzden "otistik" tanımlamasının da bir çeşit yargılama ve etiketlemeye neden olduğu için kullanılmaması gerektiğini söylüyor.

Türkiye'de otizmin yeterince bilinmediğini, otizmlı çocuk ve yetişkinlerin belli ayrıcalıklara ve haklara sahip olması gerektiğini inatla ve yüksek sesle dile getiren Aylin Yüksel Sezgin, kamunun, özel sektörün ve bireylerin bu alanda yapabileceklerine dikkat çekiyor. Tohum Otizm Vakfı'nda uyguladıkları eğitim ve kazandıkları deneyimi bu alanla ilgili çalışma yapacak herkesle paylaşmaktan mutluluk duyacaklarını ifade eden Aylin Yüksel Sezgin'le kendi özelinden yola çıkarak otizmi konuştuk. Oğluna teşhis konuluncaya kadarki süreçten, alandaki açılara ve yetersizliklere kadar tüm yaşadıklarını anlattı.

Kimse anlayamadı

Eşim ve ben kariyerlerinizde belli bir noktaya gelince bebek sahibi olmaya karar verdik. Benim yaşım da ilerliyordu, ikizlerim doğdu. Bir tuhaflık vardı ama. Bebeklerden biri gayet huzurlu, mutlu, yiyor, içiyor hatta fazla yemek istiyor dığeriyse huysuz, uyumak istemiyor, hep ağlıyor, kucağıma gelince sakinleşmiyordu. Doktoru *"İkiz çocuklar böyle olur, normaldir"* diyerek hiçbir şey fark etmedi. Doktorlar bebeğimdeki sıkıntının kolik (gaz ağrısı) olduğunu söyleyip, sürekli gaz ilaçları veriyorlardı. Ben 4-5 aylıkken bir terslik olduğunu hissediyordum. O andan itibaren nedeni bulmak için sürekli doktorlara taşındım durdum. Sonra çocuk nörologuna gittik. O da sorunun nereden kaynaklandığını anlamadı. Eğer benim gibi ikiziyle karşılaştırma imkanınız yoksa ve ilk çocuğunuzsa gerçekten söylenenlere itibar edebilirsiniz. Bu arada yarı zamanlı işe başladım ve yatılı bakıcımız oldu. Aramızda kendiliğinden bir işbölümü gelişti ve sorunlu bebeğin bakımını ağırlıklı olarak bakıcı üstlendi, hatta gece uyumadığı için çok tercih etmesek de bakıcıyla yatmasına izin verdik. Bu süreç ona iyi geldi, sakinleşir gibi oldu. Bir yandan ona bakmayı beceremediğim için kendimi suçluyordum diğer yandan

"Doktorlar otizmi bazen bir yaşına kadar fark etmiyor, bazıları da fark ediyor ama aileler üzülmessin diye söylemiyor, terapiye yönlendiriyor."

önemli olan onun huzuru, mutluluğu ve sağlığı diyerek bu işbölümünü kabulleniyordum. İkizlerim 15 aylıkken bakıcımız ayrıldı ve ilk kriz patlak verdi.

Otizm ne, bilmiyorum

Yemiyor, uyumuyor, sürekli ağlıyor, tekrar psikologa gittik. İlk o otizmi telaffuz etti. Ayıplayabilirsiniz ama ben otizmi daha çok çocuklukla ilgili bir problem sanıyordum, *Rain Man* filmini de izlememiştim. Ne anlama geldiğini o zaman öğrendim. Sonra çok tanınmış bir doktora gittik, o da tam teşhis koymadı; *"Olabilir, siz haftada bir eğitime başlayın"* dedi. Eğer bana deseydi ki, *"İşi gücü bırak, sabahları akşama bu çocukla oyun oyna, konuş ya da eğitmen tut"* çocuğumun eğitimine daha erken başladım.

Gerçekle yüz yüze

Türkiye'de yeterince yol alamayacağımızı anlayınca oğlumla beraber Amerika'da Kansas'taki bir enstitüye gittik. Testler yapıldı ve iki gün sonra bize *"Orta ağırlıkta otizmlı bir çocuğunuz var"* dediler. Dolaysız ve en direkt biçimiyle bu gerçekle ilk kez o anda yüz yüze kaldık. Her dakika eğitim gerektiğini, eğitirsek gelişme gösterebileceğini eğitmezsek daha kötü olacağını anlattılar. Bir ay bu merkezde ben de oğlum da eğitim aldık. Oğlum orada kaldığı üç hafta içinde parmağıyla bir şeyi göstermeyi öğrenmişti. Otizmin

belirtilerinden biri parmağıyla istediği bir şeyi işaret etmemeyi aşmıştı, hem de üç hafta gibi bir sürede.

Bilinçlendim....

Amerika'da kaldığım kısa süre Türkiye'deki eğitimlerin ne kadar yetersiz olduğunu anlamamı sağladı. Burada oğlumu götürdüğüm o merkezlerdeki uzmanlara "Cem Amerika'da üç haftada parmağıyla göstermeyi öğrendi ama siz bir yılda hiçbir şey öğretemediniz. Demek ki bu çocuk öğrenebiliyor ama siz öğretmiyorsunuz. Bu sizin suçunuz" diyordum.

"Kar"la başladı her şey

Cem için özel öğretmenler tuttum bir dönem ama çok pahalı olmaya başladı. Amerika'dan dönünce işi gücü de bıraktım, oğlum için geceleri oturup materyal hazırlıyordum. Resimler gösteriyor, bilgisayardan değişik programlar indiriyordum ama hiçbir şekilde konuşmuyordu. Sosyal ortamlara girmesini ve bunlara alışmasını istiyordum. Çok zor oluyordu ama birlikte yemek yemeğe, doğum günü kutlamalarına gidiyorduk. Beklemeyi sevmeyi için, bir restorana gittiğimizde siparişi önden veriyorduk, aksi halde olay çıkartıyordu. Yine de asla vazgeçmedik ve toplumun içerisinde yer almaya devam ettik, çocuğumu asla eve kapatmadım. Bir gezimizde Uludağ'a gitmiştik. İlk kez çok miktarda kar orada gördü. Ben her zaman olduğu gibi onunla konuşuyordum, "kar", "kar topu", "kardan adam" dedikçe söylediklerimi birden tekrar etmeye başladı. Dehşete düştüm, o ana dek hiç konuşmayan oğlum birden bire söylediğim her şeyi tekrarlamaya başladı. Bütün gün dolaştık, konuşmaktan vazgeçer diye eve bile gitmedik. Kelimeleri tekrarlamaya devam etti. Meğer hepsi zihnindeymiş, kaydetmiş ve o gün karla birlikte dışarı

Millî Eğitim Bakanlığı ve Tohum Vakfı işbirliğiyle hazırlanan Otizm Eğitim Kiti otizm hakkında bilmek isteyeceğiniz temel bilgileri içeriyor.

çıkarttı. Konuşması için böyle enteresan bir şey olması gerekiyormuş. Sanırım bir anne için çocuğunun ilk kelimelerinin önemini anlatmama gerek yok, bizdeki durum daha da özel, çünkü Cem özel.

Görsel algı güçlü

Konuşmaya başladığı günden sonra Cem'in kelime haznesini zenginleştirmek amacıyla farklı yöntemler geliştirdim. Mesela çevresindeki eşyaları görsel olarak algıladığını ve ezberlediğini fark ettim. Bunun üzerine eşyaların üzerine isimlerini yazıp yapıştırdım. Evin her yeri ufak kâğıtlarla doldu. Duvarın üzerinde "duvar", perdenin üzerinde "perde" yazılı kâğıtlar vardı. Kelimeleri tek tek söylüyordu artık, peki bunları nasıl bir araya getirebilir ve cümle kurabilir diye düşünmeye başladım. Kendimce bir metot geliştirdim. Önce bir dosya hazırladım. Her sayfanın üst kısmına amca, dayı, hala, anneanne, dede gibi tanıdığı insanların fotoğraflarını koydum, alt kısımda da onun en çok sevdiği şey yemek olduğu için dergilerden yemek resimleri kestim. Makarna, patates, muz, çikolata resimleri vardı. Dosyayı açtım ve kendi resmimi göstererek "Ben makarna yiyorum" dedim. Sayfayı değiştirdim, amca resmini ve makarna resmini göstererek "Amcam makarna yiyor" dedim. Sonra resimlerin ve yemeklerin yerlerini değiştirdim. İngilizce öğretir gibi Cem'e Türkçe öğrettim, çünkü anladım ki öyle algılıyor. Bu yöntem ona hem fiili hem de cümle kurmasını öğretti. Türkiye'de maalesef iyi bir konuşma terapisti olmadığı için bütün bu yöntemleri

kendim geliştirdim, ne mutlu ki işe yaradılar.

İlk tohum atılıyor

Bu süreçte ben de psikolojik destek aldım. Psikologum aynı zamanda bizim liseden hocamız Fatma Torun'du. Fatma Hanım sayesinde Mine Narin'le bir araya geldik. Zaten Mine Hanım'la üniversiteden arkadaştık. Amerika'dan topladığım bir bavul dolusu doküman ve dosyayla Mine Hanım'a gittim. Neler yapılması gerektiği konusunda hayallerimi ve ülkemizdeki eksiklikleri anlattım. Kendisi de mevzuat konusunda eksiklik var mı, ona baktı. Hiçbir eksik yoktu. Tabi ki kâğıt üzerinde olan haklarınız ile gerçek

“Bir anne için çocuğunun ilk kelimelerinin önemini anlatmama gerek yok, bizdeki durum daha da özel, çünkü Cem özel.”

hayatta yaşadıklarınız arasında fark var. O farkları Mine Hanım’a gösterdik; hastanelere, rehabilitasyon merkezlerine gittik. Sonra doktorlar, psikiyatristler ve farklı kesimden insanlarla beyin fırtınası yaptık. Mine Hanım gerçekten bir eksiklik olduğunu gördü ve bu konuda ülke çapında çalışmalar yapmaya karar verdi.

Hayaller büyüdü, Vakıf doğdu

Benim aklımda vakıf düşüncesi yoktu, sadece bir okul hayal ediyordum. Mine Hanım Türkiye için de bir şeyler yapılması gerektiği konusunda hepimizi ikna etti. Sadece eğitim değildi derdimiz, pek çok alanda ciddi sıkıntılar yaşıyorduk. En başta özürlü raporu almak başlı başına eziyetti. Raporu her yer vermiyordu, rapor alabilmek için sabahın 4’ünde sıraya girmek gerekiyordu. Ben karda kışta arabada battaniye altında çocuğumla bekleyebiliyordum ama oraya sırta özür lüsünü taşıyarak gelen ve bekleyenler vardı. Bunları bizzat yaşadığım için rapor ettim ve zamanla bu aksaklıklar düzeldi.

Pozitif ayrımcılık olmalı

Çok dramatik olaylar yaşadım aslında. Bir keresinde evdeki bakıcı oğlumla ilgili polise şikâyetle bulunmuştu. Eve gelen polis “Çocuğun, Çocuk Mahkemesi’ne getireceksiniz” dedi. “Hayır, getirmeyeceğim, sizin buraya gelmeniz gerek” dedim. Bir saat onlara neden böyle olması gerektiğini anlattım, sonra savcılığa gittim. Tesadüfen savcının da çocuğu özürlüymüş. Ona da durumu anlattım; “Keşke gerçekten suç işlese ve cezasını alabilecek durumda olsa, cezasını çekip çıksa, ben anne olarak razıyım” dedim. Neticede kimse çocuğunun özürlü olmasını istemez. Pozitif ayrımcılık konusunda da epey mücadele ettim. Özürlü çocuğun sıra beklememesi lazım. Bu yüzden bir doktorla tartıştım. Çocuğumun huysuzluğundan dolayı öne geçmek istediğimde kimse anlayış göstermedi. Doktor da “Herkes bekliyor, siz de bekleyin” dedi. Bu çocuklar bekleyecek durumda değiller ki. Ne mutlu ki şimdi pozitif ayrımcılık var. Hastanelerde, kamu kuruluşlarında özürlü bireylerin öncelik hakkı var.

ÜAA başka bir vizyon kazandırdı

Üsküdar Amerikan’a çok severek girmiştim. Önceden hiçbir okulu gezip görme şansım olmamıştı, ama Üsküdar Amerikan’ı görünce içimden “İnşallah bu okulda okurum” demiştim. Hakikaten öyle oldu. Bizim dönemimiz biraz daha zordu. Üç şubeden sadece biri fen şubesi idi ve çok istememe rağmen fen değil, edebiyat okudum ben de. Yıllar sonra düşünüyorum, ÜAA bizi hayata hazırlayan okullardan biriydi gerçekten. Fen hocası Lale Hanım bize çevre temizliğini, ekolojiyi anlatırdı. Güneydoğu Anadolu’daki çocuklar için kitaplar satın aldığımızı, körler için kasetlere okumalar yaptığımızı hatırlıyorum. 30-40 yıl önce bunları yapabilmek ayrı bir vizyon kazandırdı bize. Bütün bunlar hiç tahmin etmediğim şekilde hayatıma yön verdi.

Bende bir devrim oldu

Lisedeki arkadaşlarım beni hep sessiz sakın bir insan olarak hatırlar, eskiden öyleydim. Süreç beni değiştirdi, dönüştürdü. Benim için bir devrim oldu. Öz güvenim arttı, hayatla ilgili beklentilerim daha doğru temeller üzerine oturuyor artık. Nasıl görüldüğümü, gözümün çevresindeki kırıksıklıkları değil, konuşurken mesajımı doğru verebildim mi diye düşünüyorum.

Pahalı bir eğitim

Vakıf kurmak oldukça maliyetli ve titiz bir çalışma gerektiriyor. 2001-2003 yılları arasında Tohum Otizm Vakfı ile ilgili ön çalışmalar yapıldı ve 2003'te Tohum Otizm Vakfı'nı kurduk. Kurulusta destek olan isimlerin dışında süreç boyunca önemli meblağlarda bağış yapan destekçilerimiz oldu ve inşallah olmaya da devam edecek. Mine Hanım tüm vaktini bu konuya ayırdı, gerçekten büyük emek verdi. Şimdi otizmle ilgili bazı konuları benden çok daha iyi biliyor. 2006 yılına kadar okul ve eğitim kadrosunu oluşturmak için uğraştık. Başta üç-beş çocuğumuz vardı. Şişli'deki binamıza taşındıktan sonra 24 çocuklu bir okul olduk. Bire bir eğitim verilen bir okuluz. Türkiye şartlarına göre oldukça pahalı bir eğitim. Aldığımız ücret bir öğrencinin yıllık giderini karşılamıyor bile. Bir kısmını sübvans ediyoruz. Aynı okul programının uygulandığı ama yoğunlaştırılmış seans olarak haftada 2 veya 3 gün eğitime gelen çocuklarımız da oldu. Destek eğitim dediğimiz bu bölümümüzde yaklaşık 100 öğrencimiz var. Okul programımız şu anda dolu mezun ettiğimiz öğrenci yerine yeni öğrenciyi kura ile alıyoruz, kura günü okulda gerçekten duygusal anlar yaşıyoruz.

Ayda 12 saat eğitim yeter mi?

Sağlıklı bir çocuk devlet okulunda ayda 100-120 saat eğitim alıyor. Otizmli çocukların ayda 240 saat eğitim alması gerekiyorken devlet otizmli için ayda 12 saat eğitim öngörüyor ve maddi olarak destekliyor. Biz de bu yüzden farklı eğitim modelleri geliştirdik. Devletin verdiğinin dışındaki bölüm için aileden ücret alıyoruz. Eğer ailenin maddi durumu iyi değilse burs veriyoruz ya da burs bulması için onu yönlendiriyoruz.

Bu çocuklar eğitilebilir

Vakıf olarak destek eğitim bölümümüzde eğitim alan çocuklarımızın yarısı burslu olarak eğitimlerine devam ediyorlar. Amacımız bu çocukların eğitilebilir olduğunu ve normal şekilde davranabileceğini göstermek. Bunun en canlı kanıtı benim oğlum. Cem artık sinemaya gidebiliyor, restoranda rahatlıkla oturup yemeğini yiyor, spor yapıyor, günde 1 km yürüyor, kendi başına kayakla dağdan aşağı inebiliyor. Agresif tavırları da süreç içinde azaldı. Eskiden sinirlendiğinde üzerimizdekileri yırtar, saçımızı çekerdi. Günde birkaç kez bunları yaşadık ama şimdi hepsi kontrol altında. Eskiye oranla saldırganlıklarının hem periyodu hem şiddeti azaldı. Bütün

"Bire bir eğitim verilen bir okuluz. Türkiye şartlarına göre oldukça pahalı bir eğitim. Aldığımız ücret bir öğrencinin yıllık giderini karşılamıyor bile. Bir kısmını sübvans ediyoruz."

bunları yapıyor diye sanmayın ki akademik olarak müthiş ilerledi, Cem 15 yaşında ama ilkökul 3 seviyesinde.

Her şeyi ilk biz denedik

Her şeyi ilk biz denedik, mesela Cem sünnet oldu, akabinde vakıftaki 10 çocuğu da sünnet ettirdik. En sıkıntılı dönemlerimizden biri ergenlik oldu. Çocuk, yanındaki her karşı cins, cinsel bir obje olarak görmeye başladı. Mesela durup durup benim bacağıma sarılıyordu. Bu ilk önce komik geldi ama sonra sinir bozucu olmaya başladı. Kontrol altına alınması gerekiyordu, çünkü bir sonraki aşamada ne olacağını tahmin edemiyorduk. Okula gelen annelerin çoğu utandıkları için böyle bir sıkıntıdan söz etmiyorlardı. Ben utanmadım, vakıftaki uzmanlara ve öğretmenlere bu durumdan söz ettim. Çocuklarını çakmakla korkutarak engellemeye çalışan ebeveynler olduğunu öğrendik. Şimdi artık onlar da bu durumla nasıl baş edeceklerini biliyorlar. Bunlar televizyonda da rahatlıkla anlatılamıyor, soruluyor. Konuşuluyor olabilsen mutlaka çözüm daha çabuk bulunacaktır.

Otistik değil, otizmli denmeli

Otizmli dediğiniz zaman onu birey olarak kabul ediyor ve rahatsızlığından

ötürü onu yargılamıyorsunuz. Otistik ise rahatsızlığına odaklanarak onu etiketlemeye yönelik bir ifade, üstelik hiç de nazik değil. Biz bu yüzden otizmliler denmesini istiyoruz. Otizmliler büyük çoğunluğu belli bir zeka özüne veya sınırlı zekaya sahiptir. Ancak içlerinden çok az sayıda *‘Rain Man’* filmindeki gibi dehalar çıkar. Bunların dışındaki otizmliler genellikle fayda sağlamayan özel yeteneklere sahip olabiliyorlar. Mesela benim oğlum da araba markalarını ve bunların hangi ülkelere ait olduğunu bilir. Akademik olarak kendisine bir katkısı yoktur ama dediğim gibi özel yeteneklere sahip olabilirler.

İyi yetişmiş özel eğitimci az

Lise seviyesindeki çocuklara otizmle ilgili bilgi verilmeli. Yaşayarak öğrenmek durumunda kalmamalılar. Meslek olarak da özel eğitim çok bakir bir alan. Üniversitelerimizde özel eğitim veren 15 bölüm açıldı, bunların dokuzu Vakfın kuruluşundan sonra oldu. Ancak iyi yetiştirilmiş yabancı dil bilen özel eğitimci ihtiyacı çok fazla. Bugün bir yardımcı doçentle bölüm açılıyor, haliyle oradan mezun olan öğrencinin kalitesi de çok yüksek olmuyor. Özel eğitim yakın zamanlara kadar tercih edilmeyen bir alandı, çünkü ebeveynler

“Lise seviyesindeki çocuklara otizmle ilgili bilgi verilmeli. Yaşayarak öğrenmek durumunda kalmamalılar. Meslek olarak da özel eğitim çok bakir bir alan. Üniversitelerimizde özel eğitim veren 15 bölüm açıldı, bunların dokuzu Vakfın kuruluşundan sonra oldu.”

çocuklarının zihinsel engelli ya da otizmlilerle çalışmasını istemiyordu. Ancak bu durumun değişmesi için kamuoyu çalışmalarımız devam ediyor. Mevcut durumda bire bir eğitimciler kadar bu alanda yetişmiş akademisyen ve araştırmacı ihtiyacı da çok fazla. Öte yandan Milli Eğitim Bakanlığı’yla yaptığımız görüşmeler sonucunda her yıl yurt dışına burslu gönderilecek 100 kişi arasında özel eğitim alanında kariyer yapmak isteyenler de dahil edildi. Bu gelişmeler açığın kapatılması alanında sevindirici ancak uzun vadeli çözümlerdir.

Ortak dersler olmalı

Otizmlilerimiz hiç olmazsa beden, müzik, resim veya bilgisayar gibi derslerde akranlarıyla bir arada olabilseler çok daha hızlı gelişme kaydedebilirler. Ayrıca bu şekilde çocuklar da otizmlilerle yaşadığı zorlukları görüp ileride seçtikleri mesleklerde onları da düşünerek hareket edebilirler. En basitinden otizminin alışverişte kasada daha yavaş hareket edeceğini bildiklerinden daha tahammüllü olmayı öğrenirler. Bu bile önemli bir adımdır.

Mezunlara mesajım:

Tohum Otizm Vakfı’nda yaklaşık 50 çocuğa tam burs, 24 çocuğa da kısmi burs veriyoruz. Dolayısıyla her türlü bursa açığız. Şartlı ya da genel amaçlı burs verebilir, projelerimizi destekleyebilirsiniz. Türkiye’de 100 binin üzerinde otizmliler olduğunu, bunun yalnız 3 bininin okula gittiği ve doğan her 110 çocuktan birinin otizmliler olma ihtimali olduğunu düşünürseniz, kat edilecek çok uzun bir mesafemiz olduğunu görürsünüz.

Gebelikte belli olmuyor

Otizm anne karnında tespit edilemiyor, birtakım çevre koşullarının etkilediği düşünülüyor ama ne olduğu bilinmiyor. Otizmde ilk beş yaşa kadar olan dönemde çocuğa olabildiğince eğitim vermek gerekiyor. Uyanık olduğu her dakika eğitim almasını sağlamak veya uyaran vermek durumundasınız. Uyaran verdikçe beyindeki algılayan ve birbirine ileten sistemlerde gelişmeler oluyor. Çocuğun boyu ve kilosu gibi fiziksel gelişiminin yanı sıra mutlaka dil ve sosyal gelişimi de takip edilmeli, erken tanıya imkan sağlanmalıdır. Erken tanının ülkemizde artması için Sağlık Bakanlığı ile çalışmalarımız devam ediyor.

Her bölgede olmalı

Vakıf çatısı altında yürüttüğümüz

eğitim modelin başka illerde ve bölgelerde de örnek alınmasından mutlu oluruz. Bize göre modelin başarılı olması için o ilde ya da bölgede otizmli bir ailenin ya da duyarlı bir hayırseverin bu meseleye sahip çıkması gerekiyor. Tıpkı burada Mine Hanım'ın yaptığı gibi.

Arzu ederim ki Tarsus'ta, İzmir'de, yedi bölgemizde de bu oluşum başlasın. Biz onlarla her tür bilgi ve deneyimi paylaşmaya hazırız.

ÖÇEM: Gündüz Bakım Evi

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi (ÖÇEM) gündüz bakım evi gibiler, burada çocuklar hiçbir şey öğrenmiyorlar. Bugüne kadar Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile 2 bin öğretmene özel eğitim konusunda eğitim verdik. Uygulamalarımızı ve modellerimizi anlattık. ÖÇEM'lerin iyileştirilmesi için MEB ile çalışmalarımız devam ediyor. Farklı programlar geliştirerek ÖÇEM'lerin eğitim kalitesini artırmayı hedefliyoruz.

Yapamazlar değil, yaparlar

Özürlü diye o çocuğun hiçbir şeyden geri kalmasını istemiyorum. Onlar da wii ya da playstation oynayabilir.

Buradaki öğretmenlere 'yapalım, alalım, götürürelim, deneyelim' diyerek hep zorlanım. 'Yapamam' dediklerinde 'hayır, yapacaklar' derim. Bizim çocuklarımızın da okul gezileri, mezuniyet törenleri, gösterileri, yillığı olacak. Niye olmasın ki? Haziran ayında okulumuzda yapılan yıl sonu gösterisinde tüm yılın yorgunluğunu atıp haklı gururunu yaşıyoruz.

Kaynaştırma nasıl olmalı?

Sabancı Vakfı Hibe Programları tarafından finanse edilen "Kaynaştırma /Bütünleştirmenin Etkinliğini Artırmak için Politika ve Uygulama Önerileri Projesi" kapsamında İstanbul'da MEB'e bağlı üç pilot okul seçtik. Projenin ilk adımı velilerin tansiyonunu azaltmak için şenlik havasında geçti. Veliler çocuklarının kötü etkileneceği endişesiyle özürllülerle bir arada olmasını istemiyordu. Sonra kamuoyunun dikkatini çekmek amacıyla ünlü sanatçıları bu okullara götürdük, kaynaştırma eğitiminin önemini beraber anlattık. Ardından da eğitimlere başladık. Önce rehber öğretmenlere, sonra diğer öğretmenlere, okul çalışanlarına ve velilere eğitimler verildi. Eğitimler ilerledikçe önyargılar yıkılıyor, kabuller artıyor. Proje sadece otizmlileri

değil, bedensel ve zihinsel engellileri de kapsıyor. Bütün bu aşamalar tek tek raporlanıyor, bir yıl sürecek projenin ardından kaynaştırmanın hangi koşullarda daha başarılı sonuçlar yarattığı ortaya çıkacak. Hazırlanan raporları karar vericiler ile paylaşacağız ve alanda yapılması gereken uygulamadaki eksiklikleri gidermek için takipçisi olacağız.

7 milyon Avro'luk proje

Özel eğitimin iyileştirilmesiyle ilgili Milli Eğitim Bakanlığı'nın açtığı ihaleye katıldık. Tanınmış üniversitelerin arasından sıyrıldık ve ihaleyi içerisinde bizimde olduğumuz ortaklık kazandı. Avrupa Birliği'nin fonladığı rehabilitasyon merkezlerinde çocuklara uygulanan ve artık çağ dışı kalmış testlerin yenilenmesi ve çeşitlendirilmesini kapsayan projenin bir kısmı da kaynaştırma konusuyla ilgili. Öte yandan vakfa kaynak yaratmak amacıyla televizyonda ve mobil iletişim üzerinde bugüne kadar çeşitli kampanyalar yürüttük. Bunlar kamuoyunun otizm konusunda bilinçlendirilmesine de katkıda bulunan çalışmalar oldu. Beyaz Show'da 1,3 milyon, NTV'de yapılan programda 200 bin lira kaynak toplandı. ✓

STFA - Compass Group Plc ortaklığıdır.
www.sofrayemek.com.tr

GELİŞEN VÜCUTLAR.

GÜÇLENEN ZEKALAR.

YE

ÖĞREN

YAŞA

Eurest

Ye öğren yaşa felsefesi ışığında, konusunda uzman diyetisyenlerin hazırladığı menülerimiz ve tecrübeli kadromuzla eğitim kurumlarının hizmetindeyiz.

Dikkat, Hipertansiyon!

Hipertansiyon, dünyada bir milyar insanı etkileyen yaygın bir sağlık sorunu. Dünyada her dört yetişkinden biri hipertansiyon hastası. Bu hastalık, Türkiye’de de yaygın olarak görülüyor. Ciddi sağlık sorunlarına yol açabilen bu hastalık, erken müdahale edildiğinde tam olarak tedavi edilebiliyor. SEV Antep Amerikan Hastanesi’nden Uzm. Dr. Temurhan Kara bu hastalığa karşı bizi ayrıntılı bir şekilde bilgilendiriyor.

Ülkemizde de 15 milyon kişide görülen ve her üç kişiden birini etkileyen hipertansiyon, çok yaygın bir hastalık olarak göze çarpmaktadır. Ülkemizdeki hipertansiyon sıklığının, yaşla birlikte daha da arttığı ve 60 yaş üzerindeki her üç kişinin ikisinin hipertansiyon hastası olduğu gerçeği dikkat çekicidir. Hipertansiyon önlenemez ölüm nedenleri arasında birinci sıradadır. Dünyada her yıl 7,6 milyon insanın ölümüne yol açan bu hastalık, ülkemizdeki her dört ölümün birinin nedenidir. Tedavi edilmediği takdirde hipertansiyon, kalp krizi, inme ve

böbrek yetmezliğine neden olabilir. Tedavisi mümkün olan ve kontrol altında tutulabilen bu hastalığın ölümcül olmaktan çıkarılması, tanı ve tedavinin zamanında ve doğru şekilde yapılmasına bağlıdır. Hipertansiyon hastalarının yarısından fazlasının hastalığının farkında olmadığı düşünülürse, bu hastalığa bağlı kalıcı hasar ve ölümlerin önüne geçmede birinci etkenin zamanında tanı konması olduğu açıktır. Yüksek kan basıncının kontrol altına alınmasıyla toplumda inme ve kalp krizi görülme sıklığı ve buna bağlı ölümler önemli ölçüde azaltılabilir.

Hipertansiyon nedir?

Hipertansiyon, kanın atardamar çeperlerine yaptığı basıncın yüksek olması olarak tanımlanır. Kan basıncının 140 mmHg sistolik (büyük), 90 mmHg diyastolik (küçük) tansiyona eşit veya yüksek olması hipertansiyonu gösterir. Kan basıncının 120-139 mmHg sistolik, 80-89 mmHg diyastolik değerleri arasında olması prehipertansiyon (hipertansiyon öncülü) olarak tanımlanmaktadır. Prehipertansiyon olarak sınıflanan kan basıncı değerinin tespit edildiği kişilerde ilerleyen yıllarda hipertansiyon gelişme ihtimali daha yüksektir.

Hipertansiyonun belirtileri

Çoğu kez hipertansiyon hastası hastalığının farkına tesadüfen ölçülen kan basıncı ile varır. Hipertansiyon uzun süre belirti vermeyen kronik bir hastalıktır. Baş dönmesi, baş ağrısı, burun kanaması, çabuk yorulma, kulakta uğultu gibi belirtiler görülebilir. Genellikle bu belirtiler kan basıncı oldukça yüksek değerlere çıktığı zaman görülür. Kan basıncının zaman içinde yavaş bir seyirle yükselme eğilimi göstermesi nedeniyle hafif ve orta derece hipertansiyonda genellikle belirti görülmez. Hasta tedavi edilmeyen hipertansiyon sonucu gelişen kalp damar hastalıkları, kalp yetmezliği, böbrek yetmezliği, beyin kanaması, inme sorunlarının belirtileriyle gelebilir. Bu belirtiler göğüs ağrısı, nefes darlığı, bilinç kaybı, felç, görme kaybı ve benzeri şekilde olabilir.

Tanı nasıl konulur?

Hipertansiyon tanısı kan basıncı ölçümü ile konulur. İki farklı günde uygun koşullar sağlandıktan sonra kan basıncının 140/90 ve üzerinde olması ile hipertansiyon tanısı konulur. Kan basıncı ölçümü sırasında tansiyon aleti ve ölçümü yapan kişi ile ilgili hatalar olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Bu nedenle ehil kişiler tarafından iyi bir cihazla ölçüm yapılmalıdır. Birçok faktör ölçülen kan basıncı değerini etkiler. İlk ölçümde iki koldan da ölçülmeli, iki kol arasında fark varsa, sonraki ölçümler yüksek taraftan yapılmalıdır. Kan basıncı ölçümü hasta beş dakika dinlendikten sonra, yaslanabileceği bir yere oturularak, tansiyon aletinin manşonunun takılı olduğu kol kalp hizasında duracak şekilde yapılmalıdır. Hastanın ölçümden önce 30-40 dakika içinde sigara içmemiş ya da kafein almamış olması, çok tok ya da çok aç olmaması gerekmektedir. Hastanın muayene ölçümleri yüksek bulunurken,

hastane dışındaki ölçümlerin normal olması "*beyaz önlük hipertansiyonu*" olarak tanımlanır. Muayenede kan basıncı yüksek ölçülen hastaların yaklaşık yüzde 30'unda evde kan basıncı ölçümleri normaldir. Bu kişilerde hipertansiyon tanısı koymak için 24 saat kan basıncı ölçümü sağlayan cihazlar kullanılır.

Hipertansiyon hastalarının yüzde 90'ından fazlasında hastalığın belli bir nedeni yoktur. Fakat bazı faktörler gelişmesinde önemli rol oynar. Bunlar kalıtım, fazla tuz alımı, düşük potasyum alımı, obezite (aşırı kilo), aşırı alkol tüketimi, fiziksel aktivitenin azlığı ve stres olarak sıralanabilir. Bunların arasında en önemlisi fazla tuz alımıdır. Hipertansiyon hastalarının yaklaşık yüzde 5'inde hastalığın belirlenebilen bir nedeni vardır. Bu grubu genellikle genç yaşta hipertansiyon hastaları oluşturur. Bu nedenler arasında renal (böbrekle ilgili) hastalıklar, böbrek üstü bezinden fazla hormon salgılanması sonucu oluşan feokromasitoma ve hiperaldosteronizm sayılabilir. Renovasküler hipertansiyon dediğimiz böbrek damarlarında daralma ile oluşan hipertansiyon, zamanında teşhis ve tedavi edilirse tam olarak ortadan kaldırılabilmektedir. Bu nedenle gençlerde ve hatta çocuklarda belli aralıklarla kan basıncının ölçülmesinin önemi açıkça görülmektedir.

Yapılan kan tahlili, idrar tahlili, elektrokardiyogram, ekokardiyografi incelemeleri hipertansiyonun nedeninin belirlenmesine ve hipertansiyona eşlik eden diyabet (şeker hastalığı), hiperlipidemi (kanda yağ yüksekliği), kalp ve damar hastalıklarının tespit edilmesine yardımcı olur. Renovasküler (böbrek damarlarında daralmaya bağlı) hipertansiyon düşünülen hastalarda böbrek damarlarını gösteren renal doppler ultrasonu (böbrek damar ultrasonu) oldukça yararlıdır.

Hipertansiyon hastalığının önemi

Hipertansiyonun önemi toplumda çok sık görülmesi, çok az belirti vermesi, kalp damar sistemi gibi hayati bir sistemi etkilemesinden gelmektedir. Hipertansiyon hastalığının önemini artıran nedenlerden belki de en önemli olanı hastalığın sinsi seyretmesi, genellikle hiç belirti vermemesi veya çok az belirti vermesidir. Bu nedenle hastalık geç teşhis edilmekte veya hipertansiyona bağlı ölüm ile kendini belli etmektedir. Hipertansiyon, atardamar çeperinde basıncın artması ile kan damarlarının iç yüzünde hasara yol açmaktadır. Vücudun tüm organlarına kanı atardamarlarımız taşır. Bu nedenle tedavi edilmeyen hipertansiyon hemen her organa zarar verir. Kalp ve beyine verdiği zarar (kalp krizi ve inme), çoğu zaman kalıcı hasar ya da ölüme sonuçlanır. Böbrek yetmezliği, aort anevrizması (kalbin ana damarında yırtılma), kalp yetmezliği, hipertansiyonun yol açtığı diğer önemli hastalıklardır. Hipertansiyon, hastalığın çoğu kez belirti vermemesi, belirti verdiği zaman organ hasarı ve sonucunda ölüme götüren bir sürecin başlamış olması nedeniyle "sessiz katil" olarak adlandırılabilir. Bu nedenle hipertansiyon aynı zamanda çok önemli bir toplum sağlığı sorunudur. Doktora veya herhangi bir sağlık kuruluşuna müracaat eden her hastanın kan basıncı ölçülmelidir. Özellikle 35 yaşından sonra hipertansiyon sıklığının artması nedeniyle belirli aralıklarla kişinin şikayeti olmasa da kan basıncını kontrol ettirmesi gerekmektedir.

Gelişmekte olan ve gelişmiş toplumlarında hipertansiyon sıklığı artıyor. Bu artışta stresin, alkol tüketiminin, tuzlu ve yağlı beslenmenin artması, fiziksel aktivitenin ve potasyum alımının azalmasının önemli rolü olduğu düşünülüyor.

Tedavi

Nedeni tespit edilebilen hipertansiyonda genellikle erken müdahaleyle tam tedavi sağlanabilir. Örneğin daralmış böbrek damarı erken dönemde açılarak veya fazla hormon salgılayan böbreküstü bezi alınarak hastanın tam olarak iyileşmesi sağlanabilir. Fakat nedeni belli olmayan hipertansiyonda tedavi ömür boyu devam edecektir. Hipertansiyon hastaları, en ileri sağlık hizmeti sunan ülkeler de dahil olmak üzere tüm dünyada yetersiz tedavi edilmektedir. Tedavi şekli ilaç dışı tedaviler ve ilaç tedavileri olarak ikiye ayrılır.

İlaç dışı tedavi yöntemleri

Günümüz gelişmekte olan ve gelişmiş toplumlarında hipertansiyon sıklığı artmaktadır. Bu artışta stresin, alkol tüketiminin, tuzlu ve yağlı beslenmenin artması, fiziksel aktivitenin ve potasyum alımının azalmasının önemli rolü

Meyve-sebze tüketin, sağlıklı olun

Tuz alımının az, potasyumdan zengin besinlerin (meyve, sebze) alımının fazla olduğu toplumlarda hipertansiyon ve dolayısıyla inme sıklığının diğer toplumlara göre belirgin şekilde az olduğu görülür. Potasyum alımının artırılması kan basıncını düşürür. Etkisi tuz alımından bağımsızdır. Tuz alımını azaltmakla birlikte uygulandığında etkisi artar. Meyve ve sebze alımı artırılarak potasyum alımı artırılabilir. Bu şekilde bir beslenme şekli genel sağlık açısından da önemli faydalar sağlar.

başlayacaktır.

olduğu düşünülmektedir.

Tuz alımının azaltılması:

Tuz alımında artış ile hipertansiyon sıklığı arasında doğrudan bir ilişki vardır. Tuz alımını azaltmak, en etkili ilaç dışı tedavi yöntemidir. Hipertansiyon hastalarının çoğu bu tedaviye yanıt verir. Diyetle alınan tuzun büyük kısmı sofradaki tuzluktan çok işlenmiş gıdalardan gelir. Hasta tuz kullanmayı kesse de salça, peynir, turşu gibi işlenmiş gıdalardan önemli miktarda tuz alır. Bu nedenle dışarıdan alınan işlenmiş gıdalardaki tuz oranına dikkat etmek gerekir.

Tuz tüketimi azaldıkça besinlerin tadı ile ilgili hoşnutsuzluklar olsa da bir süre sonra kişinin tat duygusu buna alışacak ve kişi yemeklerin gerçek tadını almaya

Potasyum alımının arttırılması:

Potasyum alımının artırılması kan basıncını düşürür. Etkisi tuz alımından bağımsızdır. Tuz alımını azaltmakla birlikte uygulandığında etkisi artar. Meyve ve sebze alımı artırılarak potasyum alımı artırılabilir. Bu şekilde bir beslenme şekli genel sağlık açısından da önemli faydalar sağlar.

Fazla kiloların verilmesi: Aşırı kilolu (obez) kişilerin kilo vermesi ile kan basıncında belirgin azalmaların olduğu görülmüştür. Bu etki tuz alımında azalma ve potasyum alımında artışla birleştirildiğinde daha belirgin hale gelmektedir. Yüzde 5-10 oranında bir kilo kaybı bile kan basıncı yüksekliğini kontrol altına alabilir.

Egzersiz: Genel sağlık önerileri arasında sayılan düzenli egzersizin (haftada en az 3 gün en az 30 dakika süre ile) hipertansiyon hastalarında kan basıncını düşürücü etkisi vardır. Hareketsiz yaşam tarzı olanlar egzersiz sıklığı ve süresini yavaş bir şekilde

Sonuç:

Hipertansiyonla ilgili özetle söylenebilecekler şunlardır:

- Hipertansiyon, özellikle günümüzdeki bilgilerimiz ve ilaçlarla kolaylıkla kontrol altına alınabilen bir hastalıktır.
- Hastalığın önemi, yüksek kan basıncının vücudun en hayati organlarına verdiği hasardan kaynaklanmaktadır. Bu nedenle en kritik nokta, bu hasarlar gerçekleşmeden önce tanı konmasıdır.
- Doğru beslenme, düzenli egzersiz, zararlı maddelerden uzak durma, hareketli bir yaşam, hastalıktan korunmada önemli rol oynar.

artırmalıdır. En uygun egzersiz şekli ise tempolu ve hızlı yürüyüştür. Ayrıca düzenli egzersiz kan basıncını düşürmenin yanı sıra yaştan ve kronik hastalıkların olumsuz etkisini azaltır.

Diğer ilaç dışı tedavi yöntemleri:

Sigara içiminden hemen sonra kan basıncında yükselme görülür ve bu etki yaklaşık olarak 15 dakika devam eder. Hipertansiyon hastalarında zaten artmış olan kalp damar hastalıkları (kalp krizi, inme gibi) riskinde daha da fazla artışa neden olacak sigaranın mutlaka bırakılması gerekmektedir. Fazla miktarda alınan alkolün kan basıncını yükseltici etkisi vardır. Hayvansal yağ alımı (tereyağı, iç yağı gibi) kalp damar hastalıklarında önemli rol oynamaktadır. Kalp damar hastalığı riskini artıracak olan bu şekilde bir beslenme şekli hipertansiyon hastalarına önerilmemekte, özellikle zeytinyağı gibi sıvı yağların tüketilmesi önerilmektedir. Balık yağında bulunan omega-3 yağ asitlerinin hipertansiyon üzerine olumlu etkileri ve damar koruyucu özellikleri vardır.

İlaç tedavisi

Hipertansiyon tedavisinde kullanılan çok çeşitli ilaç seçenekleri

bulunmaktadır. Günümüzde, 10 yıl ve daha öncesine göre daha güçlü, daha etkili ve daha az yan etkiye sahip ilaçlar kullanılmaktadır.

Kullanılacak hipertansiyon ilacının türü, kaç ilaç kullanılacağı ve ilacın dozuna hastanın yaşı, kan basıncı yüksekliğinin derecesi, mevcut başka hastalıkları göz önünde bulundurularak karar verilir. Kişinin ilaç kullanırken doktor kontrolünden çıkmaması gerekir. Zaman içerisinde kan basıncını düşürmede tek ilaç yeterli olmayabilir veya o ilacın dozunun artırılması gerekebilir.

Hipertansiyon tedavisinde ilaç tedavisi tek başına yeterli değildir, diyet ve egzersize ilaç kullanırken devam etmek gerekir. Tespit edilen kalp damar hastalığı riskini arttıran faktörlerin (kan yağlarında yükselme, kan şekerinde

Kullanılacak hipertansiyon ilacının türüne, kaç ilaç kullanılacağına ve ilacın dozuna hastanın yaşı, kan basıncı yüksekliğinin derecesi ve mevcut başka hastalıkları göz önünde bulundurularak karar verilir.

yükselme gibi) kontrol altına alınması hayati önem taşır. Belli aralıklarla hipertansiyon hastalarının uzman doktor kontrolünden geçmesi gerekir. Hastaların "nasıl olsa ilacımı alıyorum" diyerek doktor kontrolüne gitmemesi çok yanlıştır ve hayati sonuçlar doğurabilir.

Düzenli doktor kontrolü hipertansiyon hastalığının uygun tedavisinin yapılmasını sağlayacağı gibi, ortaya çıkabilecek kalp ve damar hastalıklarının önceden tespit edilmesi ve gereken tedavinin erken yapılmasına olanak sağlar.

Son söz

Hipertansiyondan uzak ve sağlıklı bir yaşam için, düzenli olarak bir sağlık kuruluşunda kan basıncınızı ölçtürün ve sonuçlar hipertansiyon şüphesi uyandırıyorsa, hemen bir iç hastalıkları uzmanına başvurun. ✓

Nejat Güngör:

TAC'de mutlu bir meslek hayatı geçirdim

Tarsus Amerikan Koleji'nin efsanevi antrenörü Nejat Güngör, yıllar sonra öğrencileriyle bir araya geldi. Aralarında Türkiye Şampiyonluklarına imza atmış, büyük kulüplerde ve milli takımda oynama fırsatı yakalamış mezunların da olduğu buluşmada anılar tazelandı ve büyük bir coşku yaşandı. Mezunlar, fırsat bu fırsattır deyip bir de maç yaptılar.

Tarsus Amerikan Koleji'nin efsanevi antrenörü Nejat Güngör, dergimizin Ocak 2011 sayısında haberini verdiğimiz Üsküdar Amerikan Lisesi'nde düzenlenen **Basketbol Buluşması**nın sürpriz konuğuydu.

TAC'ye basketbol ve hentbolde Türkiye Şampiyonlukları dahil birçok başarı kazandıran takımların antrenörlüğünü yapan Nejat Güngör, uzun yıllardan sonra yeniden öğrencileriyle bir araya gelmenin heyecanını ve mutluluğunu bizimle paylaştı.

Harlemlî Barış Gönüllüsü

1960 yılında Gazi Eğitim Enstitüsünden mezun olan Nejat Güngör, basketbol hocası olarak ilk görev yaptığı **Artvin Lisesi**'nde **Harlem**'de oynamış profesyonel bir basketbolcuyla karşılaşmış. O yıllarda Türkiye'ye de gelen **Barış Gönüllüleri** arasında böyle basketbolcuların da olduğunu söylüyor Güngör. *"Tam bir profesyoneldi. Sabahın on farklı noktasından attığı tüm şutlar basket olmuştü, onu izleyen herkes büyüldü. Onu görünce ben de bırıldandım. Ordu Milli Takım aday kadrosuna seçildim ve üniversite karmasında oynadım. Ancak menüsküs*

olunca basketbolu bırakmak zorunda kaldım. Sonra da antrenörlük yapmaya başladım. Kulüp kurdum ve 1. Ligde Çukurova adıyla maçlara çıktık. Başarılı sonuçlar aldık. Daha sonra da Tarsus Lisesi'ne beden eğitimi öğretmeni olarak geldim."

TAC'de çalışmak zordu çünkü ...

Nejat Güngör 1966'da başladığı Tarsus Lisesi'nde bir yıl çalıştıktan sonra beden eğitimi öğretmeni olarak TAC'da yarı zamanlı çalışmaya başlamış. Daimi kadroya geçmesi 1972'de olmuş. TAC'nin klasik okullara göre daha zor olduğunu, bu zorluğun da öğrencilerin daha meraklı ve kültürlü olmasından kaynaklandığını söylüyor: "Biz NBA bilmezdik, TAC öğrencisi biliyordu, çünkü Amerika'dan gelen NBA maçlarının filmlerini izliyor, Converse ayakkabılar giyiyor, gerçek basketbol topuyla oynuyordu. Öğrencilere basketbolla ilgili verebileceğim tüm bilgiyi bir yıl içinde aktarmıştım. Daha fazlasını verebilmek için benim de kendimi geliştirmem gerekiyordu. Stickler binasında sabahlara kadar NBA filmlerini izlerdim. İngilizcem de çok azdı, kendi kendime tercüme ederdim."

"Hocam siz karışmayın!"

Nejat Güngör TAC'de çok keyifli zamanlar geçirdiğini söyleyerek unutamadığı anılarından birisini bizlerle paylaştı: "Sene 1973-74. Bir gün öğrenciler gece kontrolünü yapan görevliyi protesto etmek için dersleri boykot kararı aldılar. Mr. Robeson da öğrencilerle konuşmamı rica etti. İçlerinden birini çağırdım, bana 'Hocam siz karışmayın, sizi kırmak istemiyoruz' dedi. Ben de 'Derse girin diye rica etmeye gelmedim' dedim. Tesadüf o gün de Tarsus Lisesi'ni siyasi kimlikli gruplar işgal etmişti. Bu olayı hatırlatarak 'TAC'de de olaylar var' derler ve buraya da askerler gelir. Okulunuzun böyle bir olaya karışmasını istiyor musunuz?' diye sordum. Öğrenciler kendi aralarında konuştu ve sonra da derslere girme kararı aldılar."

"İyi ki tanıdım bu okulu"

Güngör, takımdaki öğrencilerinin kendisini hiçbir zaman hayal kırıklığına

Nejat Güngör'ün TAC'de basketbol hocası olarak geçirdiği uzun yıllar boyunca biriktirdiği iki klasör dolusu resim, pek çok teşekkür mektubu, kupalar ve madalyalar var. Bunlar Tarsus Amerikan'da yapılacak müzede sergilenmeyi bekliyor. Mezunlar şimdi bu müze için kolları sıvamışlar, hem katkı hem katılım bekliyorlar.

Şampiyonluklar ve unutulmayanlar

Nejat Güngör'ün TAC'de çalıştığı dönemde okul basketbol, hentbol voleybol ve atletizmde önemli başarılarla imza atmış:

Ortaokul Yıldız Basketbol Takımı

1975-76 Mersin'de Türkiye Şampiyonluğu
1976-77 Eskişehir'de Türkiye Şampiyonluğu
1977-78 Ordu'da Türkiye Şampiyonluğu
1980-81 Konya'da Türkiye 2.'liği
1982-83 Aydın'da Kızlar Türkiye 4.'lüğü
Minik Basketbol

1975-76 Sakarya'da Türkiye Şampiyonluğu

Lise Genç Hentbol Takımı

1976-77 Ankara'da Türkiye Şampiyonluğu
1977-78 Konya'da Türkiye Şampiyonluğu

1978-79 Adana'da Türkiye 2.'liği

1984-85 İzmir'de Türkiye 5.'liği

Ortaokul Yıldız Hentbol Takımı

1977-78 Konya'da Türkiye 2.'liği
1978-79 Ankara'da Türkiye Şampiyonluğu
Lise Genç Voleybol

1975-76 Mersin 1.'liği, Bölge 3.'lüğü

Orta Yıldız Voleybol

1984-85 Adana'da Türkiye 3.'lüğü

Lise Genç Futbol

1972-73 Tarsus 1.'liği, Mersin 2.'liği

Atletizm

1977-78 Konya'da Türkiye 5.'liği

1979-80 Adana'da Grup 2.'liği

1980-81 İzmir'de Türkiye 3.'lüğü

Lise Genç Basketbol Takımı

1972-73 Antalya'da Türkiye 5.'liği

1974-75 Mersin'de Türkiye 3.'lüğü

1975-76 Bolu'da Türkiye Şampiyonluğu

1978-79 Eskişehir'de Türkiye 2.'liği

1979-80 Konya'da Türkiye 4.'lüğü

1980-81 Ankara'da Türkiye 3.'lüğü

uğratmadıklarını; efendilikleri, disiplinleri, basketbola duydukları sevgi ve öğrenme azmiyle hep örnek öğrenciler olduklarını da bakın başka bir anıyla nasıl dile getiriyor:

"Bir turnuvada, tüm antrenörler toplantıdayız. Oyuncularımız da aynı otelde kalıyor, o gece de otelde eğlence var. Antrenör arkadaşlar 'Bu çocuklar sabaha kadar eğlenirler, yarın maç var diye düşünmezler' dediler. 'Benim çocuklarım akşam 8:30'da gidip yatarlar' dedim. İnanmadılar, hatta iddiaya girdiler benimle. Kazanamazsam herkese yemek ısmarlayacaktım. Saat 8:20'de bizim takım kaptanı Üstün Öngel (TAC '81) geldi ve 'Hocam izin verirsiniz odalarımıza çıkabilir miyiz?' dedi. Antrenör arkadaşların hepsi kalakaldı. Böyle bir okul işte. Ben diğer okullarda çok başarılı olduğumu, sayıldığımı ve sevildiğimi sanıyordum ama Tarsus Amerikan Koleji'ne gelince iyi ki tanıdım bu okulu dedim."

Takım disiplini başka

Sporun kazandırdığı en önemli becerilerden biri disipline diğeri de takım oyuncusu olmak herhalde. Nejat Güngör, Tarsus Amerikan öğrencisinin her iki beceriye de fazlasıyla sahip olduğunu ve bunlardan asla taviz vermediğini bakın nasıl aktarıyor:

"Ankara'da final oynayacağız ama finalden bir gün önce hastalandım ve final maçına gidemedim. Her maçımıza yardımcı olarak bir öğrenci gelirdi. O zaman da yardımcım Ersin Şendoğan (TAC '77). Ona taktikleri verdim ve takımın başında maça çıkmasını söyledim. Maçı kazanıp geldiler ama sonradan öğrendim ki bizim yardımcısı, takım kaptanı Aydın İzgialp (TAC '77)'yi oynatmamış. Kaptan da aynı zamanda yakın arkadaşı. 'Niye oynatmadın?' diye sordum. 'Tatın, dediğimde o 10 dakika geç yattı, ben de o yüzden oynatmadım' dedi. Şampiyonluk maçı, son derece kritik,

Üsküdar Amerikan Koleji'nde bir araya gelen Tarsus'lu basketbolcular antrenörleri Nejat Güngör'ü ağırladılar.

Nejat Güngör, Hasan Karamehmet (TAC '75) , Mehmet Reşat Karamehmet (TAC '76)

maçı kaybedebiliyorduk de ama yardımcı kaptanı oynatmıyor, niye 10 dakika geç yattığı için. İşte disiplin bu. Gerçekten bu okulda çalışmak hayatımda bana verilen en güzel nimet."

Yıllıklar açıldı, hafızalar tazelendi

Üsküdar Amerikan Lisesi'nin bahçesindeki buluşmadaki büyük coşkuyu yükselen kahkahalardan anlamak mümkündür. Nejat Güngör, zaman zaman seslerin yoğunlaştığı yöne bakarak, "Bunlar okulda da böyleydi" dedi. Eylül Yayıcıoğlu (TAC '03)'ün TAC'li basketbolcuları bir araya getirme projesini ilk duyduğunda çok heyecanlandığını, hemen yıllıklara bakarak isimleri ve yüzleri hatırlamaya çalıştığını anlattı.

Sporcu kimdir?

50 yıl aktif hocalık yapan Nejat Hoca'ya göre sporcu; Sevgi dolu, Prensip sahibi, Otoriter, Rekor kırma azminde, Toleranslı ve Sağlıklı olmalı. Sporcu bütün bu kavramların toplamı ve başarı da ancak böyle mümkün. Nejat Güngör; "Benim takımımda oynayan bütün oyuncular bunu bilir ve ona göre davranırlar, çünkü onlara ilk derste SPORTS kelimesinin açılımından yola çıkarak nasıl iyi birer sporcu olacaklarını anlatırım" dedi.

Bolu'daki unutulmaz şampiyona

1975-76 öğretim yılında Bolu'da düzenlenen Türkiye Liselerarası Basketbol Şampiyonası'nın kendisi

için unutulmaz olduğunu ifade eden Nejat Güngör, aynı yıl Eskişehir'de oynanan Ortaokullararası Türkiye Şampiyonası'nda TAC takımlarının birinci olarak okullarına çifte mutluluk yaşattıklarını söyledi. "Eskişehir'deki şampiyonluk maçını Galatasaray'la oynuyorduk. Maçın bitmesine bir dakika vardı ve bir sayı öndeydik. GS'li takım kaptanı ile bizim oyuncu çarpıştı ve bizimki kafa üstü yere düştü. Hakem lehimize faul atışları verdi. Bizim oyuncumuz Ahmet Uyan (TAC '81) da hiç faul atış yapamazdı. Oyuncum yere çok kötü düştü oynayamaz değil mi diye sordum doktor bana bak verdi ve bu sayede oyuncumuzu değiştirebildik. Böylece her attığı faulü sayıya çeviren Mehmet Perçin (TAC '81)'i oyuna soktum. İki faulü de sayı yaptık ve şampiyon olduk."

Takımdayım ama çalışmalıyım

Tarsus Amerikan'da okul takımında oynayan herkesin derslerinde de başarılı olmaları gerektiğini aksi takdirde takımdan çıkarıldıklarını söyleyen Nejat Güngör Amerikan sisteminden gelen bu kuralı hiç kimse için bozmadıklarını hatta bu yüzden olası bir şampiyonluğu da kıl payı kaçırdıklarını anlattı: "Ordu'da Türkiye Ortaokullar Şampiyonası'na gidiyoruz. Bizde bir kural var. Dersten 4 alan çocuk takımında oynayamaz. Bizim takımın en skorer oyuncusu Sacit Erdem (TAC '79)'un da resim dersinden 4'ü var. Gerçi ortalaması 6 ama Mr. Robeson

4'ü olduğu için Sacit'i şampiyonaya götürmemize izin vermedi. Götüremedik Türkiye ikincisi olduk, götürseydik kesin Türkiye şampiyonuyduk. Kuralları hiç kimse için esnetmedik, başarı da buradan geldi."

Kızları istemediler!

TAC'den 1981'de emekli olduktan sonra üç yıl basketbol 1. Liginde Güney Sanayi Basketbol Takımı'nı çalıştıran Nejat Güngör, Mr. Robeson'un davetiyle yeniden TAC'ye dönmüş ve üç yıl daha çalışmış. TAC de artık karma eğitime geçmiş. Nejat Güngör, bu dönemi çok yakından hatırlıyor. Çünkü kız öğrencileri de o çalıştırmış. "Mr. Robeson, kızların okula alınmasıyla ilgili anket yapmıştı. Erkekler rabetları kaçacak diye kızları pek istemedi. Başta zorlandılar ama sonra kızlara alıştılar." Kız öğrencilerin erkeklere oranla daha nazlı olduklarını söyleyen Nejat Güngör; "Kızların okula alınmasının ardından hemen bir kız takımı kurdum. İyi oyuncularım da vardı, finallere gittik, dereceler yaptık. Ancak kızlar bazen antrenmana bile gelmiyordu. Erkek takımındakilerse her antrenmanda 7-8 km koşuyor, Stickler'in merdivenlerini inip çıkıyordu. Bir de altyapıdan öğrenci yetiştiriyordu. Önce ben beş öğrenci seçip yetiştirdim her birine üç oyuncunun sorumluluğunu verdim. Bildiklerini onlara öğrettiler. Böylece hem benim işim kolaylaşıyor hem de takıma yeni oyuncular yetiştiriyordu. Bu anlayış okulun başarısını da artırdı."

Dil öğrenimi: Ne kadar erken o kadar kolay

Language Land, 1-10 yaş arasında çocuklara İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca, Rusça, Türkçe ve isteğe bağlı diğer dillerde yabancı dil eğitimi veren bir okul. Okulun kurucusu Çocuk Doktoru Işıl Moğultay Halaç (ÜAA '90), genel müdürü Çiğdem Okyay Natan (ÜAA '90), eğitim müdürü ise Nur Bilen Ergönül (ÜAA '87).

Okulun kurucusu Işıl Moğultay Halaç Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olduktan sonra Illinois Üniversitesi'nde pediatri ve Northwestern Üniversitesi'nde de endokronoloji ihtisasını yaptıktan sonra Chicago Üniversitesi'nde 5 yıl çalışmış.

Language Lands'de kurucu, genel müdür ve eğitim müdürüyle görüştük. Birkaç ay önce kurulan Language Lands'i ve yabancı dil eğitimindeki önemli başlıkları konuştuk.

Dr. Işıl Moğultay Halaç "Yapılan araştırmalar dil eğitimi eğlenceli ve oyun ortamında yapıldığı takdirde duyuların dili daha kolay algıladığını ortaya koyuyor" diyor. Dr. Halaç'ın Language Lands programını Türkiye'ye getirmesinin nedeni yurtdışında küçük yaşta başlayan yabancı dil eğitim programlarının çok başarılı olduğunu görmesi.

Dinleme-Anlama-Konuşma

Language Land'de İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca, Rusça, Türkçe ve isteğe bağlı diğer dillerin eğitimini veren bir okul. Dersler ana dili o dil olan profesyonel öğretmenler tarafından veriliyor.

Çocukların erken yaşlarda özellikle 0-3 yaşında çok hızlı ve kolay öğrendiklerini söyleyen Dr. Işıl Moğultay Halaç, çocuk beyninin bu süreçte çok önemli yollar ve bağlantılar geliştirdiğini, yeni öğrendikleri yabancı dili, ana dilleri gibi "doğru" aksanla konuşma becerisi kazandıklarını ifade ediyor. Okulda özellikle dinleme, anlama ve konuşma ekseninde yoğunlaştırılmış eğitim modeli uygulanıyor. Ders süreci içinde çocukların dikkatlerini sürekli tutabilmek için bolca oyun ve aktiviteler yer alıyor. Yaş gruplarına göre farklı malzemelerle

farklı etkinlikler yapılıyor. Okulun eğitim müdürü **Nur Bilen Ergönül**, özellikle 7-10 yaş arasındaki çocukların Language Land'e farklı bir heyecan ve hevesle geldiklerini söylüyor.

25 günde İngilizce

Okul Müdürü **Çiğdem Okyay Natan**, okulda uyguladıkları İngilizce Programının başarısını kısa bir süre önce yaşadıkları bir örnek ile anlatmayı tercih ediyor: "Rusya'da yaşayan bir Türk ailenin 5,5 yaşındaki kızları anneannelerinin yanına İstanbul'a tatile geliyor. Çocuk Rusça ve Türkçe biliyor ama aile kızlarının Rusya'daki Amerikan okuluna gitmesi için İngilizce öğrenmesini istiyorlar. Çocuk bize geldiğinde tek kelime İngilizce bilmiyordu. 25 günlük yoğunlaştırılmış İngilizce programına katıldı, her gün 3 saat eğitim aldı, 18'inci günün sonunda

Üsküdar Amerikan mezunu (soldan sağa) Nur Bilen Ergönül, Dr. Işıl Moğultay Halaç ve Çiğdem Oktay Natan, Language Land'in üç yöneticisi.

sorulara cevap verebilecek duruma geldi, 25'inci günün sonunda rahat iletişim kurmaya başladı."

Doğduğumuzda iki ana dilimiz var

Çocuklar için ikinci yabancı dili öğrenmek yürümek kadar kolaydır. Yetişkinlere göre çocuklar yabancı dili çok daha rahat ve kolay öğrenirler. Doğum ve ergenlik arasındaki dönemde beyin yeni bir dili öğrenecek şekilde donatılmıştır. Ancak yaşla birlikte bu beceri azalır. Çocuk 12 yaşına yaklaştıkça dil öğrenme ve depolamanın doğası daha az esnek hale gelir.

Öğrenme eğrisi

Öğrenme eğrisi 0 yaştan başlıyor, 6 yaşı geçip 10 yaşa doğru yaklaştıkça öğrenme kolaylığı azalıyor. Aksan kapabilme özelliği ilk yaşlarda çok daha fazla. Bütün çocukların doğdukları zaman aynı sesleri çıkarabilme yetileri var. Mesela Japonca'da "L"

sesi yok ama Japon bebekler bu sesi çıkarabilme yetisiyle doğuyorlar. Ancak çıkarılabilen sesler zamanla sürekli duyulan dilin seslerine dönüşüyor. Bu nedenle öğrenme yaşı 1'e kadar indirilmiş. Language Land'de 1-3 yaşındaki çocuklar ebeveynleriyle derslere katılıyor. Gruplardaki öğrenci sayısı da az tutuluyor. Okul eğitimine üç öğrenciyle başlamış, üç ay içinde öğrenci sayısı 75'e yükselmiş.

Koltuktaki isimler, eğitime destek oldu

İzmir Amerikan Koleji (ACI), burs fonuna kaynak sağlamak amacıyla önemli bir kampanyaya imza attı. Bağış yapan mezunların ve ACI dostlarının isimleri okulun tiyatro salonundaki koltukların arkasında ölümsüzleşti.

Yetişenler Derneği ve Özel İzmir Amerikan Koleji tarafından, Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın desteğiyle yürütülen fon yaratma projesi Koltukta Adın, Eğitime Katkın Olsun, mezunlarından ve ACI dostlarından büyük ilgi gördü.

Yaratılan fon, başarılı fakat maddi durumu yetersiz öğrencilerin ACI'da okumalarına olanak sağlamak üzere oluşturulan ACI Mezunları Burs Fonu'na aktarılacak.

Koltuk bağış yaparak fona katkıda bulunanları onurlandırmak üzere ACI Blake Kültür Merkezi'nde bir tören düzenlendi.

Törende konuşan Yetişenler Derneği Başkanı Sevin Oran, "Buradaki tüm koltuklar için sembolik fiyatlar belirledik. Her koltuğun arkasında, kampanyaya katılarak o koltuk için bağış yapan kişinin ya da firmanın ismi yazıldı. Söz konusu isimler böylece İzmir Amerikan Koleji tarihinde yerlerini aldılar" dedi.

Törende konuşan Okul Müdürü Todd Cuddington, Türk Müdür Anet Gomel ve Sağlık ve Eğitim Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İlder Turan, tüm destekçilere teşekkürlerini sunarak, köklü okulların güçlerini mezunlarından aldığını söyledi. Okul müzesinin açılışının da yapıldığı gece, Altuğ Dilmaç ve orkestrasının "Geçmişten Günümüze Unutulmayanlar" konseriyle sona erdi.

ACI Türk Müdür Başyardımcısı Anet Gomel (ACI '70), ACI Yetişenler Derneği Başkanı Sevin Oran (ACI '56) ve Okul Müdürü Todd Cuddington.

İçim Gömüç Delemen (ACI '89)

InStyle, InStyle Home ve Martha Stewart Weddings dergilerinin Yayın Direktörü İçim Gömüç Delemen, 2011 yazının 70'lerin esintilerini taşıyan tasarımların, cıvılcıvı renklerin, çiçek desenlerinin ağırlığını hissettireceği bir yaz olacağını söylüyor.

InStyle'ın moda dergisinden çok stil dergisi olduğunu ifade eden Delemen, "Biz günün modasını dikte etmeden, pek çok ülkede başarılı olmuş bir dergi konsepti içinde okura sunuyoruz" diyor.

Bu yaz ortalık rengarenk olacak

Türkiye'nin en popüler kadın dergilerinden biri olan InStyle'in Yayın Direktörü **İçim Gömüç Delemen** (ACI '89), insanın kendisine yakışanı bulmasının bir süreç olduğunu söylüyor. Moda dergileri bu süreçte kişiye rehberlik eden önemli kaynaklardan biri. Delemen, InStyle'ı moda dergisi gibi konumlandırmıyor; daha çok kadın stil dergisi olduğunu söylüyor. "Out" kavramını kullanarak neyin moda olmadığını dikte etmekten ziyade okurun kendi tarzını yakalamasına rehberlik etmeye çalıştıklarını, bunu yaparken de samimi bir anlatım tarzı benimsediklerini anlatıyor. İçim Gömüç Delemen'le kariyerini, InStyle'ın başarısını ve 2011 yaz modasında öne çıkan unsurları konuştuk.

ACI'dan mezun olduktan sonra neler yaptığınızla başlayalım sohbet. Üniversite hayatı, bölüm

seçimi, ilk iş deneyimleri ve sonrasında dergicilik nasıl başladı? InStyle dergisinin genel yayın yönetmeni olana kadarki süreci anlatır mısınız?

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nü bitirdim. Üniversitenin ikinci yılında **Vizyon** dergisinde muhabir olarak çalışmaya başladım. Okul ve iş hayatı, birlikte yürüdü. Vizyon'daki görevim devam ederken, Vizyon Dekorasyon dergisinin haber editörlüğünü de üstlendim. Her dergicinin okul kabul ettiği Vizyon'da edindiğim üç yıllık tecrübe sonrasında, Türkiye'de ilk kez yayınlanan **Cosmopolitan** dergisinde moda editörlüğü yaptım. Kariyer arayış sürecim içinde, Betül Mardin'in sahibi olduğu Strateji Halkla İlişkiler'den Colgate-Palmolive, Hacışakir ve Güney Sanayi gibi alanında kurumsallaşmış birçok farklı firmada değişik görevlerde çalıştım. 2000 yılında, rahmetli **Ercan Arıklı**'nın ısrarıyla, ilk mesleğime -ve

"Çok satan ama az reklam alan bir dergiye, ticari anlamda "başarılı" diyemeyiz. Türkiye'de reklam sayfa birim fiyatları da yine Amerika ile karşılaştırdığımızda çok çok düşük. Ama biz InStyle olarak beş sene içinde reklam anlamında da çok mutlu olduk. Reklam verenlerimiz, özellikle de lüks segment, dergimizi sevdi, okuyucu profilimizle kendi hedef kitesinin örtüştüğüne inandı.

Gelsin 70'ler, gitsin vatkalar

2011 yazına 70'ler damga vuracak: Stüdyo 54 günlerine gönderme yapan bol paça pantolonlar, tulumlar, rengarenk çiçek desenli elbiseler ve iri gözlükler ön planda. Hem çok renkli hem de bütün renklerin bir arada kullanıldığı çığırın bir yaz bizi bekliyor. Pembeler, fuşyalar, turuncular, morlar, maviler birbirine karışacak. Öte yandan 1970'lerin etkileri modada yoğun biçimde kendini hissettirecek. Geçen yazın modasında dikkat çeken bol paça pantolonlar yine var ama bu kez rengarenk seçenekleriyle karşımızda olacak. Flora desenler kıyafetten, aksesuara kadar geniş bir gamda yoğun biçimde karşımıza çıkacak. Uzak Doğu'yu hatırlatan egzotik çiçek desenleriyle de bu yaz sık sık karşılaşacağız.

Öte yandan body, tulum, yarasa kollu gömlek ve kloş etekler de bu sezonun gözdeleleri arasında. Etek boylarının biraz uzadığını hatırlatalım. Femin detaylarla zenginleştirilmiş erkek kesim blazer da yine vazgeçilmezler arasında. Alta bir şort ya da içe giyilen şeffaf bluz kadınsı etkiyi fazlasıyla yaratacaktır. Ayrıca 70'lerle özdeşleşen kabarık saçlar, iri güneş gözlükleri ve ahşap topuklu platformları da unutmamak gerek. Dantel kış sezonunda olduğu gibi yaz sezonunda da beyaz, krem ve pudra renk seçenekleriyle vitrinleri süsleyecek. Metalik renkleri de her zaman olduğu gibi görmeye devam edeceğiz. Bu yaz bir tek geniş omuzlu, vatkalı kesimlerin eskisi kadar ön planda olmadığını da hatırlatalım.

ilk işime!- Vizyon Dekorasyon'un Yayın Yönetmeni olarak geri döndüm. Daha sonra Süper Alışveriş dergisinin Yayın Yönetmeni olarak derginin lansmanında yer aldım. İki sene sonra Vatan Dergi Grubu'nun kurucusu Nüket Mutlu'dan aldığım teklifle InStyle dergisinin Türk edisyonunun konkuruna katılmak üzere işimden ayrıldım. Kendi adıma hayli riskli bir karardı aslında ama sonuçta hem konkuru kazandık hem de ben çok

sevdiğim bir derginin yayın yönetmeni oldum.

Bir derginin genel yayın yönetmeni neler yapar? InStyle gibi bir derginin genel yayın yönetmeni olmak beraberinde ne tür sorumluluklar getiriyor?

Her derginin belli bir editöryal konsepti, reklam vereni ve okur hedef kitlesi var. Dergi editörü, bu üç temel

bileşenin dengesini kurar. Derginin editöryal ve görsel içeriğinin, tonunun, dilinin bütünlüğünü sağlar. Her sayıda yer alacak konuların belirlenmesinden baskı aşamasına kadar uzanan sürecin moderatörüdür. Bunun yanında reklam, üretim, satış-pazarlama ve finans departmanlarıyla birlikte çalışarak dergisini kârlı bir mecra konumuna getirecek projeler oluşturur. Ahenkli bir ekip çalışmasının başını çeker ve dergisinin dışarıdaki yüzüdür.

Kadın ve moda dergisinin genel yayın yönetmeni aynı zamanda moda dünyasının 'kanaat önderleri'nden biridir. Bu konuda neleri ve kimleri takip ediyorsunuz? Bir 'kanaat önderi' olarak 'moda dünyasını' nasıl yönlendirdiğinizi, etkilediğinizi düşünüyorsunuz?

Yurt dışındaki defileler, bizlere bir sonraki sezonda nelerin moda olacağının ilk ipuçlarını veriyor. Firmalarla, tasarımcılarla sürekli iletişim içindeyiz, birçoğunun koleksiyonlarını vitrinlere çıkmadan önce biz görüyoruz. Trend analiz şirketlerinin saptamaları da bizler için öngörü oluşturuyor. İşim gereği modadan seyahate birçok konudaki yabancı yayını takip etmek zorundayım zaten. İnternet ise herkes gibi benim için de muazzam bir kaynak. Türkiye'deki moda sektörü, ne modacılar ne de bizlere evrensel bir moda gündemi oluşturmaya

Moda teknolojisinde çarpıcı gelişmeler

Moda da kendini tekrar eden bir süreç elbet; modaaya yön veren büyük moda evlerinin baş tasarımcıları yeni koleksiyonlarını hazırlamadan önce moda arşivlerini karıştırarak oralarından ilham alıyorlar. Eski trendleri günümüz kadınının ihtiyacına ve hayat tarzına nasıl adapte edebileceklerini düşünüyorlar. Ben moda teknolojisindeki yenilikleri çok daha çarpıcı buluyorum açıkçası. Nanoteknolojinin kullanılmasıyla birlikte terlemeyi ya da buruşmayı önleyen kumaşların üretilmesi, bir ürünün birden fazla amaç için kullanılmaya uygun tasarlanması bence çok önemli. Bunlar kadının hayatını da epey kolaylaştıracak çözümler.

yetecek malzemeyi henüz vermiyor. Bu yüzden 'kanaat önderi' sıfatını biraz iddialı buluyorum. Bizler yurt dışında belirlenmiş trendleri, Türk tüketicisini baz alarak taşıyoruz sayfalarımıza. Ama keşfettiğimiz, desteklediğimiz genç Türk tasarımcılar oluyor; onlar gelişip büyüdükçe kendimize de pay çıkıyoruz tabii. Ayrıca firmalardan, sayfalarımızda yer alan bazı ürünlerinin yok sattığı yorumunu aldığımızda, stil editörlerimizin konuk olduğu mağaza etkinliklerinde kapılarda kuyruklar oluştuğunda, moda dünyasında "söz sahibi" olduğumuzu hissediyoruz gerçekten!

Bize InStyle dergisini biraz anlatır mısınız? Genel yayın yönetmeni olarak hedefleriniz neler? Dergi, diğer kadın ve moda dergilerinden hangi yönleriyle ayrışıyor?

InStyle, okurlarına stil ve moda konularında rehberlik eden, fikir veren, kıyaslama yaptırabilen, herkesin kendinden bir şeyler bulabileceği, belki de bu yüzden okuyucuya sıcak gelen rakipsiz bir dergi. Başarılı formülü sayesinde, Türkiye'de yayınlandığı 2006 yılından beri, senelerdir piyasada olan kadın dergileri arasında

inanılmaz bir hızla yükseldi; dergi reklam pastasını büyüttü. InStyle'in en önemli özelliklerinden biri de ünlülere ve onları güzelleştiren uzmanlardan tüyolara, ipuçlarına yer vermesi. Yapılan araştırmalar, okurların birçok moda dergisinde yer alan moda çekimlerindeki kusursuz vücutlu mankenlerle kendileri arasında bir bağ kuramadıklarını gösteriyor. Bu his, okurla dergi arasında bir mesafe koyuyor aslında. InStyle'da ise moda çekimleri mankenlerle değil, yaptıkları işle öne çıkan ünlü birisiyle yapılıyor. Kimisi kısa boylu, kimisi kalçalı, kimi dar omuzlu... Ama kendilerini nasıl güzelleştireceklerinin bilincindeler ve hepsi de en iyi gözüktükleri biçimde yansıyorlar sayfalara. Bu okura daha gerçek geliyor haliyle. InStyle'in editöryal dili de sıcak ve samimidir örneğin; okura tepeden bakan, neyi yapıp neyi yapmaması gerektiğini dikte eden bir tonu yoktur. Moda dünyasındaki 'out'lar yerine 'in'lere odaklanır. Biz pozitif olanı öne çıkartmayı, kesin önermeler yerine tercihleri gündeme getirmeyi seviyoruz.

InStyle ABD kaynaklı bir dergi. Satış rakamları ya da etki açısından Türkiye'yi kıyaslamak gerekirse

neler söyleyebilirsiniz? Bir dergi sadece satış fiyatıyla dönmüyor. Reklam veren açısından InStyle tercih edilen bir dergi mi?

Türkiye ile Amerika bambaşka iki pazar. Satış rakamlarımız arasında kıyaslanamayacak kadar büyük fark var; ki InStyle Türkiye, kadın dergileri arasında en yüksek satış rakamlarına ulaşmış bir dergi. Ayrıca Amerika'da çok yaygın olan abonelik sistemi, Türkiye'de henüz emekleme döneminde. Ama dediğiniz gibi, bir derginin en büyük gelir kaynağı reklam. Çok satan ama az reklam alan bir dergiye, ticari anlamda "başarılı" diyemeyiz. Türkiye'de reklam sayfa birim fiyatları da yine Amerika ile karşılaştırdığımızda çok çok düşük. Ama biz InStyle olarak beş sene içinde reklam anlamında da çok mutlu olduk. Reklam verenlerimiz, özellikle de lüks segment, dergimizi sevdi, okuyucu profilimizle kendi hedef kitesinin örtüştüğüne inandı.

Buluşma'nın Notu: İçim Delemlen Gömüğü'nü bu sözlerini Nielsen'in Türkiye'deki sürclü yayınlar üzerine yaptığı araştırmadan çıkan sonuçlar da doğruluyor. InStyle bu araştırmada en çok reklam alan aylık dergiler sıralamasında beşinci sırada.

fdd yayınları başarınız için yenilendi !..
SBS, YGS - LYS ve KPSS'de daha yüksek hedefler için...

fdd yayınları

YGS - LYS HAZIRLIK

9 - 10 - 11. SINIF
OKULA YARDIMCI

6 - 7 - 8. SINIF
OKULA YARDIMCI
SBS HAZIRLIK

şimdi tüm
kırtasiyelerde ve
SANAL
MARKETİMİZDE !..

SBS - YGS - LYS
DENEMELERİ

KPSS HAZIRLIK

SANAL MARKET: www.final.com.tr

GENEL DAĞITIM
FINAL PAZARLAMA

Güneşli Evren Mah. Halkalı Cad. Kuzu Sok.
No : 3 / 1 Bağcılar - İstanbul
Tel : 0212 604 10 00 (pbx) Faks : 0212 651 43 43

Üsküdar Amerikan yine ESU'da

Üsküdar Amerikan Koleji, iki yıldır Türkiye elemelerinde birinciliği elde ederek The English Speaking Union(ESU) 'nun İngiltere'de düzenlediği yarışmaya katılma hakkı kazanıyor.

The English Speaking Union, farklı dillerden ve kültürlerden insanları İngilizce üzerinden bir araya getirmeyi amaçlayan, İngiltere'de kurulmuş bir hayır kuruluştur. "Hitabet sanatı" alanında lise düzeyi okullar arasında düzenlediği yarışmaların konusuysa her yıl değişiyor. Türkiye'de iki senedir gerçekleştirilen yarışmada geçen seneki tema "Geleceği Kurgulamak" bu sene ise "Kelimeler yetmez" idi...

Pekişen başarı

Üsküdar Amerikan Koleji iki yıldır Türkiye'de düzenlenen yarışmalardaki konuşmalarıyla üst üste birincilik kazanarak ESU'nun gerçekleştirdiği İngiltere'deki yarışmaya katılma hakkı kazanıyor. Geçen yılın birincisi Aslı Altınışık ve bu yılın birincisi Yasemin

Akçagüner bu başarıdan çok mutlular ancak ortak görüşleri yarışmanın Türkiye'de çok daha etkin şekilde duyurulması gerektiği.

İlk adım

Yarışmadan bir ay kadar önce, okulun kendi içinde yapılan elemeye bu sürecin başladığını söyleyen Yasemin Akçagüner, beş kişi içinden seçilen ve Türkiye çapındaki yarışmaya Üsküdar Amerikan Koleji'nden katılan iki kişiden biri. Yasemin, Türkiye çapındaki yarışmaya katıldığı konuşmayla İngiltere'deki yarışmaya da katılacak.

Kelimeler yetmez

13 okuldan 25 öğrencinin katıldığı ve öğrencilerin üç gruba ayrılarak yarıştıkları Türkiye çapındaki yarışmada sunulan konuşmaların süresi beş

dakika. Yasemin, teması "Kelimeler yetmez" olan yarışma için konuşma konusunu seçerken Uluslararası Af Örgütü'nün sitesinde gördüğü bir haberden etkilenmiş. İran'da protestolara katılıp öldürülen Nida'nın hikayesinden esinlenerek "Hükümetiniz hakkında kötü konuşma hakkına sahip olmalısınız ve bu vatan hainliği olarak algılanmamalıdır" temalı bir konuşma hazırlamış.

Eşsiz bir deneyim

Mayıs ayı sonunda İngiltere'de gerçekleştirilecek yarışma yaklaşık 80 ülkenin katıldığı büyük bir organizasyon. Aynı grupta yöntemiyle düzenlenen yarışmanın heyecanının çok daha yüksek olduğunu söyleyen Aslı Altınışık geçen yıl derece alamamış ancak böyle bir deneyim

yaşadığı için çok mutlu. Geçen yılki temaya göre 'Gelecekte zaman yolculuğu mümkün olabilir' konulu bir konuşmayla yarışmaya katılan Aslı orada geçirdiği beş günü çok dolu dolu yaşadığını söylüyor. Yarışmaya çok odaklanmaktan ziyade bunun tadını çıkarmanın ve yeni dostluklar kurmanın da çok daha önemli olduğunu düşünen Aslı geçen yıldan bu yana, orada kurduğu arkadaşlıkları da özellikle sanal ortam üzerinden devam ettirmiş.

Farkındalık artmalı

Türkiye'de ikinci kez düzenlenen yarışmanın geçen yıla oranla daha ciddiye alındığını gözlemleyen Aslı Altınışık yine de diğer ülkelerle karşılaştırma dahi yapılamayacağını belirtiyor. Geçen yıl, nüfusu İstanbul'dan bile az olan Belçika'nın

kendi içinde yaptığı yarışmada ülke çapında 600 finalisti bulunduğunu ve onların arasından iki kişinin İngiltere'ye gönderildiğini ifade eden Altınışık, Türkiye'de de bu farkındalığın her yıl artarak ilerlemesini umut ediyor.

Hitabet Sanatı Kulübü

Hitabet sanatının aslında çok önemli olduğunu söyleyen Aslı ve Yasemin okulda **Public Speaking** dersi olduğunu ancak bu konuda bir kulüp çatısı altında çok verimli çalışmalar yapılabileceğini düşünüyorlar. MUN ile benzerlik gösteren bir alan olduğu için bugüne kadar hitabet sanatı ya da münazara çalışmalarının yapılabileceği bir kulüp oluşturulmadığını belirten Altınışık ve Akçagüner'in ikisi de MUN altyapılı.

Gelecek hedefleri

İngilizceyi çok seven ikilinin üniversite planlarını da İngilizce'nin ve hitabet sanatının büyük rol oynadığı bölümler oluşturuyor. 11. sınıf öğrencisi olan Aslı üniversitede uluslararası ilişkiler okumak istiyor. 10. sınıf öğrencisi Yasemin Akçagüner'in hedefi ise İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü. ✓

Kazanan okulun

bir yıl elinde

tutma hakkına

sahip olduğu

"yarışma şildi"

bu sene okul

müdürü değişince

bir müddet ortadan kaybolmuş. Şilt,

yarışmaya bir hafta kala, müdür

yardımcılarından Michael Hillhouse'ın

odasından çıkınca sevinmişler; "zaten

geri getireceğiz" diyerek yarışmaya

görüldükleri ödülü, Yasemin'in adı

eklenmiş olarak gerçekten de okula

geri getirmişler.

Bu yıl Türkiye elemelerine katılan okullar:

Hisar Okulları
Robert Koleji
İzmir Işıkkent
İstek Okulları
TEVİTÖL
Koç Okulları
Darüşşafaka Lisesi
FVM Özel Işık Lisesi
FMV Özel Ayazağa Işık Lisesi,
İzmir Çakabey Lisesi,
Kabataş Erkek Lisesi,
Üsküdar Amerikan Lisesi,
Açı Okulları

Soldan sağa: İngilizce öğretmeni Peggy Eliot (solda), Aslı Altınışık, Yasemin Akçagüner ve İngilizce öğretmeni Ann Brustuen

Maratonda Etiyopyalılar'ın çifte mutluluğu

7. Uluslararası Tarsus Yarı Maratonu'nda erkekler ve kadınlarda Etiyopyalılar birinci oldu. Maratona pek çok ülkeden ve Türkiye'den 1200 sporcu katıldı.

Tarsus Belediyesi'nin düzenlediği; Sağlık ve Eğitim Vakfı (SEV) ile Vakıf'a bağlı okullardan Tarsus Amerikan Koleji'nin ana sponsorluğunda bu yıl yedincisi gerçekleştirilen 21 km'lik **Uluslararası Tarsus Yarı Maratonu** koşuldu. Maratona; Etiyopya, Kenya, ABD, Almanya, Fransa, Azerbaycan ve İsveç'ten pek çok yabancı sporcunun yanı sıra toplam 1200 sporcu katıldı. Maratonda, erkekler ve kadınlarda birinciliği Etiyopyalılar aldı. Erkeklerde 1.04.27 derecesiyle Mergia Sentayahu; kadınlarda ise 1.11.37 derecesiyle Bayesa Atse de rakiplerini geride bırakarak birinciliği kazandılar. Erkeklerde Kenyalı Sammy Kipkoech Tum 1.04.28

derecesiyle ikinci, yine Kenyalı James Meli 1.06.16 derecesiyle üçüncü oldu. Kadınlarda ise Türk atlet Ümmü Kiraz 1.15.58 derecesiyle ikinci, Moldavyalı Natalia Cherkes 1.18.20 derecesiyle üçüncü oldu.

Halk koşusu da yapıldı

Yarı Maratonun ardından bin 500 kişinin katıldığı halk koşusu yapıldı. Koşuda Mersin Milletvekili Prof. Dr. Akif Akkuş, Tarsus Kaymakamı Orhan Şelik Güldibi, Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz, Garnizon Komutan Yarıbay Abdulkadir Yavuz, İlçe Emniyet Müdürü Yaşar Aksoy, SEV Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İlter Turan ve SEV Yönetim Kurulu Başkanı Erhan Du-

manlı, İlçe Jandarma Komutanı Yüzbaşı Hakan Vural, sivil toplum örgüt temsilcileri, il genel ve belediye meclis üyeleri ile birlikte çok sayıda davetli katıldı.

Tarsus'a katkımız sürececek

SEV Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İlter Turan, Tarsus'un kendileri için önemli olduğunu, vakıf olarak hem sağlığa hem eğitime hem de spora büyük katkı sağlamaktan son derece mutlu olduğunu söyledi. Koşuda kısa adı **ÇAGET** olan Çayırova, Gebze, Tuzla Masterleri 'Acınızı Paylaşıyoruz' yazılı tişörtlerle Japon halkının yanında olduklarını gösterdiler. Bedensel engelli Yavuz Şap da maratona tamamlayarak büyük alkış aldı. ✓

REDHOUSE
EĞİTİM KİTAPLARI

- **The Educator's Guide to Preventing and Solving Discipline Problems**
Eğitimciler İçin Disiplin Sorunlarını Önleme ve Çözme Rehberi
(Mark Boynton, Christine Boynton)
- **The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners**
Öğrenci Gereksinimlerine Göre Farklılaştırılmış Eğitim
(Carol Ann Tomlinson)
- **Classroom Instruction That Works: Research Based Strategies for Increasing Student Achievement**
Öğrenci Başarısını Artıran Öğretim Stratejileri
(Robert J. Marzano, Debra J. Pickering, Jane E. Pollock)
- **Classroom Management That Works: Research Based Strategies for Every Teacher**
Etkili Sınıf Yönetimi Stratejileri
(Robert J. Marzano, Jana S. Marzano, Debra J. Pickering)
- **Thinking Styles**
Düşünme Stilleri
(Robert J. Sternberg)

www.redhouse.com.tr

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlu olsun.

www.sev.org.tr

"Küçük hanımlar, küçük beyler!

Sizler hepiniz geleceğin bir gülü, yıldızı, bir mutluluk parıltısı! Memleketi asıl aynılığa boğacak sizsiniz. Kendinizin ne kadar mühim, kıymetli olduğunuzu düşünerek ona göre çalışınız. Sizlerden çok şeyler bekliyoruz."

Atatürk

Atam, öğrencilerimizi senin çizdiğin yolda, senin ilke ve inkılaplarının ışığında yetiştiriyoruz.

İZMİR AMERİKAN KOLEJİ
İZMİR SEV İLKÖĞRETİM OKULU

TARSUS AMERİKAN KOLEJİ
TARSUS SEV İLKÖĞRETİM OKULU

ÜSKÜDAR AMERİKAN LİSESİ
ÜSKÜDAR SEV İLKÖĞRETİM OKULU

SEV AMERİKAN HASTANESİ
SEV MATBAACILIK YAY. EĞ. TİC. A.Ş.